

වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව

2013

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාව

2013

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

තැ.පෙ.14, පේරාදෙණිය

පටුන

1. හැඳින්වීම
පසුබිම
දැක්ම
මෙහෙවර
ප්‍රධාන කාර්යයන්
සංවිධාන ව්‍යුහය
දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ඇති ආයතන
2. කාර්ය සාධන පැතිකඩ - 2013 වර්ෂය
ආදායම
නරඹන්නන්
වැය
විද්‍යාත්මක ක්‍රියාකාරකම්
3. ජාතික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති රාමුව- මහින්ද වින්තන ඉදිරි දැක්ම වනැඩසටහනට දැක්වූ දායකත්වය
4. ලෝකයේ හොඳම නිවර්තන කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය වීම කරා (2006- 15) වර්ෂවල දෙපාර්තමේන්තු ඒකාබද්ධ සැලැස්ම මගින් පෙන්වා ඇත.)
5. පර්යේෂණ
6. සංවර්ධනය
7. අධ්‍යාපනය
8. ක්‍රියාත්මක ක්‍රමවේදය
9. දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ සෙසු ඒකකවල කළමනාකරණය
10. උද්‍යානය වෙත විශේෂ අමුත්තන්ගේ පැමිණීම
11. උද්භිද උද්‍යානයේ විශේෂ සිදුවීම්
12. දෙපාර්තමේන්තු උපදේශන සේවාවන්
13. 2014 වර්ෂය සඳහා සැලසුම්කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්
14. උපග්‍රන්ථ
උපග්‍රන්ථ 1: නරඹන්නන්
උපග්‍රන්ථ 2: මූල්‍යමය තොරතුරු
උපග්‍රන්ථ 3: කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු
උපග්‍රන්ථ 4: කාර්ය මණ්ඩල මාරුවීම්, උසස්වීම් විශ්‍රාම ගැනීම්
උපග්‍රන්ථ 5: පුහුණුව සහ කාර්ය මණ්ඩල ගොඩනැගීම
උපග්‍රන්ථ 6: 2013 වර්ෂයේ පර්යේෂණ ප්‍රකාශන
උපග්‍රන්ථ 7: වැඩි දියුණු කරන ලද පුස්තකාල පහසුකම්

හැඳින්වීම

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ වනෝද්‍යානය

නරඹන්නන් සඳහා තොරතුරු ලබා දෙමින් කේෂ්ත්‍ර සැසි පවත්වමින්

1.1 පසුබිම

ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම ජාතික උද්භිද උද්‍යාන ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පාලනය සහ කළමනාකරණය කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකමය සහ පාරිසරික සංවර්ධනය සඳහා දිවයිනේ ආර්ථිකමය වටිනාකමක් ඇති ශාක සහ ශාක ගවේෂණයේ වැදගත්කම පිළිබඳ පරීක්ෂණ පවත්වාගෙන යාම සඳහා බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය (1821), හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය (1861) සහ ගම්පහ හෙතරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය (1876) ස්ථාපිත කරනු ලැබුණි.

මෙම උද්භිද උද්‍යානවලට අමතරව ශ්‍රී ලංකාවේ ඖෂධ ශාකවල කල් පවතින භාවිතය සහ කළමනාකරණය ද, සංරක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා 1950 දී ජාතික ඖෂධ පැළෑටි උද්‍යානය ගනවත්තේදී ස්ථාපිත කරන ලදී. රටෙහි ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම සඳහා ප්‍රදේශයේ ඖෂධ සහ මල් වගා කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීමෙහි අපේක්ෂාව සහිතව වියළි කලාපීය ශාකවල ශාක විනැන් සංරක්ෂණය සඳහා හම්බන්තොටද, තෙත් කලාපීය ශාක විනැන් සංරක්ෂණය සඳහා අවිස්සාවේල්ලෙහි ද, මෑතදී නව උද්භිද උද්‍යාන දෙකක් ස්ථාපිත කරන ලදී. වසර 130 පුරා දේශීය විශේෂඥයින්ගේ අධ්‍යයනයන් සංවර්ධනය වූ පළමු උද්භිද උද්‍යානය මිරිස්පවිල උද්භිද උද්‍යානයයි.

සෛස්‍ර උද්භිද විද්‍යාත්මක අගයන් සහ ශාක වර්ගීකරණ විද්‍යාවේ පර්යේෂණ වැඩසටහන් මෙන්ම ශාක සත්‍ය බව තහවුරු කිරීමේ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික ශාකාගාරයෙනි. මල් වගා සංවර්ධන සහ පර්යේෂණ අංශය මගින් මල් වගා පර්යේෂණයන්, විවිධ මාධ්‍යයන්/ ක්‍රියාකාරකම්/ වැඩසටහන් මගින් මල් වගා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් හරහා මල්වගා ප්‍රවර්ධනය රට තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. කෙටිකාලීන පාඨමාලා, එක් අවුරුදු සහ දෑ අවුරුදු ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවන් සඳහා පුහුණුව සහ අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය මගින් දෙනු ලබයි. උද්භිද උද්‍යාන විනෝදාස්වාදය ලබා දීමද ලොව පුරා ශාක වල විවිධත්වය සහ ශාක රාජධානියේ අලංකාරිත්වය නිරූපණය කරමින් දැනුම බෙදා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය, ජෛව විවිධත්වය, මල් වගාව පිළිබඳව විශේෂඥ දැනුමක් ලබා දෙයි.

දැක්ම

දේශීය ආර්ථිකය ප්‍රවර්ධනය උදෙසා උපරිම දායකත්වයක් ලබාදෙමින් උද්භිද විද්‍යාත්මක බවින් අනුන සහ සෞන්දර්යාත්මක භාවයෙන් ලෝකයේ හොඳම නිවර්තන කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය බවට පත්වීම.

මෙහෙවර

ජනතාව උදෙසා ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික සහ නිර්මිත පරිසරයන්හි ඇති ශාක සම්පත් අධ්‍යයනය, නිරසාර සංරක්ෂණය සහ ආශ්වාදය සඳහා අවස්ථාව ලබාදීම

1.2 ප්‍රධාන කාර්යයන්

- ශ්‍රී ලංකාවේ ශාක විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීමට විතැන් සංරක්ෂණ ක්‍රමවේද ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කිරීම හා ක්‍රියාවට නැංවීම.
- අධ්‍යාපනය සහ සන්නිවේදන ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ශාක සම්පත් පිළිබඳව හා ශාක සම්පත් බැඳී පවත්නා විවිධ වූ කර්මාන්ත සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ නිවැරදි තොරතුරු හා ශිල්පීය දැනුම ලබාදීමට වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ මල් වගා කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නාවූ විවිධ පර්යේෂණ සහ තාක්ෂණ ක්‍රමවේද අත්හදා බැලීම සහ ක්‍රියාවට නැංවීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික උද්භිද උද්‍යාන උසස් මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම.
- සුදුසු ස්ථානවල නව උද්භිද උද්‍යාන පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍යවන්නා වූ සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාවට නැංවීම.
- උද්‍යාන අලංකරණ විද්‍යාව ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පර්යේෂණ සහ තාක්ෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ හඳුනාගත් ඓතිහාසික වටිනාකමින් යුතු වෘක්ෂලතා සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාදීම.
- අනුරාධපුරය ජය ශ්‍රී මහ බෝධීන් වහන්සේගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව යහපත්ව පවත්වාගෙන යාම.

හක්ගල පැළ කවානක්

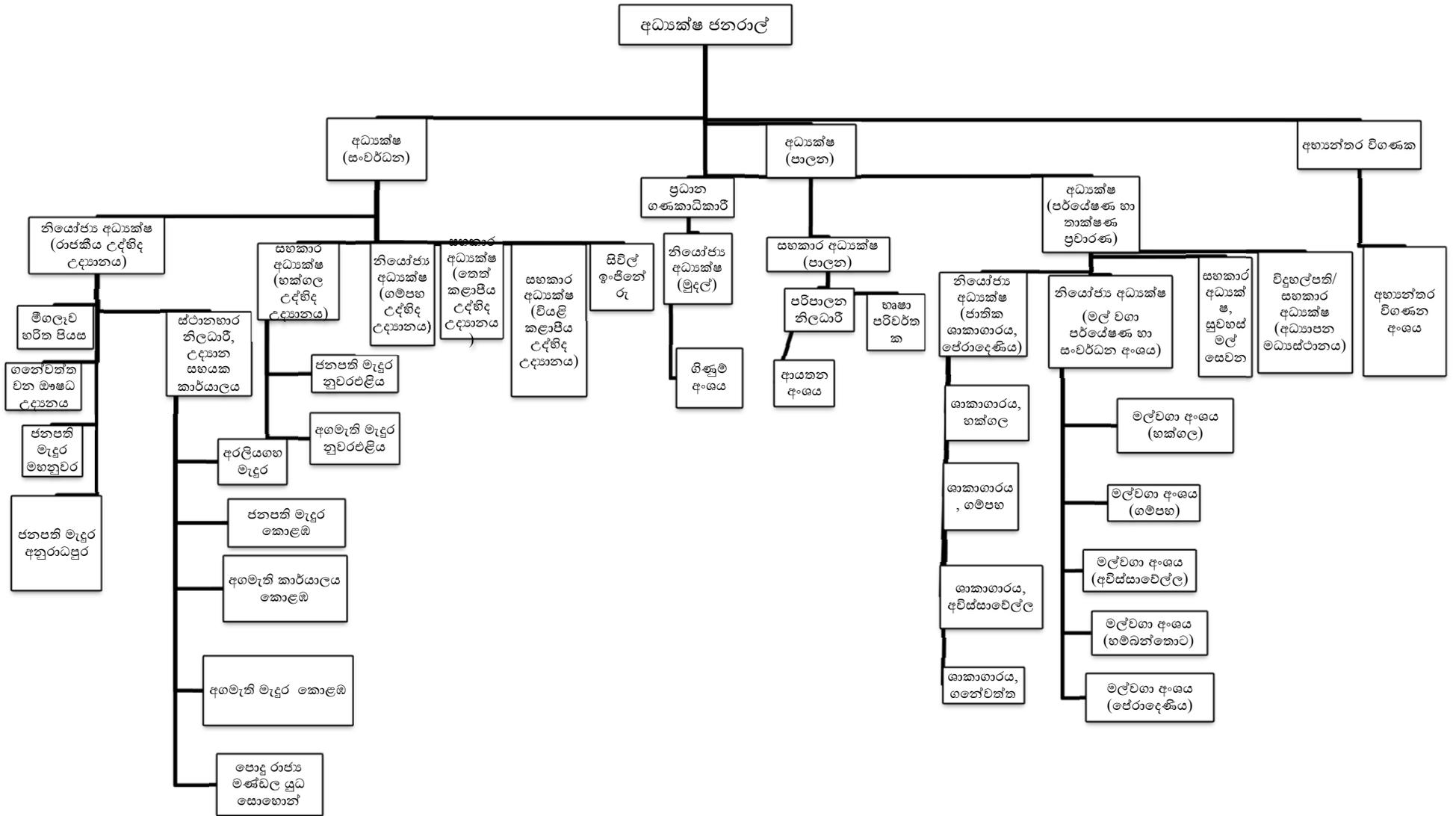

මනාලෙස සකසන ලද උද්‍යානයක්

ශ්‍රී මහ බෝධීන් වහන්සේගේ සෞඛ්‍ය තත්වය සෞඛ්‍ය බැලීම

1.3 සංවිධාන සැලැස්ම

1.4 දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ආයතන සහ ඒකක

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය වර්ෂ 1821 දී ස්ථාපිත කරන ලද අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සහ පාරිසරික සංවර්ධනය සඳහා දායකත්වය ලබා දෙමින් ශාක පිළිබඳ ජනතාවට අධ්‍යාපනය පැළෑටි සංරක්ෂණය විවර කිරීමේ භූමිකාවක් සඳහා දායකත්වයක් ලබා දෙයි.

හෙක්ටයාර 61.25ක උද්‍යානය මහනුවර නගරය සමීපයෙහි පිහිටා ඇති අතර, අධ්‍යාපනය, උද්භිද විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ, පරිසර විද්‍යාත්මක සහ උද්‍යාන බෝග වගාව මෙන්ම විනෝදාස්වාදය ලබා දෙන ස්ථානයක් වශයෙන් ද ප්‍රචලිත ය.

ජාතික ශාකාගාරය

ජාතික ශාකාගාරය යනු ශ්‍රී ලංකාවේ ශාකවල විශුලි ශාකාගාර නිදර්ශක එක් රැස් කර ඇති ස්ථානයකි. වෙනත් බොහෝ විදේශික ශාක වල සහ වගා කරන ශාක වල නිදර්ශක ක්‍රමානුකූල අධ්‍යයනය සඳහා ආරක්ෂා කර ද ඇත. 160,000 ආසන්න ශාකාගාර නිදර්ශක යෝග්‍ය තත්ත්වයන් යටතේ සංරක්ෂණය කරමින් විමර්ශන කාර්යය සඳහා තබා ඇත. 3,500 පමණ ග්‍රන්ථ සහ සෙසු ශාක හා සම්බන්ධවූ පොත් පත්, සහරා ද ශාකාගාරයේදී සොයාගත හැක.

ශාකාගාරයේ තැන්පත් කර ඇති නිදර්ශක විවිධ කාර්යන් සඳහා යොදා ගනී. ශාක වර්ගීකරණ පර්යේෂණ සඳහා ජෛව විවිධත්වය සඳහා දත්ත බැංකුවක් ලෙස ශාක හඳුනා ගැනීමේ කාර්යයන් සඳහා යොදා ගනී.

මල් වගා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය, ජේරාදෙණිය

මල් වගා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ඒකකය, මල් වගා කේෂ්ත්‍රය සම්බන්ධ පර්යේෂණ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ මල් වගා කේෂ්ත්‍රය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා කැපවී සිටී.

වගාකරුවන් සඳහා අවශ්‍ය පුහුණු වැඩසටහන් කේෂ්ත්‍රයේ උපදේශණ සේවා කේෂ්ත්‍රයේ ආයෝජන අවස්ථා පිළිබඳවද තොරතුරු උපකරණ සහ තත්වයන් උසස් රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා දීම සඳහා ඒකකය ක්‍රියාකාරීව දායක වේ.

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය වර්ෂ 1861 දී ආරම්භ කළ අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවැනි විශාලතම උද්භිද උද්‍යානයයි. උද්‍යානයට අයත් ශාක එකතුව කලාපීය ශාක වේ.මෙම ශාක එකතුව ආවේණික ශාකවල නියෝජණයක් මෙන්ම වෙනත් රටවලින් හඳුන්වා දුන් කඳුකර ශාක වල එකතුවකි.මෙවා උද්‍යානයේ විවිධ අංශවල ක්‍රමානුකූලව පැළ කර ඇත.

හෙනරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය

ශ්‍රී ලංකාවේ රබර් වගාව ප්‍රචලිතය කිරීම සඳහා හෙනරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය 1876 දී ස්ථාපිත කරන ලදී. ඉතා පැරණි ඉතිහාසයක් ඇති එය උද්භිද විද්‍යාත්මකව හා උද්‍යාන විද්‍යාත්මක වශයෙන් ආකර්ෂණීය ස්ථානයකි.එය ගම්පහ පිහිටා ඇති අතර, එහි වපසරිය අක්කර 43 කි. ශ්‍රී ලංකාවේ සහ සෙසු රටවල ශාක විශේෂයන් 2000 පමණ සංකලනයකින් මෙම උද්‍යානය සමන්විත වේ.

ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානය

(සංවර්ධනය වෙමින් පවතී)

වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානය පිහිටා ඇත. උද්‍යානය අක්කර 52 ක වපසරියකින් යුක්ත වන අතර, ඖෂධ පැළෑටි සංකලනයක් විශාල පරාසයක පැතිරී ඇත. ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානය පහසුවෙන් සොයා ගත නොහැකි දුර්ලභ පැළෑටි වර්ග සංරක්ෂණය කිරීම, ඖෂධ පැළෑටි පිළිබඳ ක්‍රමවත් වගා කිරීම සහ පැළෑටි එකතු කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳව හා දුර්ලභ ඖෂධීය ශාක වර්ග පිළිබඳව පර්යේෂණ කිරීමෙහි නිරත වෙයි.

මිරිප්පවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය

දේශීය විශේෂඥයින් විසින් අවුරුදු 130 ක් පුරාවට සැලසුම් කොට බිහි වූ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම උද්භිද උද්‍යානය වනුයේ වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයයි. මෙම උද්‍යානය දකුණු පළාතේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇති අතර, සංවර්ධන වැඩ කටයුතු 2006 වර්ෂයේ ආරම්භ වී ඇත.

වියළි සහ ශුෂ්ක කලාපීය ශාකවල විතැන් සංරක්ෂණ සහ දේශීය ආර්ථිකය සංවර්ධනය මෙම උද්‍යානයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

ඉලුක්ඔව්ට තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය

(සංවර්ධනය වෙමින් පවතී)

අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශය සමීපයෙහි මෙම උද්‍යානය පිහිටා ඇති අතර, සංවර්ධන කටයුතු 2008 වසරේදී ආරම්භ කරන ලදී. උද්භිද උද්‍යානය අක්කර 105 වපසරියකින් යුක්ත ය.

පහත් තෙත් කලාපීය ශාකවල විතැන් සංරක්ෂණය කිරීම මෙම උද්‍යානයේ ප්‍රධාන අරමුණ වී ඇත. විවිධ ශාක විශේෂවල ආර්ථික, සෞන්දර්යාත්මක සහ පරිසර විද්‍යාත්මක අගයින් යුත් පුද්ගලයන් සඳහා විනෝස්වාදය ගෙන දෙන ප්‍රදේශයක් ලෙසත් මෙම උද්‍යානය එහි කාර්යයන් සිදු කරනු ඇත.

සුවහස් මල් සෙවන, කොළඹ

දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල පිහිටි “ සුවහස් මල්” මල් වගාකරුවන්ගේ සංගම්වල මල්වගා නිෂ්පාදන අලෙවිය දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකකයක් වන නාරාහේන්පිට පිහිටි “ සුවහස් මල් ” ඒකකයෙන් සිදු කරනු ලබයි.

අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සහ අගමැතිතුමාගේ නිළ නිවාස උද්‍යාන

අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ කොළඹ, මහනුවර, නුවරඑළිය, අනුරාධපුරය පිහිටි නිළ නිවාස උද්‍යාන සහ ගරු අගමැතිතුමාගේ කොළඹ සහ නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ පිහිටි නිළ නිවාස උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නඩත්තු කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.

පොදුරාජ්‍යමණ්ඩලීය යුධ සෞභෝග්‍ය

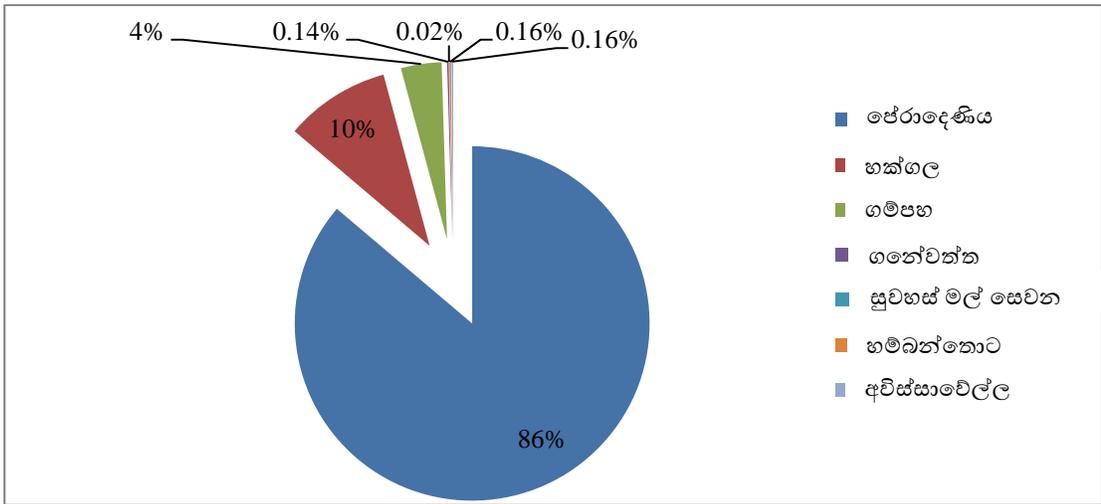
පළමු සහ දෙවන ලෝක යුද්ධයේදී පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ හමුදා සේවයට අයත් නිලධාරීන් සිහිවීම සඳහා පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සෞභෝග්‍ය ඒකක මහනුවර, ජාවත්ත, බොරැල්ල සහ ත්‍රිකුණාමල ප්‍රදේශයේ පවත්වා ගෙන යයි. යුධ සෞභෝග්‍ය ඒකකවල උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් කළමනාකරණ කටයුතු සිදු කරයි.

හරිත පියස, මීගලෑව (සංවර්ධනය වෙමින් පවතී)

වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ හැතැප්ම 60 දුරකින් මීගලෑව හරිත පියස පිහිටා ඇත. හරිත පියසෙහි වර්තමාන වපසරිය අක්කර 6 කි. එය සංවර්ධනය වෙමින් පවතී. මල් වගාව පිළිබඳව අභ්‍යන්තර කාර්ය මණ්ඩලයට සහ දේශීය ජනතාව උදෙසා පුහුණු පාඨමාලා පවත්වාගෙන යන. ශාක ප්‍රචාරණය පිළිබඳ මධ්‍යස්ථානයක් ද ලෙස ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ඇත.

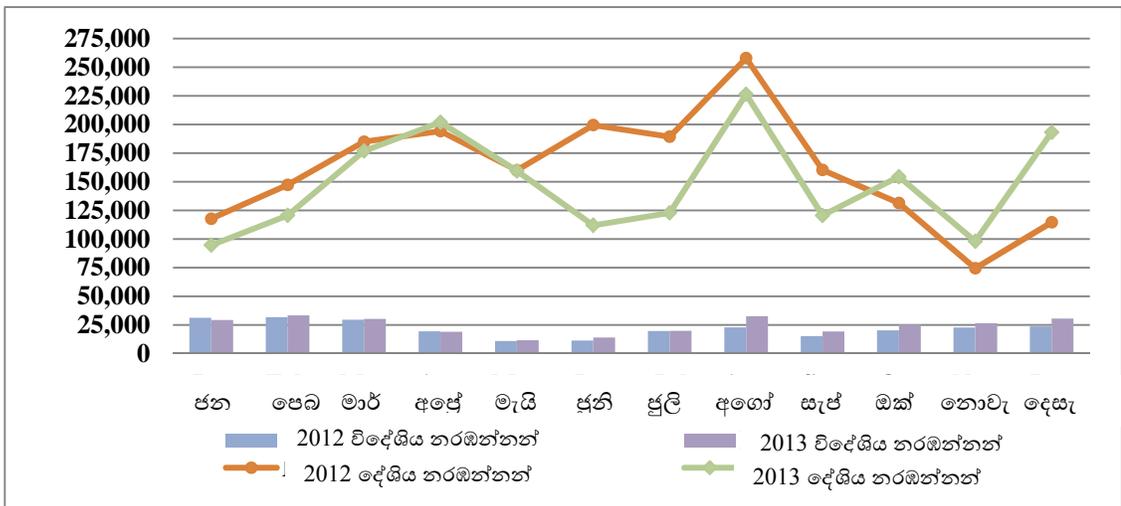
2.1. 2013 ආදායම

- මෙම අවුරුද්ද තුළදී ඇතුළුවීමේ ගාස්තු, පැළ අලෙවිය සහ කුළියට ලබාදීම් වලින් ලැබුණු මුළු ආදායම රුපියල් මිලියන 416.8 වේ. එය පසුගිය අවුරුද්ද හා සසඳා බලන විට (රුපියල් මිලියන 382.8) ආදායම 9%කින් වැඩිවීමකි. පහත සඳහන් වගුවෙන් එක් එක් උද්‍යාන වලින් සහ දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකකවලින් ලබාගත් ආදායමේ ප්‍රතිශත පෙන්වයි. (කරුණාකර පරිශීෂ්ටය 3හි පිටු 83 සිට 89 දක්වා සඳහන් මූල්‍ය තොරතුරු බලන්න)

2.2. 2013 වර්ෂයේ නරඹන්නන්ගේ තොරතුරු

- මෙම අවුරුද්දේ නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව මිලියන දෙකකට වඩා (2,076,523) වැඩි විය. 2013 වර්ෂයේදී උද්භිද උද්‍යානය නැරඹීමට පැමිණි විදේශීය නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව (293,454) 13% ක වැඩිවීමක් පසුගිය වසර හා සංසන්දනය කිරීමේදී පෙන්වුම් කරයි. (259,545) පෙර වසර (2012) හා සංසන්දනය කිරීමේදී 2013 වර්ෂයේදී උද්‍යානය වෙත පැමිණි නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව පහත සඳහන් වගුවේ දැක්වේ. (කරුණාකර පරිශීෂ්ටය 2 හි පිටු 48 සිට 82 දක්වා සඳහන් 2013 වර්ෂයේ නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු බලන්න)

කේෂ්ත්‍ර ගවේෂණ	59
උද්‍යානවල රුක් උයන සඳහා එක් කළ නව ශාක	7,120
සෙසු වැඩසටහන්	
ජාතික රතු දත්ත නාමාවලි සැකසීමේ ව්‍යාපෘතිය	රතු දත්ත ශාක නාමාවලිය යාවත්කාලීන කටයුතු විවිධ ගවේෂණ වැඩසටහන් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.
පවත්වන ලද ජාතික වැඩමුළු	මාර්තු මාසයේදී ජාතික ශාකාගාරයේදී ශාක අණුක වර්ගීකරණය(plant molecular systematic) පිළිබඳ පස් දින නේවාසික වැඩමුළුවක් සුප්‍රකට උද්භිද විද්‍යාඥයින්ගේ සම්පත්දායකත්වයෙන් සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන ලදී.
උද්භිද විද්‍යාත්මක සංගණනය	උද්භිද විද්‍යාත්මකව සංගණනය යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන් වියළි කලාපීය සහ තෙත් කලාපීය තර්ජණයට ලක් වූ ශාක පිළිබඳව ශාක ගවේෂණය කටයුතු සහ ශාක නිදර්ශන එකතු කිරීම සිදු කරන ලදී.
මල්වගාව පිළිබඳ ජාතික සමුළුව	කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ සහ ප්‍රතිපත්ති කවුන්සිලයේ (CARP) සහයෝගිත්වය යටතේ පස්වැනි ජාතික මල්වගා පර්යේෂණ සමුළුව (NaSFloR)2013 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 19 වැනි දින පවත්වන ලදී.
නව දෙමුහුන් වර්ග	මෙම වසරේදී ඇන්තුරියම් හා ඕකිඩ් දෙමුහුම් වර්ග දෙකක් හඳුන්වා දෙන ලද අතර සෙසු ඕකිඩ් හා ඇන්තුරියම් දෙමුහුම් වර්ග 08 ක් ඇන්තුරියම් කේෂ්ත්‍රයේ සකසමින් පවතී.

ජාතික සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති රාමුව - මහින්ද වින්තන ඉදිරි දැක්ම වැඩසටහනට දැක්වූ දායකත්වය

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව මහින්ද වින්තන ඉදිරි දැක්ම සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධව ක්‍රියා කරයි.

දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ජාතික ප්‍රතිපත්තියෙහි සඳහන් අරමුණු කරා යෑම සඳහා එය දෙපාර්තමේන්තුවේ ඒකාබද්ධ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සිව් වැදෑරුම් ක්‍රමෝපායන් සම්පිණ්ඩනයක් ලෙස සලකන ලදී.

- පර්යේෂණ
- සංවර්ධනය
- අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව - කාර්යක්ෂම මෙහෙයුම් කළමනාකරණය
- (ව්‍යාපෘති සහ බාහිර අධ්‍යාපන පාඨමාලා ඇතුළුව)

මහින්ද වින්තන ඉදිරි දැක්ම ප්‍රතිපත්තිවලට සමගාමීව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අදාළ වැඩසටහන් ආරම්භ කරන ලදී.

➤ **රජයේ දස අවුරුදු වැඩසටහන් ප්‍රකාශය (හරිත ලංකා)** - වෘක්ෂලතාදිය සහ පරිසර පද්ධතිය ආරක්ෂා කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සියළු ජෛව කාලගුණික ප්‍රදේශවල විතැන් සංරක්ෂණය ව්‍යාප්ත කිරීම.

දෙපාර්තමේන්තු තව තවත් උද්භිද උද්‍යාන ස්ථාපනය කිරීමේ කටයුතු සිදු කරමින් සිටී. ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව කාලගුණික ප්‍රදේශවල ශාක විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීමට හා ශාක විතැන් සංරක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා නිරත වෙමින් සිටී.

හම්බන්තොට වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ සොබාව සෞන්දර්ය නරඹමින් සිටින පාසැල් සිසුන් පිරිසක්

හම්බන්තොට වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ දැකිය හැකි ශාකයක්

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ වෘක්ෂලතා කලාප පිහිටා ඇති අතර, වියළි කලාපීය වෘක්ෂලතාවලට ආර්ථික විභවයක් ඇත. මෙයද සැලකිල්ලට ගෙන වියළි කලාපීය නව උද්‍යානයක් හම්බන්තොට සමීපයෙහි ඉදිවෙමින් පවතී. තවත් උද්‍යානයක් තෙත් කලාපයේ සංවර්ධනය වෙමින් පවතී. සංක්ෂිප්ත වශයෙන්, වැඩසටහන් පහක් සැලසුම් කර ඇත:

- ශාක විතැන් සංරක්ෂණය;
- ප්‍රසිද්ධ නොවූ ශාක සහ අඩු භාවිතයක් සහිත ශාක;
- භූමි අලංකරණ ප්‍රවර්ධනයේ විශේෂ නිපුණතාවය;
- ඖෂධ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය;
- උද්භිද විද්‍යාව සහ මල් වගාව පිළිබඳ අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව.

නව උද්‍යාන බොහෝ ආකර්ෂණයන්ගෙන් සහ විවිධ ලක්ෂණයන්ගෙන් යුක්ත වනවා ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ දුර්ලභ සහ අවදානමට ලක් වූබොහෝ ඖෂධ ශාකවලින් සමන්විත වූ උප උද්‍යාන නව උද්‍යාන තුළ දැක ගත හැකිවේ.

ශාක වර්ගීකරණ අනුපිලිවෙලට අනුව රෝපණය කරන ලද විශේෂ උද්භිද විද්‍යාත්මක සැලකිල්ලක් දක්වන ශාකද මෙම උද්‍යාන තුළ දැකිය හැක

ප්‍රකාශනය : මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්ම- දස අවුරුදු සංවර්ධන සැලැස්ම: “නිවර්තන කලාපීය මල්වගා

කේෂ්ත්‍රයේ පුරෝගාමී වීමට ශ්‍රී ලංකාව සතු විභවයන් බොහෝය. එවා උකහාගෙන ලොව පුරා ප්‍රචලිත කිරීමට මං සැලසීම”

අවශ්‍ය කරනා තාක්ෂණයෙන් සහ යෝග්‍ය පර්යේෂණ වැඩසටහන් තුළින් සෙසු දක්ෂතා වගාකරුවන් වෙත සම්පාදනය කරමින් උද්භිද උද්‍යාන දේශීය මල් වගාව ප්‍රවර්ධනයට හා සංවර්ධනයට දායක වෙයි. දෙපාර්තමේන්තුව මල් වගා කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම අරමුණු කර ගනී. නොහොර සේවාවන්ගෙන් සමන්විතවූ මත්තල ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපොල විවෘත කිරීමෙන් පසුව විශේෂයෙන් හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ මනා විභවතාවයකින් යුතුව අපනයන වෙළඳපල ඉලක්ක කර ගනිමින්දෙපාර්තමේන්තුව මල් වගා කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම අරමුණු කර ගන්නා අතර මහින්ද චින්තන වැඩසටහන යටතේ නව සංචාරක සංවර්ධන කලාපයක් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

ප්‍රදේශය තුළ වගාකරුවන්ගේ කාර්මික සහ පුහුණු වැඩසටහන්වල ධාරිතාවය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණෙන් මල් වගා සංවර්ධනය මල් වගාවේ පෙරමුණ ගත් කලාපයක් බවට පත් කරලීම සඳහා නව හම්බන්තොට උද්භිද උද්‍යානය සහයෝගය ලබාදෙයි.

- මහින්ද චින්තන : ඉදිරි දැක්ම - දස අවුරුදු සැලැස්ම - කාර්මික සහ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය: “ජීවිතයට නිපුණතාවයක් නිපුණතාවයට හැකියාවක්”; දේශීය සහ විදේශීය කම්කරු වෙළඳපලක් ඉල්ලුම කර ගනිමින් දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගත් උසස් තාක්ෂණයෙන් යුත් පුහුණුවක් සැපයීම.

දෙපාර්තමේන්තුවේ මල් වගා ඒකකයේ සංවර්ධනය කරන ලද දෙමුහුන් වර්ගයක්

ත්‍රෛමාසික පාඨමාලාවේ සිසුන් තවාන්කරණයේ නිපුණතාවය ලබා ගනිමින්

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගත් මල් වගාව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් සහ දේශීය සහ විදේශීය දෙපාර්ශවයෙන්ම කම්කරු වෙළඳපල ඉල්ලුම කර ගත් උසස් තාක්ෂණයෙන් යුතු භූමි අලංකරණ පාඨමාලාවන් ලබාදෙයි. රැකියා අරමුණු කරගත් පුහුණුවක් සමගින් උසස් සුදුසුකමක් ලබා ගැනීමට එක් අවුරුදු ජාතික ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් සහ මල් වගාව සහ උද්‍යාන භූමි අලංකරණය /සැකසීම පිළිබඳ දැවුරුදු උසස් ජාතික ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවක් මල් වගා කේෂ්ත්‍රයේ නියැලී රුචිකත්වයක් දක්වන පුද්ගලයින් සහ තරුණයන්හට මෙමගින් අවස්ථාවක් ලබාදෙයි.

මහජනයා, පාසැල් හැර ගිය, කුඩා ව්‍යාපාර සිසුන් සහ අනෙකුත් විශේෂඥ පුද්ගලයින් සඳහා කෙටිකාලීන (එක් දින, දෙදින, පුහුණු සැසි සහ මල් වගාව සහ භූමි අලංකරණය සැලසුම් ත්‍රෛමාසික සහතික පත්‍ර පාඨමාලාවන් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ක්‍රියාත්මක කරයි.

- ප්‍රකාශනය: මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්ම - දස අවුරුදු සංවර්ධන සැලැස්ම: “රටෙහි සංචාරක විභවයන් වන පරිසර සුන්දරත්වය සහ ස්වභාවික භූ ලක්ෂණ පිළිබඳ විශේෂ අවධාරණය කරමින් සංචාරක කේෂ්ත්‍රයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම්, පරිසර හිතකාමී සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය සඳහා යොමු කිරීම”

උද්‍යානවල පරිසර හිතකාමී දෘෂ්ටිකෝණ අරමුණු කර ගනිමින් උද්‍යාන ක්‍රියාකාරකම් වෙනස් ස්වභාවයකින් යුතුව රට තුළ පරිසර හිතකාමී සංචාරක කර්මාන්තයක ප්‍රවර්ධනය අරභයා උද්‍යාන ක්‍රියා කර ඇති අතර පරිසර හිතකාමී සංචාරක ව්‍යාපාරය අරභයා උද්‍යාන ක්‍රියාත්මක කර ඇති අධ්‍යාපන සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පිළිබඳ සැලකිල්ලක් දක්වා ඇත.

- ප්‍රකාශනය: මහින්ද චින්තන ඉදිරි දැක්ම: - දස අවුරුදු සංවර්ධන සැලැස්ම: “මිනිසා සංවර්ධනය සඳහා සවිබල ගැන්වීම, ඔවුන්ගේ දිවිපෙවන දරාගත හැකිවීම සහ ඔවුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම”

ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ දෙනෙකු සංචාරය කළ සංස්කෘතිමය සහ විද්‍යාත්මක ආයතනයක් වශයෙන් උද්‍යාන ප්‍රජාව වෙත වැදගත් ආර්ථික සහ සමාජ උපකාර සඳහා දායකත්වය ලබාදෙයි. සංචාරක වාරිකාවක කොටසක් වශයෙන් උද්‍යානවලට පැමිණීම නොකඩවා කරගෙන යාම දේශීය ව්‍යාපාරවලට සෘජු ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාදෙයි. මින් ලැබෙනා බලපෑම වැඩි කිරීම, ප්‍රධාන වැඩසටහන් සහ සේවාවන්ගේ වැදගත් ආයෝජනයක් සමඟ එක්වී තිබීම, එම කාල අන්තරයේම ආර්ථික වර්ධනය සඳහා දායක වීම උද්‍යානවලට පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි වීම සහ විනෝදවීම සඳහා උපකාර කරනු ලබයි.

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ තණබිමෙහි නරඹන්නන් විවේක ගන්නා අයුරු

මල් වගාව පිළිබඳව වගාකරුවන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළුවක් පවත්වාගෙන යාම

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව අවශ්‍යතාවය ඉටු කිරීමෙහිලා මල් වගාව, භූමි අලංකරණය සැලසුම් කිරීම කිරීම සහ උද්‍යාන විද්‍යාවෙහි හැකියාවන් සංවර්ධනය කිරීම. විරැකියාවෙන් යුතු තරුණ, තරුණියන් කාන්තාවන් සහ මහජනයා අතරෙහි දිවිපෙවෙන් සඳහා ප්‍රවේශ මාර්ගයක් සැපයීමත් සමඟ ප්‍රවර්ධනය සඳහා දායකත්වයක් ලබාදෙනු ඇත.

ලෝකයේ හොඳම නිවර්තන කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය වීම කරා
(2006 – 15 වර්ෂවල දෙපාර්තමේන්තු ඒකාබද්ධ සැලැස්ම මගින් පෙන්වා ඇත.)

පසුගිය වසරවල් තුළදී ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව එහි ඒකාබද්ධ සැලැස්ම මගින් මහ පෙන්වා ඇත.

සැලැස්ම විධිමත්ව සැකසීමේදී සිව් වැදෑරුම් ක්‍රමෝපායන් සහිත තේමාවන් හතරක් පිළිබඳව සැලකිල්ලට භාජනය කර ඇත. - පර්යේෂණ, සංවර්ධනය, අධ්‍යාපනය සහ පුහුණුව සහ මෙහෙයුම් කළමනාකරණය වේ. උද්භිද උද්‍යාන ලගා කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන මූලික මූල ධර්මයන් ත්‍රිත්වයක් ඇත.

- උසස් ගුණාංග විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මගින් ශාක විවිධත්වය, ජෛව විවිධත්වය සහ සංරක්ෂණයේ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සහ අළුත් කිරීම.

අ. ශ්‍රී ලංකාවේ ඵලදායී ප්‍රතිලාභ ඇතිකර දීම අපගේ ප්‍රාග්ධන හා බුද්ධිමය දේපල වෙත ප්‍රාග්ධනය සැපයීම සඳහා ප්‍රායෝගික ක්‍රම, ව්‍යාපෘති සංවර්ධනය, සෘජු මැදිහත්වීම්, හැකියා වර්ධනය හා දත්ත දායකත්වය ප්‍රායෝගික පලපුරුද්ද සහ සංවිකල්පයන් පිළිබඳව ප්‍රවේශයන් සැලැස්ම මගින් පෙන්වා ඇත.

විනැන් සංරක්ෂණ වැඩසටහන් මල්වගා පරිසර හිතකාමී සංචාරක ව්‍යාපාරය ආදියයි

ආ. පැළෑටි සංරක්ෂණය හා භාවිතය අධ්‍යාපනික වැඩසහන් උසස් තත්වයකට පත් කිරීම හා සුවිශේෂී පැළෑටි එකතුව වෙත පොදු ජනයාගේ ප්‍රවේශ්‍ය වැඩි කරමින් හා සංචාරක පහසුකම් වැඩි කිරීම වෙත අවධානය යොමු කරමින්, උද්භිද උද්‍යානය වෙත පොදු ජන අවධානය හා ඔවුන්ගේ අගය කිරීම වර්ධනය කිරීම.

ඇ. මෙම වාර්තාව, ඒකාබද්ධ සැලසුමේ උපාය මාර්ග ප්‍රධාන සේවාවන් හමුවේ 2013 වසරේ සාධනීය කරණු ගෙනහැර දක්වයි.

පර්යේෂණ

අප අපේක්ෂා කරන්නේ

➤ උසස් ගුණාංග සහිත විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මගින් ශාක විවිධත්වය, ජෛව විවිධත්වය සහ සංරක්ෂණයේ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සහ අළුත් කිරීම සහ අදාළ පර්යේෂණ මගින් රට තුළ මල් වගා කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම:

මතු කර දක්වන අභිප්‍රායන්

- මල්වගා පර්යේෂණ වැඩසටහන්
- නව විසිතුරු ශාක හඳුන්වාදීම
- පැළ නිෂ්පාදනය
- දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත වූ මල් වගා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන්

ශාක ජෛව විවිධත්ව පර්යේෂණ

- ශ්‍රී ලංකාවේ ශාක සම්පත් පිළිබඳ ගවේෂණය සහ ලේඛනගත කිරීම
- ජාතික ශාකාගාරය කළමනාකරණය කිරීම
- ජෛව විවිධත්ව කළමනාකරණය සහ අවබෝධ කර ගැනීම

උද්‍යානයේ දෙමුහුන් කරන ලද සමහර ඇන්කුරියම් සහ ඕකිඩ්

5.1.1.1. මල්වගා පර්යේෂණ වැඩසටහන්

මල්වගා පර්යේෂණ වැඩසටහන් කර්මාන්තයෙහි අනාගත සහ දැනට පවත්නා අවශ්‍යතා සඳහා ආමන්ත්‍රණය කිරීමට සංවර්ධනය සහ ගවේෂණය වැනි පර්යේෂණ පරාසයන් නාභිගත කිරීම සඳහා වන අතර ශෂ්‍ය විද්‍යාව සහ නව සොයා ගැනීමේ ශාකවල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය, විකෘති අභිජනනය, මල් වගාව පිළිබඳ විභවයන් සමග ජලජ ශාක, උසස් වටිනාකමක් සහිත මල් සහ Entophytic දිලීරවලින් ස්වාභාවික නිෂ්පාදන සැකසීම වැනි විභවයක් ඇති වන නිදර්ශක භාවිතයෙන් නව වර්ග හඳුන්වා දීම වේ.

ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය, ශෂ්‍ය විද්‍යාව, පසු අස්වනු ක්‍රමවේද, පලිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය යටතේ සහ ශාක අභිජනනයේදී පර්යේෂණ වැඩසටහන් කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර මල් වගා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ඒකකය මගින් මල්වගා කේෂ්ත්‍රයේ විද්‍යාමාන කරුණු උදෙසා ආමන්ත්‍රණය කිරීමක් ද පර්යේෂණ වැඩසටහන් කිහිපයක්ද ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

අ. ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය /පටක රෝපණය

- ජර්බෙරා (*Gerbera jamesonii* var. *Kilmanjaro*), වල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය කෙරෙහි රෝපණ මාධ්‍යයට එකතු කරන සංයෝගවල බලපෑම පිළිබඳ පර්යේෂණයක් සිදු කරන ලදී.

Lagenandra ovata
ලගෙනන්ඩ්‍රා ඔවාටා

Lagenandra lancifolia
ලගෙනන්ඩ්‍රා ගැන්සිලෝලියා

- *Lagenandra lancifolia* සහ *Lagenandra ovata*. සඳහා ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණ ක්‍රමවේදයක් වර්ධනය කර ඇත.

- *Lagenandra lancifolia* සහ *Lagenandra ovata*. සඳහා ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණ ක්‍රමවේදයක් වර්ධනය කර ඇත
- ආ. ශෂ්‍ය විද්‍යාව
- ඇන්තුරියම් සඳහා යෙදූ පොහොර පිළිබඳව අත්හදා බැලීමේ පරීක්ෂණයක ප්‍රතිඵල වශයෙන් වර්ධක වර්ධනය සඳහා හොඳම පොහොර මිශ්‍රණය වශයෙන් එන්.පී.කේ. 30:10:10 සම්මිශ්‍ර වූ එන්.පී.කේ. 20:20:20 පෙන්නුම් කර ඇත.
- *Ficus nitida* වල මුල් කැපුම් මේරීම සහ හොඳම මාධ්‍යය සොයා ගැනීමේ ශිෂ්‍යයෙකුගේ ව්‍යාපෘතියක අත්හදා බැලීමේ පර්යේෂණයකට මූල පූරන ලදී.

- බෝගන්විලා වල මුල් ඇද්දවීම සඳහා මූල කැපුම් යෙදීම සහ හොඳම මූල මාධ්‍යය පිළිබඳ අන්තඃ බැලීම් පරීක්ෂණ පිළිබඳ පර්යේෂණ පවත්වන ලදී. පූර්ව පුෂ්පයන් ඇති කිරීම සඳහා පොහොරවල බලපෑම විමර්ශනය කරන ලදී.

ඇන්තුරියම්

සිකස් නිටිඩා (*Ficus nitida*)

බෝගන්විලා

Several other Research programmes carried out on Agronomy are listed as follows;

- මල් හට ගැනීමේ වර්ධනය පිළිබඳ gibberellic ඇසිඩ් වල බලපෑම *Henckelia humboldtiana* Gardner (Ceylon Rock Primrose) Scientia Horticulturae.
- විසිතුරු ශාකයක් වන *Ophiopogon* sp රෝපන මාධ්‍යය සඳහා හෝමෝන වර්ග දෙකක බලපෑම.
- *Dracaena sanderiana* L ශාකයෙහි පත්‍ර අඟ පිලිස්සීමෙහි පෝෂණ අසමානතා හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ.
- Investigation of a suitable method to produce “Spiral Lucky Bamboo” using *Dracaena sanderiana* Var. “Gold” by manipulating physical applications.
- Investigation of the effect of gibberellic acid concentration and media composition on increasing the leaf length of Chinese grass (leaf length of Chinese grass L.).

Zamioculcas zamifolia
සැම්බකියුලිස් සැම්ලෝලියා

ඇ. කැපු මල් සහ කැපු පත්‍රවල පසු අස්වැන්න හසුරුවීම

- මල් වියලා ගැනීමට සුදුසුම ක්‍රමය සහ ඒ සඳහා සුදුසු කාලය සොයා ගැනීම පිළිබඳ වදමල්, සීනියා, සුරිය කාන්ත මල් සහ ජර්බෙරා.
- *Calathea* විශේෂවල විවිධ වූ රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් බදුන් කාලය වැඩි කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී

ඇ. පලිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය

- සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලයේ සහයෝගිත්වයෙන් ශ්‍යා ව්‍යාපෘතියක කොටසක් වශයෙන් මෙම උද්‍යානයේ ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම් ගණයේ ඕකිඩ් මල්වල රෝගකාරක තත්ත්වයන්ගේ බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් කරන ලදී. මෙම රට තුළ ඕකිඩ් මල් රෝග කාරකවලින් බලපෑම් කරන ලද ප්‍රථම අවස්ථාව මෙය වේ. තවද එය බලපෑමක් කරන ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම් සහ සෙසු හවායි (Hawaii) ගණ වශයෙන් පුළුල් ලෙස පැතිර ඇත .

Cordyline fruticosa Var. 'Green Ti' cut foliage

5.1.1.2. නව විසිතුරු ශාක හඳුන්වාදීම

මෙම වසර තුළදී ද මල් වගා කර්මාන්තය වෙත නව විශේෂ ප්‍රභේද හඳුනවා දෙන ලදී. දේශීය ශාක, ඕකිඩ් සහ ඇන්තුරියම් සඳහා ශාක වර්ධක වැඩසටහන් කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. වර්ධක ප්‍රචාරණ ශාක සහ විවිධ මුහුම් කිරීම්වලින් බීජ පැළ ඇතුළත්ව සියළු දේශීය ශාක සංකලනය

වර්ධක ප්‍රචාරණ ශාක සහ විවිධ මුහුම් කිරීම්වලින් බීජ පැළ අන්තර්ගත වූ සියළු දේශීය ශාක සංකලනය පිළිබඳ සාමාන්‍ය පවත්වාගෙන යාමේ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යන ලදී. ශාක ප්‍රචාරණ පහත සඳහන් පරිදි ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. චිරිටා (*Chirita*) ශාක 30 ද ඉම්පේෂන්ස් විශේෂ කැපුම් වලින් (*Impatiace* sp) ශාක 60 ද, ඔස්බෙකියා ඔක්ටැන්ඩ්‍රා (*Osbeckia octandra*) කැපුම් වලින් ශාක 100 ද, චිරිටා මුනි (*Chirita moonii*) බීජවලින් 50 සහ එක්සුකම් විශේෂ (*Exacum* sp.) බීජවලින් 20 ඕකිඩ් පැළ කරල් රසායනාගාරයේදී ප්‍රරෝහණය කරන ලදී.

තායිලන්ත සහ ජපාන රාජකීය රැජිණ දෙපලකගේ රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයට පැමිණීම සැමරීම වස් නව ඇන්තුරියම් සහ කැටලියා (*Cattleya*) දෙමුහුම් වර්ග 02 ක් 'Anthurium HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn සහ 'Cattleya HIH Princess Tsuguko නමින් පිළිවෙලින් නම් කරන ලදී.

Chirita moonii
චිරිටා මුනි

Osbeckia octandra
ඔස්බෙකියා ඔක්ටැබෝ

5.1.1.3. ශාක නිෂ්පාදනය

ඇ. ජේරාදෙණිය මල් වගා පර්යේෂණ ඒකකයේ ශාක නිෂ්පාදනය

ශාභස්ත ශාක, ඇන්තුරියම්, ඕකිඩ් සහ ජර්බෙරා ශාක උසස් ගුණයෙන් නිපදවීමට සැලසුම් කළ පරිදි ශාක නිෂ්පාදන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

	බෝගය	ශාක ප්‍රමාණය
1.	ඕකිඩ්	30,940
2.	ඇන්තුරියම් බිජු පැළ	4,590
3.	පටක රෝපණ ඇන්තුරියම් පැළ	1,748
4.	පත්‍රික ශාක	37,926
	මුළු ශාක නිෂ්පාදනය	75,204

මෙම මුළු ශාක නිෂ්පාදනයෙන් 60 % ට වඩා ශාක මහජනයා වෙත අලෙවි කරන ලද හෝ විවිධ වූ රාජ්‍ය ආයතනවල නිකුත් කිරීමේ ඇණවුම් සඳහා විකුණන ලදී.

ඈ. ගම්පහ මල් වගා පර්යේෂණ ඒකකයේ ශාක නිෂ්පාදනය

ඇන්තුරියම් ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය, ජර්බෙරා සහ ඕකිඩ් (ඩෙන්ඩ්‍රෝබියම්) රෝපිත (වගාව) සඳහා මුල පුරන ලදී. ඕකිඩ්, ඇන්තුරියම්, ෆර්න්, ජර්බෙරා සහ ජලජ ශාක එකතුව සඳහා සාමාන්‍ය පවත්වාගෙන යාමේ කටයුතු සිදු කරන ලදී.

ඈ. මිරිස්පවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ මල්වගා පර්යේෂණ ඒකකයේ ශාක නිෂ්පාදනය

ඇන්තුරියම් වගාව, ඕකිඩ් වගාව සහ පත්‍රික ශාක වගාව සඳහා දැල් ගෘහ ඉදිකිරීම, රෝපණය සහ නඩත්තු කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ඈ. උද්‍යානවලින් විකුණන ලද ශාක සහ මල්

මල්වගා ඒකකය	බෝගය	කාණ්ඩය	නිකුත් කරන ඇණවුම් යටතේ ශාක ප්‍රමාණය	විකුණන ලද ශාක සහ මල් ප්‍රමාණය
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය ජේරාදෙණිය	විසිතුරු පත්‍රික ශාක	බදුන් සහ පොලිතින් බැග්	614	20,743
		ඕකිඩ්	බදුන් (ශාක ප්‍රමාණය)	440
	ඇන්තුරියම්	2" බදුන්	-	4,314
		ශාක	-	2,923
		ශාක (Mericlone)	-	1,452
	ජර්බෙරා	මල්	289	2,411
		මේරු ශාක	-	35
		මල්		1,073
ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	ඕකිඩ්	බදුන්(ශාක ප්‍රමාණය)	-	2640
		2" බදුන්	-	456
	ඇන්තුරියම්	ශාක	-	1435
	ශාක/මල් එකතුව		1,054 ශාක 289 මල්	39,018 ශාක 3,484 මල්

5.1.1.4. දිවයින පුරා ජාතික මල්වගා ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් ('සුවහස් මල් වැඩසටහන')

සුවහස් මල් වැඩසටහන මල් වගා බෝග වගාකරුවන් ගොවි සංවිධාන/සමාගම් සංවිධානය කිරීම, පුහුණුව ලබාදීම මෙන්ම වෙළඳපල පහසුකම් ලබාදීම සහ ඔවුන්ගේ ආදායම් ධාරිතාවය වැඩි කිරීමට 2005 වසරේදී ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහන යටතේ වගාකරුවන්ගේ සංවිධාන 139 ක් ලියාපදිංචි වී ඇති අතර දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් විශාල වශයෙන් මෙන්ම සුළු දේශීය ප්‍රදර්ශන සහ තෝරා ගත් දිස්ත්‍රික්කවල දේශීය ප්‍රදර්ශන සංවිධානය කිරීමේ ගෞරවයට පාත්‍ර වී ඇත.

අ. මල් වගාව පිළිබඳව ගොවි ප්‍රජාව වැඩි කිරීම

මෙම වසර තුළදී නව ගොවි සංගම්/සංවිධාන 39 ක් දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල මල්වගා කේෂ්ත්‍රයේ නියැලී සිටිනා විභව වගාකරුවන් රැස් කරමින් සකසන ලදී. පහත එක් එක් නගරයේ මෙම වසර තුළදී “සුවහස් මල් “ වැඩසටහන යටතේ ලියාපදිංචි වූ ගොවි සමාජ ප්‍රමාණය පහත පරිදි වේ:

දිස්ත්‍රික්කය	සංගම් ගණන	දිස්ත්‍රික්කය	සංගම් ගණන
මහනුවර	11	කොළඹ	09
නුවරඑළිය	13	ගම්පහ	28
මාතලේ	08	අනුරාධපුරය	01
බදුල්ල	08	රත්නපුරය	10
හම්බන්තොට	07	කෑගල්ල	16
මාතර	02	පුත්තලම	06
ගාල්ල	02	කුරුණෑගල	06
කළුතර	12	එකතුව	139

ආ. සංවිධානය වූ වගාකරුවන් සවිබල ගැන්වීම

පුහුණුව සහ වැඩමුළු, කේෂ්ත්‍රයේ පැන නඟිනා ගැටළු සඳහා කේෂ්ත්‍ර උපදෙස් ලබාදීම, ද්‍රව්‍යය සැපයීමෙන් උදවු කිරීම, අංශයේ මනා ලෙස කාර්ය සාධන කටයුතු සඳහා උපකරණ සහ යටිතල පහසුකම් සැපයීම සහ වගාකරුවන්ගේ අධ්‍යාපනය සඳහා මල් වගාව ආශ්‍රීත තොරතුරු පිළිබඳව ප්‍රකාශන සැකසීම පවත්වා ගනිමින් කේෂ්ත්‍රයේ දැනටමත් නිරත වී සිටිනා පහල සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ වගාකරුවන් සවිබල ගන්වන ලදී. .

වැඩමුළු

පහත සඳහන් පරිදි විවිධ වූ දිස්ත්‍රික්කවල වැඩමුළු පවත්වන ලදී

වගා කරුවන් සඳහා කෙටි කාලීන පුහුණු සැසි ක්‍රියාත්මක කිරීම

දිස්ත්‍රික්කය	වැඩමුළු ප්‍රමාණය	සහභාගිවුවන්ගේ ප්‍රමාණය
මහනුවර	01	90
නුවරඑළිය	01	13
කෑගල්ල	14	618
පුත්තලම	02	124
ගම්පහ	04	365
මාතලේ	02	115
හම්බන්තොට	01	100
එකතුව	25	1,425

පරීක්ෂාවට යන ලද පැළ තවත්

මෙම වසරේදී වගාකරුවන් සඳහා කේෂ්ත්‍ර උපදෙස් ලබාදීම සඳහා පරීක්ෂාවට යන ලද පැළ තවත් ප්‍රමාණය ;

වගාකරුවන් සඳහා බොන්සායි වගාව පිළිබඳව වැඩමුළුවක් පවත්වාගෙන යාම

දිස්ත්‍රික්කය	පරීක්ෂාවට යන ලද තවත් ප්‍රමාණය
මහනුවර	38
නුවරඑළිය	63
කෑගල්ල	280
ගම්පහ	475
හම්බන්තොට	49
මාතලේ	32
කුරුණෑගල	55
එකතුව	992

උපදෙස් මත වගාකරුවෙකු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පැළ තවනක්

මේ හැර වගාකරුවන් සඳහා කේෂ්ත්‍ර උපදෙස් ලබාදෙන ලද අතර වගාකරුවන්ගේ වගාවන් සහ සෙසු ආශ්‍රිත ප්‍රකාශනයට පැමිණවීම් හා ඔවුන්ගේ වගාවන් පිළිබඳ නිරතුරුවම මාසික රැස්වීම් පවත්වන ලදී. මෙම වසර තුළදී

මාසික රැස්වීම් 576 ක් මහනුවර, මාතලේ, ගම්පහ කැගල්ල, කළුතර, නුවරඑළිය, හම්බන්තොට කුරුණෑගල, කොළඹ සහ මාතර දිස්ත්‍රික්කවල පවත්වන ලදී.

විෂය	කාලය	පංති ප්‍රමාණය	සහභාගිවූවන් ප්‍රමාණය
ඕකිඩ් වගාව	එක් දින	46	1,590
	ප්‍රායෝගික පුහුණු	30	462
	පිට පළාත්	07	582
පත්‍රික ශාක	එක් දින	39	1,240
	ප්‍රායෝගික පුහුණු	37	437
	පිට පළාත්	06	345
ඇන්තුරියම්	එක් දින	54	2,182
	ප්‍රායෝගික පුහුණු	19	120
	පිට පළාත්	10	781
ජර්බෙරා වගාව	එක් දින	16	386
	පිට පළාත්	01	35
පටක රෝපණය	පස් දින	09	63
පසු අස්වනු	එක් දින - පිට පළාත්	01	35
බොන්සායි	එක් දින	03	120
	පිට පළාත්	03	125
අගයන් එකතු කළ නිෂ්පාදන	එක් දින	03	75
	පිට පළාත්	02	105
එකතුව		286	8,683

ඉහත සඳහන් කළ පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද තවත් 34 ක් ඇන්තුරියම් තවත් පරීක්ෂාවන් වන අතර “ලිය අභිමන්” වැඩසටහන සඳහා ඇන්තුරියම් වගාව සඳහා වාර්තාවක් භාර දෙන ලදී.

“සුවහස් මල්” සංගම්වල සාමාජිකයින් මුළු කේෂ්ත්‍ර සංචාර 12 ක් සෙසු තවත් වල සංචාරය සඳහා යොදා ගත් අතර නව රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට සහ ඔවුන්ගේ වගාවන් වැඩි දියුණු කිරීමට ශාක ප්‍රදර්ශන පවත්වන ලදී.

මල් වගාව පිළිබඳව පුහුණුව

මල් වගාවේ නියැලුණ වගාකරුවන් සඳහා කෙටි කාලීන පුහුණු වැඩසටහන් ඇන්තුරියම්, ඕකිඩ්, ජර්බෙරා, කැපු පත්‍ර වගාව පිළිබඳව පවත්වන ලදී.

ඉහත පුහුණු වැඩසටහන්වලට අමතරව පහත සඳහන් පුහුණු පාඨමාලා ද පේරාදෙණිය මල් වගා ඒකකයේ ක්‍රියාත්මක වේ.

- ඕකිඩ්, ඇන්තුරියම්, රෝස, තවත් කළමනාකරණය සහ විසිතුරු පත්‍රික ශාක පිළිබඳ දෙමළ මාධ්‍යයෙන් පංති සිසුන් 64 ක් සඳහා පවත්වන ලදී.
- රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ ත්‍රෛමාසික පුහුණු වැඩසටහන් හදාරන සිසුන් සඳහා මල් සැකසුම්, මල් වගා නිෂ්පාදනවල පසු අස්වනු කටයුතු කිරීම මෙන්ම පලිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය පිළිබඳ දේශන පවත්වන ලදී.

- මධ්‍යම පළාතේ පාසැල් ගුරුවරුන් 100 ක් සඳහා මල් සැකසුම් මෙන්ම වියළි මල් නිර්මාණ පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලා දෙකක් පවත්වන ලදී.
- අධ්‍යක්ෂවරු සහ පළාත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරු 30 ක් සඳහා ඇන්තුරියම් වගාව පිළිබඳ පුහුණු සැසි පවත්වන ලදී.
- වාගෝල්ල සහභාගිවන්නන් 35 ක් සඳහා මුසිනා සැන්ඩේරිනා (*Dracaena sandariana*) වගාව පිළිබඳ සැසියක් පවත්වන ලදී.
- මහ බැංකුවේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය මගින් සංවිධානය කරන ලද කැපු පත්‍ර පිළිබඳ පුහුණු සැසියක් මාතලේ ප්‍රදේශයේ සහභාගිවන්නන් 60 දෙනෙකු සඳහා සංවිධානය කරන ලදී.
- පිලිවෙළින් පත්‍රික ශාක, මුසිනා සැන්ඩේරිනා (*Dracaena sandariana*) සහ ජර්බෙරා පිළිබඳව කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ බෝඹුවල සේවාස්ථ පුහුණු ආයතනයේ නිලධාරීන් 80,60 සහ 45 සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.
- පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ, උද්භිද විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ සිසුන් 38 ක් සඳහා සහ ජීව විද්‍යා පරාගණය සහ අභිජනනය පිළිබඳව ප්‍රායෝගික ආදර්ශනයක් සහ හඳුන්වාදීමේ දේශන පවත්වන ලදී.
- පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ මෙන්ම කුණ්ඩසාලේ කෘෂිකර්ම පාසැලේ සහ සම සෞඛ්‍ය විද්‍යා පීඨයේ සිසුන් 44 දෙනෙකු සඳහා මල්වගා බෝග වගාව පිළිබඳව ප්‍රායෝගික ආදර්ශනයක් සහ හඳුන්වාදීමේ දේශන පවත්වන ලදී.
- මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලයේ සිසුන් 40 දෙනෙකු සඳහා පත්‍රික ශාක පිළිබඳව දේශන ආදර්ශනයක් සහිත භූමි අලංකරණ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය සහිත උපාධි වැඩසටහනක් හදාරනු ලැබූහ. පටක රෝපණය පිළිබඳව දේශන ආදර්ශනයක් සිසුන් 44 ක් සඳහා පවත්වනු ලැබීය.
- මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සහය ලබාදෙන හැටන් ප්‍රදේශයේ ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහනක අංගයක් වශයෙන් පුද්ගලයින් 25 ක් සඳහා විසිතුරු ශාක වගාව පිළිබඳ හඳුන්වාදීමක් කරන ලදී. ජීවනෝපාය සංවර්ධන වැඩසටහනක් වශයෙන් වලපනේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය ශ්‍රවණාගාරයේදී සහභාගිවන්නන් 80 ක් සඳහා මල් වගා කර්මාන්තය ආයෝජනය සඳහා හඳුන්වා දීමක් කරන ලදී.

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ පැවැත් වූ කෙටි කාලීන පුහුණුවීම් පහත දැක්වේ.

වැඩ සටහනේ නම	සහභාගී වූවන්
ජර්බෙරා සහ රෝස වගාව	දිය තලාව හමුදා කඳවුරේ 12 දෙනෙකු.
රෝස වගාව	අ.පො.ස (උ/පෙළ) සිසුන් 05 දෙනෙකු සහ එක් පුද්ගලයෙකු
	නැදුන්ගමුවේ මල් වවන්නන් 22 කු
	ගල් පාලම කෘෂිකර්ම පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ ඩිප්ලෝමා සිසුන් 20 දෙනෙකු
	පැල්වෙහෙර කෘෂිකර්ම පාසලේ කෘෂිකර්ම උපදේශක ඩිප්ලෝමා සිසුන් 52 දෙනෙකු
	ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු අධිකාරියේ සිසුන් 15 දෙනෙකු

වැඩ සටහනේ නම	සහභාගී වූවන්
රෝස වගාව ,කපුරු වගාව සහ ජර්බෙරා වගාව	වගා කරුවන් 21 දෙනෙකු
	එක් වගා කරුවෙකු
	ප්‍රදේශයේ ගම්මාන 39
	දිවි නැගුම වැඩ සටහන යටතේ ගොවීන් 72 දෙනෙකු නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයෙන් මල් වගා කරුවන් 97 දෙනෙකු
කපුරු වගාව	සුවහස් මල් සමාජ යටතේ වගා කරුවන් 13 දෙනෙකු
කැපු පත්‍ර වගාව	බේමානන්ද විද්‍යාලයේ අ.පො.ස (උ/පෙළ) සිසුවෙකු
කානේෂන් වගාව	වගාකරුවන් දෙදෙනෙකු
ජර්බෙරා වගාව	වගා කරුවන් 11 දෙනෙකු
පැල තවාන සහ ශාක නිෂ්පාදනය	වැලිමඩ ප්‍රදේශයේ ලේකම් කාර්යාලයේ දිවිනැගුම වැඩසටහන යටතේ ගොවීන් 92 දෙනෙකු
ජර්බෙරා ඇන්තුරියම්	වැලිමඩ ප්‍රදේශයේ ලේකම් කාර්යාලයේ දිවි නැගුම වැඩසටහන යටතේ ගොවීන් 55 දෙනෙකු

මීට අමතරව ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් පහත පරිදි වේ.

- ඕකිඩ්,ඇන්තුරියම්,පත්‍රික ශාක සහ ජර්බෙරා වගාව පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහන් 498, 418, 267 සහ 86 පවත්වන ලදී.
- දිවි නැගුම වැඩ සටහන යටතේ සහභාගිවන්නන් 122 ක් සඳහා පත්‍රික ශාක සහ ඩ්‍රැසීනා සැන්ඩ්‍රියානා පිළිබඳ පුහුණුවක් පැවැත්වීම
- “ලලිත් ඇතුලත් මුදලි” තරුණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පුහුණු වන්නන් 25 දෙනෙකු සඳහා විවිධ මල් වගා බෝග වගාව පිළිබඳව වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය තුළ වාණිජමය පදනම මත විභවයක් ඇති මල් වගා බෝග පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහනක් වගාකරුවන් 250 දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදී.
- මීරිගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සහභාගිවන්නන් 250 දෙනෙකු සඳහා ඇන්තුරියම් වගාව සඳහා වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- ගාල්ල අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සහභාගිවන්නන් 20 දෙනෙකු සඳහා ඕකිඩ් (orchid) සහ ඩ්‍රැසීනා සැන්ඩ්‍රියානා(Dracaenasanderiana)වගාව පිළිබඳව පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- ඉදිරියට පැවැත්වීමට නියමිත “ දැයට කිරුළ ” ප්‍රදර්ශනය සඳහා විභවයක් ඇති ඕකිඩ් ,ඇන්තුරියම්, විසිතුරු සහ පත්‍රික ශාක වගාව පිළිබඳව පුහුණු පාඨමාලාවක් පිළිවෙලින් 200,71, සහ 50 සහභාගිත්වයෙන් අලව්ව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී.

මිරිප්පිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ පහත සඳහන් පරිදි පුහුණු පාඨමාලා පවත්වන ලදී.

- ඕකිඩ්,ඇන්තුරියම්,විසිතුරු ශාක සහ පැළතවාන් කළමනාකරණය පිළිවෙලින් 430,70,80, සහ 140 සහභාගිවන්නන් සඳහා පවත්වන ලදී.
- වාණිජමය පදනම මත වර්ධනය වන මල් වගා බෝග පිළිබඳව පුහුණු පාඨමාලාවක් මෙන්ම සහභාගි වන්නන් 453 සඳහා ප්‍රායෝගික පුහුණු පාඨමාලාවක් පවත්වන ලදී.

- ඕකිඩ්, ඇන්තුරියම් සහ පත්‍රික ශාක වගාව සඳහා නිලධාරීන් 40 ක් සඳහා එක් පුහුණු පාඨමාලාවක් පවත්වන ලදී.
- වගාකරුවන්ගේ ධාරිතාවය ගොඩනැංවීමේ ඉහත සඳහන් වැඩසටහන් හැරුණු විට “සුවහස් මල්” වැඩසටහන යටතේ පවතින ක්‍රියාකාරකම් වැඩි දියුණු කිරීම මෙන්ම වවන්තන්ගේ සහ සෙසු ආශ්‍රිත පාර්ශව කරුවන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වයෙන් පුළු 18 වැනි දින ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී එලදායී සාකච්ඡාවක් වගාකරුවන් සඳහා පවත්වන ලදී. මෙම වැඩ සටහන සඳහා රට පුරා “ සුවහස් මල් ” සමාජවල නියෝජිතයන් 128 දෙනෙකු ඇතුළත් වූ අතර, 150 සහභාගීවන්නන් මෙන්ම ව්‍යාප්ත ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත නිලධාරීන් සහභාගී වූහ. මෙම වැඩසටහන පුද්ගලික වූ මහජන කොටස්කරුවෙකු වීමේ වැඩසටහනක් වශයෙන් යුනිපවර් පෞද්ගලික සමාගමේ සහයෝගීත්වයෙන් පවත්වන ලදී.

ඇ. ද්‍රව්‍ය සැපයීම, උපකරණ සහ යටිතල පහසුකම්

උසස් ගුණයෙන් යුත් මව් ශාක බෙදා හැරීම

විවිධ වගා සංවිධාන වලට අයත් සාමාජිකයන් අතරේ බෙදා හැරීම සඳහා සුවහස් මල් වැඩසටහන යටතේ මව් ශාක නොගයක් ආනයනය කරන ලදී.

ජර්බෙරා ශාක 12,000 සහ කානේෂන් ශාක 10,000 ඉන්දියාවෙන් ආනයනය කල අතර නුවරඑළිය සහ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක වල වගාකරුවන් අතරෙහි බෙදා හරින ලදී. සුවහස් මල් සංගම්වල සාමාජිකයන්ගේ ශාක එකතුවේ ගුණාත්මක භාවය වැඩි දියුණු කිරීමට පහසුකම් සැලසීමක් වශයෙන් ජේරාදෙණිය, ගම්පහ, අවිස්සාවේල්ල සහ හම්බන්තොට උද්භිද උද්‍යාන වල ජාන ජලාස්ම එකතුව සාරවත් කිරීම සඳහා දිවයින පුරා “ සුවහස් මල් ” සංගම් වල සාමාජිකයන් සඳහා පිරිවැය මුදලට තායිලන්තයෙන් ආනයනය කරන ලද ඕකිඩ් මල් 33,400 ක් බෙදා හරින ලදී.

සෙවන දැල් බෙදා හැරීම

යටිතල පහසුකම් සඳහා දිරි දීමනාවෙහි කොටසක් වශයෙන් “සුවහස් මල්” සාමාජිකයන් අතරේ සෙවන දැල් 50% සහ 70% මෙම වසරේදී ද බෙදා හරින ලදී. කොළඹ, රත්නපුර, අනුරාධපුර, මාතලේ, ගාල්ල, මාතර, කුරුණෑගල, කෑගල්ල, මහනුවර, සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්ක වල “ සුවහස් මල් ” සාමාජිකයන් 32 දෙනෙකු අතරේ මුළු වර්ග මීටර් 25,341 ක් බෙදා හරින ලදී.

2011 වර්ෂයේ කැපු පත්‍ර පුවර්ධන වැඩසටහන

වගාකරුවන් අතරෙහි සෙවන දැල් බෙදා දීම

දෙවසරකට පෙර මුල පුරන ලද පත්‍රික ශාක වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වගාව සඳහා වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපිත වගාව ඇගයුමද මෙම වසරේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වසරේදී ගම්පහ (80) සහ කැගල්ල (14) වන පරිදි මුළු පැළඳවන 94 ප්‍රමාණයක් පරීක්ෂා කරන ලදී. කැපු පත්‍ර වගාවේ දැනටමත් නියැලුණු මරදගහමුල “ සුවහස් මල් ” සංගමයේ සාමාජිකයන් 19 කු සඳහා ද්‍රව්‍යය නැවත බෙදා හරින ලදී.

වැඩසටහන යටතේ පහසුකම් සපයන ලද කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාපිත කල පැළ තවත් ද්විත්වය

මල් වගාවේ වගාකරුවන්ගේ වෙළඳපල ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සුළු පරිමාණ ප්‍රදර්ශන සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ මහා පරිමාණ ප්‍රදර්ශන පවත්වන ලදී.

	දිස්ත්‍රික්කය	දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ මහා පරිමාණ ප්‍රදර්ශන	සුළු පරිමාණ දේශීය ප්‍රදර්ශන
1.	මහනුවර	01	10
2.	කුරුණෑගල	01	03
3.	කැගල්ල	02	44
4.	පුත්තලම	01	-
5.	ගම්පහ	-	38
6.	තළුතර	03	-
7.	මාතලේ	02	-
8.	අනුරාධපුර	-	02
9.	හම්බන්තොට	02	08
10.	රත්නපුර	-	02
11.	කොළඹ	-	02
12.	බදුල්ල	-	01
	එකතුව	12	110

දෙපාර්තමේන්තුවේ ආධාරයෙන් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ පළාත්වල සහ උකුවෙල “ සුවහස් මල් ” සංගමවල සාමාජිකයන් ස්ථීර විකුණුම් බෙදා හරිනමධ්‍යස්ථාන දෙකක් ස්ථාපිත කරන ලද අතර පිළිවෙලින් මෙම සංගමවල සාමාජිකයන් 17 සහ 20 දෙනෙකු ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන වෙළඳපල මගින් මෙම වැඩසටහන යටතේ ප්‍රතිලාභ ලබනු ඇත.

පවත්වන ලද ප්‍රදර්ශන

5.1.2. ශාක ජෛව විවිධත්ව පර්යේෂණ

5.1.2.1. ශ්‍රී ලංකාවේ ශාක මූලාශ්‍ර ලේඛන ගත කිරීම සහ ගවේෂණය

ශාක විතැන් සංරක්ෂණ පුහුණුව, ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ මිනුම් දඩු , ආර්ථික වශයෙන් දරාගත හැකි විභවයක් ඇති විශේෂ වල භාවිතය හඳුනා ගැනීමට, විශේෂ වල වාසස්ථාන තක්සේරු කිරීම සහ නැවත ස්ථාපිත කිරීම සහ ඒවායේ නැවත හඳුන්වා දීම සඳහා විශේෂ වර්ග එකතු කිරීමට අවශ්‍ය වන්නා වූ විවිධ වූ ශාක ගවේෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ග්‍රන්ථ අත් පත්‍රිකා දත්ත වශයෙන් ශාක මූලාශ්‍ර ලේඛන ගත කිරීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

අ. උද්භිද විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණය

දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ශාක ගවේෂණ වැඩසටහනක් වශයෙන් ප්‍රධාන වශයෙන් වියළි සහ තෙත් කලාපවල ශාක විශේෂ එකතුව ගවේෂණය සඳහා ජාතික ශාකාගාරය සෙසු ඒකක වලටද සහයෝගීත්වයෙන් මෙම වසරේදී ද උද්භිද විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණයන් පවත්වන ලදී. ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ මිනුම් දඩු ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ප්‍රායෝගික ශාක විතැන් සංරක්ෂණය සහ විභවයක් ඇති ආර්ථික වශයෙන් දරාගත හැකි විවිධ වූ කර්මාන්තවල විශේෂ හඳුනා ගැනීම සඳහා මෙය මග පෙන්වන ලදී.

උද්භිද විද්‍යාත්මක සංරක්ෂණය කරන අතරතුර කේෂ්ත්‍ර ගවේෂණ 30 සහ 948 මල් සහිත ශාක ,මීවන ශාක 14 සහ පාසි ශාක 240 විකුණන ලදී. ශාක හඳුනාගැනීම ක්‍රියාත්මක කල අතර 05 උග්‍ර ලෙස අවධානමට ලක් වූ , 29 අවධානමට ලක් වූ , 50 භානිදාසි වියහැකි සහ 35 තර්ජනයට සමීප වූ මල් සහිත ශාක විශේෂ හඳුනා ගන්නා ලදී. අවශ්‍ය වූ විට ශාක විතැන් සංරක්ෂණ මිනුම් දඩු යොදා ගන්නා ලදී. ලබන වසරේදීද සුපුරුදු පරිදි සමීක්ෂණය ක්‍රියාත්මක වීමට ඉඩ ඇත.

සමීක්ෂණය යටතේ කෙණේ ගවේෂණ ක්‍රියාත්මක කල අතර වගුවෙහි එකතු කරන ලද විශේෂ පෙන්වා ඇත.

සොනිරිලා පුමිලා; නුවරඑළිය සීතා එළිය වාරිකර්මාන්තයන් සොයා ගන්නා ලද අවධානමට ලක් වූ ප්‍රදේශ

හපුතලේ තංගමලේ අභයභූමිය වෙත කෙණේ සංචාරයක යෙදීම

ගමනාන්තය	එකතු කරන ලද විශේෂ සංඛ්‍යාව		
	ආවෘත බීජක	මීවන	පාසි
හන්තාන (කෙණේ සංචාර 2)	32		
බෝබෙල්ල-නාවුල(කෙණේ සංචාර 2)	105		
නකලස් සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේකෝබෙට්ස් කපොල්ල	17		
තංගමලේ අභය භූමිය.	31		
හක්ගල සහ සීතාඑළිය වන රක්ෂිතය.	20		
තංගප්පුව(කෙණේ සංචාර 03)	67		45
දොලොස්බාගේ වින්සර් වන ප්‍රදේශය	20	1	15
වට කැලේ -කැලෑ බොක්ක	28		30
රිවස්ටන් (කේණේ සංචාර 2)	22		
විල්ට්ෂයර් වනය-මාතලේ	7		
දොලොස්බාගේ -රහලාගල	14		
හුන්නස් ගිරිය -හුන්නස් ෆෝල්ස්	10		15
කන්තෙලිය සහ හීනිදුම	39		
කිකිලියාමන	33	2	30
බුලන්කොහුපිටිය-යටියන්තොට	24		10
සිංහරාජ වනය	55		
මොරපිටිය,කළුතර	33		
සප්ත කන්‍යා කදුවැටිය (කෙණේ සංචාර 2)	79	1	30
දෝතුළුගල	62		65
උඩුදුම්බර	30		
D ZBG - හම්බන්තොට	22		
හෝර්ටන් තැන්න	21		
කළු ගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය (දින 04 ක කේණේ සංචාර 02)	177	10	

මුළු එකතුව	948	14	240
------------	-----	----	-----

ආ. සෙසු ශාක ගවේෂණ ක්‍රියාකාරකම්

2012 වර්ෂයේදී මොරගහ කන්ද ජල විදුලි බලය නිපදවීමේ ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ ශාක එකතු කිරීම සඳහා ගවේෂණ ක්‍රියාත්මක කල අතර ජාතික ශාකාගාරය මගින් ශාක හඳුනාගැනීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ශාක 169 ඇගයුම සඳහා එකතු කල අතර විශේෂ 52 ක් හඳුනාගන්නා ලදී. ශාක විශේෂ 03 අවදානමට ද, 05 ක් භානිදායක විය හැකි සහ 12 ක් තර්ජනයට ආසන්නව පවතින බවට වාර්තා ගත වී ඇත.

ජාතික ශාකාගාරය මගින් කේෂත්‍ර සංචාරයේදී වන මල් සහ මාර්ගය දෙපස වෘක්ෂ ඡායාරූප ගත කරන ලදී. විශේෂ හඳුනාගැනීම “ශ්‍රී ලංකාවේ වන මල් ” සහ “ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු මාර්ගය දෙපස වෘක්ෂ” නමින් ග්‍රන්ථ සම්පාදනය කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම වසරේදී හම්බන්තොට මිරිප්පවිල වියළිකලාපීය උද්භිද උද්‍යානය මගින් මොරගහකන්ද ප්‍රදේශයෙහි පස් දින කේෂත්‍ර සංචාරයක් පවත්වන ලද අතර නිදර්ශක 890 සහ විශේෂ 80 එකතු කරන ලදී. ශාක නිදර්ශක හඳුනා ගැනීම ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින අතර පසු කාලීනව රුක් උයනට එකතු කිරීම සඳහා ශාක විතැන් සංරක්ෂණ මිනුම් දඩු ශාක පැළ තවානෙහි ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ මල් ගවේෂණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය යටතේ නමුණුකුල (1), පිදුරුතලාගල කඳු මුදුන් ප්‍රදේශය (3), මන්දාරම් නුවර-පිදුරුතලාගල වියළි කලාපය (2) සහ පිදුරු තලාගල කඳුපංතියෙහි ලෑල් කඳුර (2) ප්‍රදේශවල එක් දින කේෂත්‍ර සංචාර 05 ක් සහ දෙදින කේෂත්‍ර සංචාර 03 ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. නිදර්ශක හඳුනාගැනීම ක්‍රියාත්මක වූ අතර මල් පිපෙන ශාක 27 සහ පාසි නිදර්ශක 50 ක් හඳුනා ගන්නා ලදී.

රිවර්ස්ටන් ප්‍රදේශයෙන් සොයා ගන්නා ලද අවදානමට ලක් ක්‍රිස්ට්ටියෝනියා ට්‍රයිකලර් විශේෂයක්

බෝවෙල නාවුල ප්‍රදේශයෙන් උග්‍ර ලෙස අවදානමට ලක් වූ *Exacum pedunculatum* L. එක්සුකම් පෙඩියනුකියුලාටුම් විශේෂයක්

Bryum argenteum Hedw.(Bryaceae)

Hypopterygium flavolimbatum
Muell.Hal. (Hypopterygiaceae)

අධ්‍යයනය සඳහා කේෂත්‍ර සංචාරයේදී එකතු කරන ලද අලංකාර පාසී ශාක සමහරක්

Calamus(වේවැල්) ප්‍රචාරණ ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සඳහා හන්තාන ප්‍රදේශයේ කේෂත්‍ර සංචාර 02 ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.බීජ ප්‍රරෝහනය ,ගබඩා කිරීම හා ශ්‍රී ලංකාවේ Rattan ප්‍රචාරණය (Calamusවිශේෂ :Arcaseae) අධ්‍යයනය යටතේ බීජ ප්‍රරෝහණ පරීක්ෂණයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සඳහා පාරිසරික බලපෑම පිළිබඳ වාර්තාවක් භාරදීම සඳහා ශාක එකතු කිරීමට කේෂත්‍ර සංචාර 02 ක් සහ කේෂත්‍රය විමර්ශනය කිරීම සඳහා කේෂත්‍ර සංචාර 04 ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

දෝතළුගල (1), උඩුදුම්බර (1) . කළු ගඟ (2) ,ලුල් කඳුර (1), හක්ගල (1) යන ස්ථාන වල රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය මගින් කේෂත්‍ර ගවේෂණ 06 ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ශාක විශේෂ 121 එකතු කල අතර විශේෂ හඳුනා ගැනීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.හඳුනා ගැනීම අතරතුර විශේෂ 11 ක් භානිදායක විය හැකි (vu), විශේෂ 07 ක් තර්ජනයට සමීප වූ (NT), විශේෂ 03 ක් අවධානමට ලක් වූ (EN), බවට හඳුනා ගත් අතර උද්‍යානයේ විශේෂ සංරක්ෂණය කිරීමට ශාක විනැන් සංරක්ෂණ මිනුම් දඩු යොදා ගන්නා ලදී.

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය මගින් බෝවුරු ඇල්ල වන රක්ෂිතය,තංගමලේ වන ජීවී සංරක්ෂිතය හා සීතා එළිය වන රක්ෂිතයෙහි කේෂත්‍ර ගවේෂණ 03 ක් පවත්වන ලදී.කේෂත්‍ර සංචාරවල නිරත වී සිටින අතරතුර 124 ශාක නිදර්ශක එකතු කල අතර නිදර්ශක හඳුනා ගැනීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.ශාකාගාර නිදර්ශක වශයෙන් නිදර්ශක 40 හඳුනාගත් අතර උද්‍යානයේ ශාකාගාරයට සහ ජාතික ශාකාගාර එකතුවට එක්කිරීමට අපේක්ෂිතය. ප්‍රදේශයේ ශාක ප්‍රජාවෙහි බලපෑම තක්සේරු කිරීමට හැමිල්ටන් ඇල සංවර්ධන වැඩසටහන සඳහා ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය මගින් කේෂත්‍ර සංචාරයක් පවත්වන ලදී.සංරක්ෂණ මිනුම් දඩු හා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.මීට අමතරව වනමංදාව ඖෂධ පැළෑටි උයන,අඹේපුස්ස සහ හොරගොල්ල වන රක්ෂිත වල ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය මගින් කේෂත්‍ර ගවේෂණ 04 ක ක්‍රියාත්මක කල අතර වැදගත් පුෂ්ප ශාක විශේෂ 08 ක් එකතු කරන ලදී

මීට අමතරව එකතුව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ශාකාගාර නිදර්ශක 88 ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ ශාකාගාරය සඳහා එකතු කරන ලදී.

5.1.2.2. ජාතික ශාකාගාරය කළමනාකරණය කිරීම

කළමනාකරණය පහසු කරවීමට සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව විවිධත්වය අවබෝධ කිරීම පහසු කරවීම සඳහා ජාතික ශාකාගාරය මගින් ජාතික වශයෙනි වැදගත් කමක් ඇති පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.නව විශේෂ හඳුනා ගැනීම,සත්‍යාපනය කිරීම හා ජාතික ශාකාගාර එකතුවට එක් කිරීම මගින් ශාකාගාර එකතුව වැඩිදියුණු කරන ලදී.අනාගත විමර්ශනය සඳහා පවතින විශේෂ එකතුව මනා ලෙස කළමනාකරණය කරන ලදී.

අ. ශාක සංග්‍රහය වැඩිදියුණු කිරීම

කේෂ්ත්‍ර ගවේෂණ වලින් එකතු කර ගත් විශේෂයන් හඳුනා ගන්නා ලදී. සත්‍යාපනය කරන ලද විශේෂ/කාමයන් සකසා එකතු කර ජාතික ශාකාගාර එකතුව වැඩිදියුණු කර උසස් තත්වයේ ශාකාගාර ක්‍රම වේද එක් කර අනාගත විමර්ශනය සඳහා තබන ලදී.ජාතික ශාකාගාර එකතුව සහ ශාකාගාර ශාඛා පහත වගුවේ ලැයිස්තු ගත කර ඇත.

එකතු තර ගත් වර්ගය	මූලාශ්‍රය	සත්‍යාපනය කිරීම සහ එකතු කිරීම	ශාකාගාරය
ආවෘත බීජක	ශ්‍රී පාදස්ථාන වන රක්ෂිතය,ශ්‍රී පාදය සිට මාළු කුඩාරම් දක්වා -2011	4	ජාතික ශාකාගාරය
	වෑ උඩකන්ද වන රක්ෂිතය,කුරුණෑගල-2010	1	ජාතික ශාකාගාරය
	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය	29	ජාතික ශාකාගාරය
	රුහුණු ජාතික උද්‍යානය,කටගමුව අභය භූමිය	17	ජාතික ශාකාගාරය
	රුහුණු ජාතික උද්‍යානය,වැඩ සිටි කන්ද	5	ජාතික ශාකාගාරය
	සෙල්ල කතරගම සමීපයේ,රුහුණු ජාතික උද්‍යානය	8	ජාතික ශාකාගාරය
	සිතුල් පව්ව ප්‍රදේශයේ, රුහුණු ජාතික උද්‍යානය	8	ජාතික ශාකාගාරය
	දොටළු ගල වනය	1	ජාතික ශාකාගාරය
	නාවුල සමීපයෙහි බෝබෙල	2	ජාතික ශාකාගාරය
	උරුමවත්ත,පිළිමතලාව ප්‍රදේශයේ පිහිටි කුඹුරුයායක්	1	ජාතික ශාකාගාරය
	දොළකන්ද .කුරුණෑගල	1	ජාතික ශාකාගාරය
	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය ,පේරාදෙණිය	29	ජාතික ශාකාගාරය
	මොරගහ කන්ද ඇලහැර	33	ජාතික ශාකාගාරය
	පිදුරුතලාගල	16	ජාතික ශාකාගාරය
	විවිධ ආයතන සහ විශ්ව විද්‍යාල මගින් භාර දී ඇති වවුචර නිදර්ශක සත්‍ය බව තහවුරු කිරීම	116	ජාතික ශාකාගාරය
පාසි	භූන්තස්ගිරිය- භූන්තස්ලෝල්ස්	10	ජාතික ශාකාගාරය
	වට කැලේ -කැලෑ බොක්ක	25	ජාතික ශාකාගාරය
	නමුණුකුල	15	ජාතික ශාකාගාරය
	පිදුරුතලාගල	20	ජාතික ශාකාගාරය
	තංගප්පුව	25	ජාතික ශාකාගාරය
	පිදුරුතලාගල-මන්දාරම් නුවර	10	ජාතික ශාකාගාරය
	සප්ත කන්‍යා කඳු වැටිය	20	ජාතික ශාකාගාරය
	වින්සර් වනය දොලොස්බාගේ	8	ජාතික ශාකාගාරය
	හන්තාන	12	ජාතික ශාකාගාරය
ලල් කඳුර	30	ජාතික ශාකාගාරය	
එකතුව		444	

මෙම වසරේදී පරිග්‍රහණය සහ ශාකාගාර දත්ත පැහැදැලිව නිරවුල්ව ප්‍රකාශ කිරීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එච්.ඩී අල්විස් මහතාගේ එකතුවෙහි උපුටා ගැනීම් 375 සංඛ්‍යාංක බවට පත් කිරීම, සංස්කරණය කිරීම සහ දත්ත සමුදායක් ග්‍රන්ථයක් බවට සම්පාදනය කරන ලදී.

ජාතික ශාකාගාර විශේෂ එකතුව සඳහා තීරු කේත ක්‍රමය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා මූල පුරන ලද්දේ දත්ත සමුදායේ පිහිටි විශේෂ වල ඉක්මන් සහ කාර්යක්ෂමතාවයක් ලබා දීම සඳහා ය. තීරු කේත ත්‍රමය ආරම්භ කිරීම සඳහා තීරු කේත මුද්‍රණ යන්ත්‍රයක්,තීරු කේත ස්කෑනර් යන්ත්‍රයක් තීරු කේත කියවනයක් සහ තීරු කේත ලේබල් යන්ත්‍රයක් මිලදී ගන්නා ලදී.

ආ. පවත්නා එකතුවෙහි කළමනාකරණය

ශාකාගාරයේ ශාකාගාර විශේෂ රැක බලා ගැනීම සහ පවත්වා ගැනීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් නොකඩවා පවත්වා ගෙන යන ලදී.(ශාක විශේෂ,පුස්තකාල එකතුව සහ සෙසු අනුයාත එකතුව)

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යාම පහත වගුවෙහි ලැයිස්තු ගත කර ඇත.

	ක්‍රියාකාරකම්	නිදර්ශක ප්‍රමාණය
--	---------------	------------------

1.	ශාකාගාර නිදර්ශක අලුත් වැඩියා කිරීම සහ රෝහණයකිරීම	9,725
2.	කෘෂි උවදුරට ලක් වූ නිදර්ශක සඳහා පිළියම් කිරීම(විෂ යෙදීම)	80
3.	නිදර්ශක අධි ශිතකරණයේ	19,665
4.	නිදර්ශක රෝහණය කිරීම	311
5.	නිදර්ශක නැවත රෝහණය කිරීම	3
6.	විශේෂ වලට ආවරණ එකතු කිරීම	762
7.	ගණවලට ආවරණ එකතු කිරීම	539
8.	නිදර්ශක පවිත්‍ර කිරීම	22,071
9.	ග්‍රන්ථ පවිත්‍ර කිරීම	752
10.	නිදර්ශක කුට්ටනය කිරීම	1,869
11.	ගණවල ඇති ආවරණ සඳහා නිදර්ශක සහ ගණ කාඩ්පත් සඳහා ලේබල් ටයිප් කිරීම	3089

5.1.2.3. ජෛව විවිධත්ව කළමනාකරණ සහ අවබෝධ කර ගැනීම.

සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් දිගු කාලීන භාවිතයෙහි යෙදවීම සහ ජෛව විවිධත්වය ස්වාභාවික සහ මිනිසා විසින් සැකසූ පරිසර යටතේ සංවර්ධනය කිරීම උද්‍යානයේ වැදගත් ජාතික මෙහෙවරක් ලෙස සැලකේ.

අ. පර්යේෂණ සහ ව්‍යාපෘති

පර්යේෂණ වැඩසටහන් කිහිපයක් ජාතික ශාකාගාරයේදී ක්‍රියාත්මක කර ඇත. “bioassay guided fractionation and Isolation of bioactive natural compounds from Bryophytes”, “Taxonomy and cytology of selected species of Sri Lankan Gesneriaceae” සහ “Grassland diversity & exploration for threatened flora of Hantana Mountain Range” නම් පර්යේෂණ වැඩසටහන් කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සහයෝගීත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

“Exploration on moss flora along an altitudinal gradient at selected areas in Central Province, Sri Lanka” පිළිබඳ මූලික පරීක්ෂණයක් ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ උද්‍යානභාර අරමුදල සහ පරිසර සහ ප්‍රතිජනනීය ශක්ති අමාත්‍යාංශයෙහි ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලයේ මූල්‍යමය ආධාරය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයේ සහයෝගීත්වයෙන් ජාතික පර්යේෂණ කවුන්සිලයේ මූල්‍යමය ආධාරය ඇතිව මී මැස්සන්ගේ පරාගණයෙහි ව්‍යාපෘති සමීක්ෂණයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ජාතික පර්යේෂණ කවුන්සිලයේ ප්‍රතිපාදන සහිතව පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සහයෝගීත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ශාකවලද වර්ණ දේහ පිළිබඳ වෙනත් ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මිරිප්පවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ රුක් උයනෙහි රෝපණය කරන ලද වෘක්ෂ

ආවර්තන ජීවන රටාව අධ්‍යයනය සඳහා රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේද දේශීය ශාක 15, ආවේණික ශාක 12 සහ විදේශික ශාක 28 ජීවර්තු විද්‍යාත්මක තොරතුරු එක්රැස් කරන ලද අතර ඒවායේ සෘතුමය සහ කාලගුණය හමුවේ අන්තර් වාර්ෂික ප්‍රබේදනය කෙසේ බලපාන්නේද මෙන්ම වාර්ථාවක් වශයෙන් උද්‍යානයෙහි ශාක එකතුවෙහි විද්‍යුත් දත්ත සමුදායක් සැකසීම සඳහා වාසස්ථාන කරුණු සහ ඡායාරූප ගන්නා ලදී

කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ සහයෝගීත්වයෙන් මුහුදු වල් පැළෑටි පිළිබඳ ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර ජාතික ශාකාගාරයේ අනාගත විමර්ශන සඳහා කොළ, රතු සහ දුඹුරු වර්ණයන්ගෙන් යුක්ත අල්ගේ වවුචර් නිදර්ශක 115 ක් භාර දෙන ලදී.

අවිස්සාවේලේ ඉලුක්ඕවිට තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ උණ ගස් සංරක්ෂණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා මූල පිරිමට එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහනේ නිල රාජකාරි සමඟ සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී.

ආ. උද්භිද විද්‍යාත්මක ක්‍රියාකාරකම්

පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය,හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය, ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය සහ ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයෙහි ආවේණික,දේශීය සහ විදේශීය ශාක වල පවත්නා ශාක විතැන් සංකලනයන් ඉතා උසස් මට්ටමකට පවත්වාගෙන යාමටත් සහ වියළි සහ තෙත් කලාපීය ශාක වල ශාක විතැන් සංරක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් අලුතින් ස්ථාපනය කරන ලද උද්භිද උද්‍යාන වල ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.එනම් හම්බන්තොට මිරිප්පවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය හා අවිස්සාවේල්ල ඉලුක්ඕවිට තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යාන වේ.

රෝපණයෙන් යුත් පටක සංකලනය අන්තර්ගතව ජනක ජ්ලාස්ම එකතුවසමග බීජ බැංකුව (බීජ එක් රැස් කිරීම),කේෂත්‍ර ජාන බැංකුව (ජාන එක්රැස් කිරීම) ශාක එකතුවට නව විශේෂ එකතු කරමින් උද්‍යාන වල පවත්වාගෙන ගොස් ඇත. මෙම වසරේදී ද සුපුරුදු පරිදි නව උද්භිද උද්‍යාන වල කේෂත්‍ර ජාන බැංකු (ජාන එක් රැස් කිරීම,සංවර්ධනය) ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.කේෂත්‍ර සංචාර අතරතුරේදී රැස් කර ගන්නා ලද දුර්ලභ ,අවධානමට ලක් වූ සහ හානි දායක විය හැකි ශාක උද්‍යානයේ ප්‍රචාරණය කරන ලදී.

ඇ. අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන්

ශාක පිළිබඳ දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා වෙනස් වූ රාජ්‍ය අංශ සඳහා පුහුණු සහ අධ්‍යාපන වැඩසටහන්, ශාක ගවේෂණය පිළිබඳ දේශන,හඳුනාගැනීම,නාමකරණය,ශාකාගාර කළමනාකරණය,ශාක රූප විද්‍යාව,සහ ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ මෙන්ම වෘක්ෂයන් හඳුනාගැනීම සහ ශාක සංරක්ෂණය සහ සෞඛ්‍ය විද්‍යාත්මක ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ඔවුන්ගේ හැකියාවන් මුළුතේ කරන ලදී.

උද්‍යානවල පවත්වන ලද අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් පහත වගුවේ ලැයිස්තු ගත කර ඇත.

වැඩසටහනෙහි මාතෘකාව	සහභාගිවුවන්	ආයතනය/වැඩසටහන	ක්‍රියාත්මක කිරීම
ශාක හඳුනාගැනීම,ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ ශාකාගාරයේ කළමනාකරණය,ශාකාගාර ක්‍රමවේද ඇතුලත් ශාකාගාරයේ කාර්යභාරය පිළිබඳ දේශනය	සිසුන් 30	ශාන්ත මරියා විදුහල, කැගල්ල	ජාතික ශාකාගාරය
	සිසුන් 10	ලයිසියම් ජාත්‍යන්තර පාසල,ගම්පහ	-එම-
	සිසුන් 120	තෙල්දෙණිය ජාතික පාසල	-එම-
	සිසුන් 35	රජරට විශ්ව විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන් 29	භූගෝල විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව ,කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන් 45	යාපනය විශ්ව විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන්08	කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන්200	විවාහ විශ්ව විද්‍යාල නාවල සහ පොල්ගොල්ල ශාඛා	-එම-
	සිසුන් 70	ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්ව විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන්15	පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන්27	පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සම සෞඛ්‍ය විද්‍යාපීඨය	-එම-
	වන ජීවී පුහුණු නිලධාරීන් 25	ජාතික වන ජීවී පුහුණු මධ්‍යස්ථානය ,ගිරිතලේ	-එම-
ඖෂධ ශාක හඳුනා ගැනීම සහ ශාකාගාරයේ කළමනාකරණය ,ශාකාගාර ක්‍රමවේද ඇතුලත් දේශනය	ආයුර්වේද වෛද්‍යවරු 80	මධ්‍යම පළාතේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව	-එම-

වැඩසටහනෙහි මාතෘකාව	සහභාගිවුවන්	ආයතනය/වැඩසටහන	ක්‍රියාත්මක කිරීම
උද්භිද උද්‍යානය හඳුන්වා දීම	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය යටතේ පරිසර මෙහෙයුම් මහ පෙත්වන්නන් වශයෙන් සිසුන් 130	තෙල්දෙණිය විද්‍යාලය ,මාතලේ	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය
	සිසුන් 215	ශාන්ත ජොශප් බාලිකා විද්‍යාලය ,කෑගල්ල	-එම-
	සිසුන් 40	ගන්නෝරුව රාජකීය විද්‍යාලය සහ ස්වර්ණමාලි බාලිකා විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන් 30	මුරුතලාව පලාව නවෝදය විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන් 30	නිල්දණ්ඩාභින්න විද්‍යාලය කොත්මලේ	-එම-
	සිසුන් 60	ශාන්ත ආනා බාලිකා විද්‍යාලය ,කොළඹ	-එම-
	සියනෑගුරු පුහුණුවන්නන් 29	සියනෑගුරු පුහුණු විද්‍යාලය	-එම-
උද්භිද උද්‍යානය හඳුන්වා දීම ඉදිරිපත් කිරීම	විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් 400	නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන	-එම-
දැනුවත් කිරීම මගින් උද්භිද උද්‍යානයේ කේෂත්‍ර සංචාර සඳහා පහසුකම් සැපයීම	ආයුර්වේද වෛද්‍ය වරුන් 50	නැගෙනහිර,බටහිර සහ මධ්‍යම පළාත	-එම-
	බාලදක්ෂවරු 38	කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කය	-එම-
රුක් රක්ෂණ වැඩසටහන	පුහුණුවන්නන් 10	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	-එම-
ඖෂධ හඳුනා ගැනීම සහ ශාකාගාරයේ කළමනාකරණය ,ශාකාගාර ක්‍රමවේද ඇතුළත් දේශණය	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය මගින් ජෛව විවිධත්ව දිනය පිළිබඳව පැවැත් වූ වැඩ මුළුවක කොටසක් වශයෙන් පාසැල් සිසුන් 52	රණබිම රාජකීය විද්‍යාලය සහ ස්වර්ණමාලි බාලිකා විද්‍යාලය	ජාතික ශාකාගාරය
ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ ශාක වල වර්ගීකරණය සහිත ශාකාගාරයේ කාර්යභාරය	සිසුන් 27	පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සම සෞඛ්‍ය විද්‍යා පීඨය	-එම-
දේශීය විද්‍යාඥයින් සඳහා ශාකාගාරය භාවිතය සඳහා ඉඩ ප්‍රස්තාව ලබා දීමේ පස් දින වැඩ සටහන	සිසුන් 02	පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂිකර්ම පීඨය	-එම-
ආක්‍රමණශීලී ශාක සහ ආවේණික ශාක	විදුහල්පතිවරු 36	නුවරඑළිය කලාපය	හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය
ජෛව විවිධත්වය සහ කේෂත්‍ර ගවේෂණය	සිසුන් 30	නුවරඑළිය කලාපයේ පාසැල්	-එම-
ශාක සංරක්ෂණය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ උද්භිද උද්‍යාන පුෂ්ප වල කාර්යභාරය	සිසුන් 10	කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය	-එම-
	සිසුන් 40	විශාඛා විද්‍යාලය, බණ්ඩාරවෙල.	-එම-
	තෝරාගත්	නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන	-එම-

වැඩසටහනෙහි මාතෘකාව	සහභාගීවුවන්	ආයතනය/වැඩසටහන	ක්‍රියාත්මක කිරීම
	විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් 79		
ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය	සිසුන් 50	ගම්පහ ප්‍රදේශයේ පාසැල් ළමුන්	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය
	සිසුන් 45 සහ ගුරුවරුන් 05	මීනුවන්ගොඩ අධ්‍යාපන කොට්ඨාශයේ	-එම-
	පරිසර විද්‍යා සංගමයේ සාමාජිකයින් 35	ගෝතමිබාලිකාවිද්‍යාලය, කොළඹ	-එම-
	පුහුණුවන්නන් 38	වනජීවී සංරක්ෂණ පුහුණු පාඨමාලාව	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය
	උපාධි අපේක්ෂිත සිසුන් 15	කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය	අවිස්සාවේල්ල, තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය
ශාකාගාරය කළමනාකරණය සහ ශාකාගාර ක්‍රමවේදය පිළිබඳ දේශනයක්	අ.පො.ස.(උ.පෙළ) සිසුන් 25	උඩුවැල්ල විද්‍යාලය, ගම්පහ	ජාතික ශාකාගාරය
	සිසුන් 40	මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය	ජාතික ශාකාගාරය
ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය, ශාකාගාර කළමනාකරණය කිරීම සහ ශාකාගාර ක්‍රමවේදයේ ශාකාගාරයේහි කාර්යභාරය	සිසුන් 200	නාවල සහ පොල්ගොල්ල පිහිටි විවෘත විද්‍යාල	ජාතික ශාකාගාරය
	සිසුන් 70	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය	ජාතික ශාකාගාරය
	සිසුන් 125	කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ දේශීය වෛද්‍ය ආයතනය	ජාතික ශාකාගාරය
	සිසුන් 15	පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය	ජාතික ශාකාගාරය

අවිස්සාවේල්ල තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ උපාධි අපේක්ෂිත සිසුන් සඳහා ජෛව විවිධත්වය පිළිබඳ අධ්‍යාපනික සැසියක් පවත්වාගෙන යාම

ජෛව විවිධත්ව දිනය දා පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ පාසැල් ළමුන් උදෙසා පැවැත්වූ ලද ජෛව විවිධත්ව සංවාදාත්මක අධ්‍යාපනික වැඩසටහන

මෙම කේෂ්ත්‍රය පිළිබඳ අධ්‍යයනය දේශීය පර්යේෂණ පුද්ගලයන් සහ කේෂ්ත්‍රය පිළිබඳ පුහුණු කිරීම ප්‍රවර්ධන උදෙසා විශ්ව විද්‍යාලය, මහජන සහ පෞද්ගලික විද්‍යාත්මක සංවිධානවල සහභාගිත්වයෙන් 2013 වර්ෂයේ මාර්තු 04-08 දක්වා ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ “ශාක අණුක වර්ගීකරණය” පිළිබඳ පස්දින නේවාසික පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. මෙම කේෂ්ත්‍රයේ සහභාගිවන්නන් සඳහා කාර්මික දැනුම සැපයීම තුලින් රසායනාගාර, පුහුණු සැසි, දේශන සැසි සහ කේෂ්ත්‍ර ගවේෂණ වැඩමුළුවෙහි අන්තර්ගත විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජෛව විවිධත්ව මහ ලේකම් කාර්යාලයේ සහයෝගීත්වයෙන් ජාතික ශාකාගාරය මගින් වැඩමුළු සංවිධානය කරන ලදී. ජෝර්ඩල් (Jodrell) රසායනාගාරයේ අධ්‍යක්ෂ මහාචාර්ය එම්.ඩබ්.කැහේ (Cahse), කිව් රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ ආචාර්ය එම්.එම්.ජේ. බාපස් (Barfuss) සහ ඔස්ට්‍රියාවේ විශාකා විශ්ව විද්‍යාලයේ මහාචාර්ය රෝස් සැමුවෙල් යන විශේෂඥ ත්‍රි පුද්ගල සම්පත්දායකයින් සඳහා ආරාධනා කරනු ලැබූහ.

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයේ සහ ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ අණුක ජීව විද්‍යා, දෙපාර්තමේන්තුවේ රසායනාගාරයේ පවත්වන ලද පස්දින වැඩමුළුවෙහි ප්‍රයෝගික සැසි

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී මහාචාර්ය එම්.ඩබ්ලිව්. වාසිට් විසින් පවත්වන ලද පස්දින සැසියක්

සංවර්ධනය

අපි සංවර්ධනය කරන්නේ

➤ අපගේ වැදගත් සංකලනයක් සහ නරඹන්නන්ගේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විශාල වශයෙන් වැඩි දියුණු කරන ලද මහජන ප්‍රවේශයන් ඇතුළුව සංරක්ෂණය සහ නිරසාර ශාක සම්පත් භාවිතය රාමුගත කරමින් මහජනයා දැනුවත් කිරීම සහ උද්භිද උද්‍යාන සහ එහි අගය අගයමින් ඉස්මතු කර ඇත.

සුවිශේෂ ඉලක්ක

- උද්භිද උද්‍යානයේ තත්වය දියුණු කිරීම
- නව උද්භිද උද්‍යාන ස්ථාපිත කිරීම
- අලංකරණ උද්භිද විද්‍යාව සංවර්ධනය කිරීම

6.1 අභිප්‍රායන් මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට දියත් කරන ලද වැඩසටහන්

6.1.1 උද්භිද උද්‍යානයේ තත්වය වැඩිදියුණු කිරීම

අවශ්‍යතාවය පරිදි නරඹන්නන් සඳහා වූ මූලික පහසුකම් උද්‍යානය තුළ වැඩිදියුණු කරන ලද අතර, උද්භිද උද්‍යානයේ තත්වය /කීර්තිනාමය ඔප් නැංවෙන පරිදි සියළු උද්භිද උද්‍යාන උසස් තත්වයෙන් තබාගැනීම කරන ලදී. නව පැලෑටි එකතු කිරීමෙන් හා පැලෑටි නිරෝගීව පවත්වා ගනිමින් උද්‍යානයේ පැලෑටි එකතුව සාරවත් එකතුවක් බවට පත් කරන ලදී.

අ. පැලෑටි එකතුව වැඩිදියුණු කිරීම

පැලෑටි නිෂ්පාදනය

උද්‍යානයේ භූ දර්ශනය වැඩිදියුණු කිරීම හා අලෙවිසැල්වල විකිණීම සඳහාත් පැලෑටි එකතුව වැඩි කිරීම සඳහාත් එළිමහන් හා ගෘහස්ථ පැලෑටි නිෂ්පාදනය කරන ලදී. නිෂ්පාදනය කරන ලද පැලෑටි පහත වගුවේ දැක්වේ.

උද්‍යානය	වර්ගය	ප්‍රමාණය
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය	එළිමහන් පැලෑටි	154,610
හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	එළිමහන් හා ගෘහස්ථ පැලෑටි	82,454
ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	එළිමහන් හා ගෘහස්ථ පැලෑටි	48,700
ඖෂධ පැලෑටි උද්‍යානය	ඖෂධ පැලෑටි	19,664
මිරිස්පවිල වියලි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය	ඖෂධ, අලංකරණ වැල් සහ වනවගා වර්ග	44,003
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ හා ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ මල්වගා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය	ඕකිඩ්, ඇන්තුරියම්, පත්‍ර ශාක ජබෙරා	89,392
එකතුව		438,823

උද්‍යානවල රුක් උයන් සඳහා එකතු කරන ලද පැලෑටි

මෙම වර්ෂය තුළදී උද්‍යානවල රුක් උයන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පියවර ගනු ලැබූ අතර, එහිදී පැලෑටි එකතුවේ විවිධභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දුර්ලභ තර්ජනයට ලක්ව ඇති මෙරට ඒකදේශික පැලෑටි එක් කරන ලදී

උද්‍යානය	පැලෑටි සංඛ්‍යාව	
	රුක් උයන තුළ	රුක් අයනේ තවන තුළ
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය	40	903
හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	483	1,208
ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	38	706
මිරිප්පවිල වියලි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය, හම්බන්තොට	6,559	-
එකතුව	7,120	2,817

මෙම වසර තුළදී රුක් උයනට එකතු කරන ලද තර්ජනයට ලක්ව ඇති, එමෙන්ම වදවී යාමට හැකි පැලෑටි සමහරක් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ;

උද්‍යානයේ නම	ශාක කණ්ඩය	ශාක වර්ගය	ශාක ප්‍රමාණය	රුක් උයනෙහි කොටස්	සංරක්ෂණ තත්ත්ව
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය	ආවේණික	<i>Aporosa cardiosperma</i>	1	ඩී	වියු
		<i>Alphonsea hortensis</i>	26	එල්,රුක්උයනෙහි පැළ තවන	ඊ ඩබ්ලිව්
		<i>Eugenia rufo-fulva</i>	21	රුක් උයන	වියු
		<i>Litsea longifolia</i>	80	රුක් උයනෙහි පැළ තවන	වියු
		<i>Trichadenia zeylanica</i>	1	එළු	වියු
		<i>Hopea modesta</i>	1	ඩී	සිආර්
		<i>Shorea trapezifolia</i>	1	ඩී	සිආර්
		<i>Doona ovalifolia</i>	1	සී	සිආර්
		<i>Elaeocarpus subvillosus</i>	1	ඩී	වියු
		<i>Stemonurus apicalis</i>	1	එල්	සිආර්
	<i>Shorea stipularis</i>	1	ඩී	සිආර්	
	දේශීය	<i>Grewia orientalis</i>	1	සීඒ	වියු
	විදේශීය	<i>Albizia lebbeck-B</i>	1	බී	
		<i>Bertholletia excelsa</i>	1	ඒඒ	වියු
<i>Diospyros discolor</i>		60	රුක් උයනෙහි පැළ තවන	වියු	
<i>Parmentiera cereifera</i>		275	රුක් උයනෙහි පැළ තවන	ඊඑන්	
හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	ආවේණික	<i>Cyathea crinita</i>	20	-	ඊඑන්
		<i>Rhododendron zelanicum</i>	25	පැළ තවන	වියු
	විදේශීය	<i>Pseudotsuga wilsoniana</i>	2	පැළ තවන	වියු
		<i>Calocedrus macrolepis kurz Var formosana</i>	-	ප්‍රරෝහණය යටතේ ඇත	වියු
		<i>Chamaecyparis formosensis Matsum</i>	24	පැළ තවන	ඊඑන්
	<i>Podocarpus nakaii Hay</i>	2	පැළ තවන	ඊඑන්	
ගම්පහ උද්භිද	ආවේණික	<i>Doona congestifolia</i>	1	එල්	සිආර්

උද්‍යානයේ නම	ශාක කණ්ඩය	ශාක වර්ගය	ශාක ප්‍රමාණය	රුක් උයනෙහි කොටස්	සංරක්ෂණ තත්ත්ව
උද්‍යානය	ක				
		<i>Vateria copallifera</i>	02	ඩී, එල්	ඊළන්
	දේශීය	<i>Pterocarpus marsupium</i>	01	ඒ	වියු

ආ. භූමිය වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු

රාජකීය උද්හිද උද්‍යානයෙහි මීවන ශාක වගා ප්‍රදේශය වැඩිදියුණු කිරීම

මෙම වසර තුළදී උද්‍යානවල තත්වය හා භදර්ශන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා භූ සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඒකදේශික මෙන්ම දුර්ලභ පැලෑටි වර්ග එක්කරමින් හා මනා කළමනාකරණය සඳහා ජලාප්‍රවාහන ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කරමින් රාජකීය උද්හිද උද්‍යානයෙහි මීවන ශාක වගා ප්‍රදේශය වැඩිදියුණු කරන ලදී. පත්තිරුප්පු ගොඩනැගිල්ල හා මල් ආරුක්කුව ප්‍රතිසංස්කරනය කිරීමෙන් පසුව නව පැලෑටි හා ලේබල් එක් කරන ලදී.

ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයේ වගා කිරීමේ කටයුතු නොනවත්වා ක්‍රියාත්මක වූ අතර, පැලෑටි එකතුව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අරත්ත (*Alpinia calcarata*), කොතල හිඹුටු(*Salacia reticulata*) සහ පිචච(Jasminum වර්ග)වගා කරන ලදී. නව පැලෑටි වර්ග එකතු කිරීමත් වැල් ශාක එකතුවද වැඩිදියුණු කරන ලදී. වාණිජ නිෂ්පාදන ඉලක්ක කර ගනිමින් අරත්ත පැලෑටි එකතුවද වැඩි දියුණු කරන ලදී.

හක්ගල උද්හිද උද්‍යානයේ රෝස මල් පැලෑටි එකතුව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රෝස උද්‍යානය වැඩි දියුණු කරන ලදී. අප්‍රේල් මාසය සමරනු වස් උද්‍යානය අලංකරණය කිරීම සඳහා භූ සංවර්ධන කටයුතු හා භූ අලංකරණය වැඩි දියුණු කිරීම් සිදු කරන ලදී. උද්‍යානය නැරඹීම සඳහා යෝග්‍යතම කාලවකවානුව වන අප්‍රේල් මාසයේදී උද්‍යානයේ පෙනුම තවත් නිවු කිරීම සඳහා සමෝෂ්ඨා මල් පැලෑටි හා රෝස එක් කරන ලදී.

ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයේ කෂේත්‍රයේ ඇති අරත්ත ශාක

ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයේ කෂේත්‍රයේ ඇති අරත්ත ශාක

උද්‍යානවල අලංකරණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඩේලියා, ෆ්ලොක්ස්, සැල්වියා , ගසානියා, මෙරිගෝල්ඩ්, ඇන්තුරියම්, කැල්සියෝලැරියා, කැලන්ඩියුලා, එස්ටර්, කොස්මස්, පෙටුනියා, පැන්සි, සීනියා, සෙලෝසියා, ෆ්ලවරින් කැබේජ්, කොලෙයුස් Salvia, Gazania, Marigold, Anthuriums, Calceolaria, Calendula, aster, cosmos, Petunia, pansy, zinnia, Celosia, flowering cabbage, coleus වැනි පැලෑටි සඳහා රෝපන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගන්නා ලද අතර උද්‍යානවල අනාගත භාවිතය සඳහා ජනකප්ලාස්මද මිලදී ගන්නා ලදී.

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ පුළුල් කරන ලද රෝස උද්‍යානය

ඇ. පැලෑටි පිරියම් කිරීම

උද්‍යානයේ පැලෑටි සඳහා මහත් සුපරික්ෂාකාරී ප්‍රතිකාර සිදු කරන ලද අතර, ගස්වල මනා පැවැත්ම සඳහා ප්‍රතිකාර ද සිදු කරන ලදී.

පැලෑටි පිරියම් කිරීමේ වර්ගය	උද්‍යානය	ශාක
පාදස්ථ පිරියම්	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය	<i>Diospyros sp.(S-648)</i> <i>Lagerstroemia sp.(Q-343)</i> <i>Lysidice rhodostegia(F/323)Unidentified</i> <i>Saraca asoca (N/136) - Main Border Tree</i> <i>Elaeocarpus sp.(Ea/29)</i> <i>Elaeocarpus sp.(E/82)</i> <i>Cupressus funebris (G/52)</i> <i>Artocarpus heterophyllus (G)</i>
ස්කන්ධ පිරියම්	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය	<i>Dipterocarpus alatus(D/132)</i> <i>Nephelium lappaceum (H)</i> <i>Citharexylum Cinereum(E/81)</i> <i>Murraya paniculata (N) -Memorial Tree</i> <i>Holarrhena mitis (S/609)</i> <i>Phyllanthus emblica (L/82)</i> <i>Crescentia kujate(Main border)</i> <i>Parmentiera cereifera (Main border)Zyziphus trinervia(BB/140)</i> <i>Ficus tsjakela (G/103)</i> <i>Tabebuia rosea (D) Memorial Tree</i> <i>Tabebuia guayacan (D) Memorial Tree</i> <i>Cassia nodosa (I)</i>
	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	<i>Manilkara zapota(D)</i> <i>Hevea brasiliensis(B)</i> <i>Averrhoa carambola(B)</i> <i>Diospyros malabarica (B)</i> <i>Mangifera indica(C)</i> <i>Hevea brasiliensis(B)</i> <i>Averrhoa carambola(E)</i> <i>Cassia nodosa(D)</i> <i>Manilkara zapota(F)</i> <i>Lodoicea maldivica(D)</i>

පැළෑටි පිරිසම කිරීමේ වර්ගය	උද්‍යානය	ශාක
		<i>Anacardium occidentale</i> (D) <i>Adenanthera pavonina</i> (F)
දිරාපත්වන අතු ඉවත් කිරීම	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය	<i>Zizyphus sp.</i> (M/1) <i>Chrysophyllum roxburghii</i> (F/207) <i>Chrysophyllum monopyrenum</i> (M/63) <i>Lecythis pohlii</i> (Q/354)
	හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	<i>Chukrasia tabularis</i> (D/25) <i>Pleurostyliya opposita</i> (Main Border) <i>Pometia eximia</i> (E/197) <i>Filicium decipiens</i> (E/160)
	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	04 <i>Cuptessus macrocarpa</i> <i>Cinnamomum camphora</i> <i>Quercus robur</i>
		<i>Dialium ovidium</i> (D) <i>Pterocarpus marsupium</i> (C) <i>Delonix regia</i> (D) <i>Lafoencia vandeliiana</i> (C) <i>Cinnamomum verum</i> (C) <i>Ficus sp.</i> (C) <i>Enterolobium cyclocarpum</i> (A) <i>Garcinia sp.</i> (A) <i>Hevea brasiliensis</i> (B)
මැරුණු හෝ වැටුණු ශාක ඉවත් කිරීම	උද්‍යාන	<i>Eugenia caryophyllata</i> (E/45) <i>Diopyros embryopteris</i> (N/281) <i>Juniperus bermudiana</i> (R/183) <i>Calyptrocalyx sp.</i> (I/174) <i>Artocarpus heterophyllus</i> (D) <i>Bactris pallidispina</i> (T/598) <i>Antidesma bunius</i> (D/392) <i>Diospyros discolor</i> (L/84) <i>Chrysobalanus icaco</i> (Bb/11) <i>Magnolia sphenocarpa</i> (Aa/148) <i>Copla millenii</i> (D-151) <i>Peltoporum pterocarpum</i> (B) <i>Artocarpus heterophyllus</i> (Ea/9) <i>Terminalia arjuna</i> (Aa/139)-Dead <i>Ficus trimenii</i> (A/8)-Dead
	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	<i>Alstonia macrophylla</i> (C) <i>Alstonia macrophylla</i> (D) <i>Mimusops elengi</i> (E) <i>Pterocarpus indicus</i> (E) <i>Pterocarpus marsupium</i> (C) <i>Anacardium occidentale</i> (E) <i>Horsfieldia irya</i> (C) <i>Ficus fergusonii</i> (C) <i>Jacaranda mimisaefolia</i> (A) <i>Artocarpus nobilis</i> (A)

පැළෑටි පිරිසම් කිරීමේ වර්ගය	උද්‍යානය	ශාක
		<i>Artocarpus heterophyllus</i>
කරු හෝ කේබල් මගින් ආරක්ෂිත		<i>Ficus benjamina</i> (G/96) 8 cycad Trees <i>Pimenta dioica</i> (N/95) <i>Hibiscus sp.</i> (Main Border) <i>Cycas rumphii</i> (Q) <i>Aglaia roxburghiana</i> (O/92)

දිවයිනේ විවිධ සිද්ධස්ථාන වල නායක ස්ථාමීන් වහන්සේලාගේ ඉල්ලීම පරිදි ඉපැරණි, එමෙන්ම ආගමික වෘක්ෂලතා 18 ක් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය මගින් ලබාදෙන ලදී. මෙයට අමතරව ඉපැරණි වෘක්ෂලතා 3 ක් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාදෙන ලදී.

ගම්පහ ප්‍රදේශයේ ආගමික වශයෙන් වැදගත් වෘක්ෂලතා 31 ක් ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය මගින් සංරක්ෂණය කරන ලදී.

අනාරක්ෂිත සයිප්‍රස් ගස් 11 ක් , ඒවා කඩා වැටීමට පෙර හඳුනාගත් අතර හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය මගින් නිර්දේශ ලබාදෙන ලදී.

ඇ. පැළෑටි ලේබල්කරණය

උද්‍යානවල පැළෑටි එකතුව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පැළෑටි ලේබල්කරණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර මහජනතාව වෙත විද්‍යාත්මක හා අනෙකුත් දත්ත බෙදා හැරීම ද ඒම වැඩසටහන මගින් සිදු කරන ලදී. තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ලේබල් වර්ගය	උද්‍යාන	ප්‍රමාණය	උද්‍යානයේ අංශය
8"x5" වර්ගයේ ලෙබල් සවි	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය පේරාදෙණිය	ලේබල් 623	Q, S, T,F, O , අංශය, ඖෂධ උද්‍යානය තණබිම් එකතුව, ප්‍රධාන මායිම,ශිෂ්‍ය උද්‍යානය කුළු බඩු උයන, මීවන පර්ගෝලාව,අඡ්ඨාකාර නිවාසය,ආරුක්කු
	හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	ලේබල් 421	රුක් උයන
8"x5" අදින ලද ලේබල්	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය පේරාදෙණිය	ලේබල් 785	F, N , Q , S, T අංශ වල මීවන ඖෂධ උද්‍යානය , තණබිම් එකතුව, ශිෂ්‍ය උද්‍යාන, කුළු බඩු උද්‍යානය, පර්ගෝලාව, අඡ්ඨාකාර නිවාසය, ආරුක්කු

ලේබල් වර්ගය	උද්‍යාන	ප්‍රමාණය	උද්‍යානයේ අංශය
	භක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	ලේබල් 447	රුක් උයන
	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	750	රුක් උයන
6"x5" අදින ලද ලේබල්	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය පේරාදෙණිය	ලේබල් 107	ඖෂධ උද්‍යානය, ශිෂ්‍ය උද්‍යානය, කුළු බඩු උද්‍යානය
48"x18" සවි කරන ලද නාම පුවරු	භක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	1	රුක් උයන
	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	18	රුක් උයන

ඉහත ලේබල වලට අමතරව නාම පුවරු 46 ක් ද සවි කරන ලදී. නව නාමපුවරු 20 ක් සැදීම දැනට සිදුකරගෙන යන අතර, එහි තොරතුරු ජර්මන්, ප්‍රංශ භාෂාවලින්ද ඇතුළත් කරනු ඇත. රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයෙහි හොඳ තත්වයේ නොතිබුණු නාම පුවරු අළුත්වැඩියා කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරනු ලද අතර, වැදගත්/සුවිශේෂී ගස්වල විස්තර දැක්වෙන පුවරු 10 ක් ද සකස් කරන ලදී.

ඉ. උද්‍යානවල යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම

නරඹන්නන් වෙත සපයන සේවා වැඩිදියුණු කිරීමේ අභිලාෂයෙන් උද්‍යානවල යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

උද්‍යානවල බාහිර පෙනුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ගොඩනැගිලි හා ආකෘතිවල තත්වය වැඩි දියුණු කරන ලදී. නව යන්ත්‍ර, උපකරණ හා උද්‍යාන මෙවලම් මිලදී ගන්නා ලද අතර කාර්යක්ෂමතා කළමනාකරණය හා භූ අලංකරණ කටයුතු සඳහා දැනුම භාවිතා කරන යන්ත්‍රෝපකරන ද අළුත්වැඩියා කරන ලදී. සියළු උද්‍යානවල විවිධ ඒකකවල

Newly constructed poly tunnel in outdoor at RBG nursery at RBG

New souvenir Shop at Royal Botanic Gardens, Peradeniya

බෝක්කු හා කානු ද සංවර්ධනය කරන ලදී

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය

කාපටි කිරීමෙන් උද්‍යානයේ ප්‍රධාන පාරවල් වැඩි දියුණු කර ඇති අතර උද්‍යානයේ සමහර අංශ වැඩිදියුණුවෙමින් පවතී. කුළුබඩු උද්‍යානය, පුෂ්ප උද්‍යානය, ගඟ අද්දර, කැබේච් පාම් ඇවනියු, ග්‍රේට්ට් සර්කල් ප්‍රදේශය, ආකේරියා ඇවනියු, රෝයල් පාම් ඇවනියු, බී අංශය, සී අංශය ඉන්ටර්ලොක් ඇතිරීමෙන් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

නව සුභ සාධක ආපනශාලාව පිටුපස ශිෂ්‍ය උද්‍යානයේ බෝක්කු සහ කාණු අලුත්වැඩියා කර ඇත. ආබාධිත පුද්ගලයින්ට ප්‍රවේශ වීමට සහ නව සිහිවටන වෙළඳ සැල සහ නව ප්‍රවේශ පත්‍ර කවුන්ටරය නව මුහුණුවරකින් ඉදි කරන ලදී.

ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ අෂ්ඨාකාර නිවාසය සහ නවාතැන අලුත්වැඩියා කරමින් පවතින අතර කාර්යයන් අඩක් නිමා කර ඇත.

එළිමහන් පැළ තවාන 1 හි ඇති අර්ධ කාචාකාර පොලිතින් ගෘහය එළිමහනේ පැළවල මනා කළමනාකරණය සඳහා ස්ථාපිත කර ඇත.

පවත්නා පැරණි වැසිකිලි උසස් තත්වයකට නවීකරණය කර ඇති අතර කම්කරු සුබසාධනය සඳහා කම්කරුවන්ගේ වැඩ බිම සියළුම පහසුකම් සහිතව වැඩි දියුණු කරන ලදී.

පවත්නා ආපනශාලාව කේෂ්‍ර නිලධාරීන්ගේ කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල සහ ගරාජය බවට නවීකරණය කරන අතරතුර කම්කරුවන්ගේ පෙර වැඩබිම් ආපන ශාලාවක් බවට අලුත්වැඩියාවෙමින් පවතී. උද්‍යානය එළිමහනෙහි ජල කරාම සහ නරඹන්නන්ට නව පහසුකම් ලබාදීමට බංකු ස්ථාපිත කිරීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත.

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකවරුන්ගේ භාර්යාවරුන් සහභාගිවීමේ වැඩසටහන යටතේ බැටරියෙන් ක්‍රියාත්මක වන නව මාදිලියේ මෝටර් රථ භයක් උද්‍යානය වෙත පැමිණි නියෝජිතයින් හට පහසුකම් සැපයීම සඳහා මිලදී ගත් අතර

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ නවීකරණය කරන ලද වැසිකිලි

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ කුළුබඩු උසනෙහි වැඩි දියුණු කරන ලද අඩිපාරවල්

කැලවේරියා ගොඩනැගිල්ල සහ භූමිය නියෝජිතයින්හට පහසුකම් සැපයීම සඳහා වැඩි දියුණු කර ඇත. ඊළඟ වසරේ (2014) උද්‍යානය වටා නරඹන්නන් හට සංචාරය කිරීමට එම කාර් රථ යෙදවීමට සැලසුම් කර ඇත.

අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පරිගණක යන්ත්‍ර වැඩිදියුණු කරමින් එහි පහසුකම් වැඩි කර ඇත. භූමි අලංකරණය සඳහා ඔටෝ කැඩි වැඩසටහන සහිත නව පරිගණක යන්ත්‍ර 10 ක් මිලදී ගෙන ඇත.

කැක්ටස් ගෘහය අලුත්වැඩියා කිරීම

කැක්ටස් ගෘහය අලුත්වැඩියා කිරීම සහ ඇන්තුරියම් සහ ඕකිඩ් පැළෑටිවන් වල පෝච්චි තබා ඇති ස්ථාන ඉදිකිරීම මෙන්ම රසායනාගාරයෙන් අපතේ යන අපවිත්‍ර ජලය සඳහා කාණු පද්ධතියක් ඉදිකිරීම නිමා කර ඇත. පත්‍රික ශාක අංශයේ සෙවන ගෘහ දෙකක් අලුතින් පොලිතින්වලින් සෙවිලි කරන ලදී. පත්‍රික ශාක පැළ තවානෙහි පැළවල ආරක්ෂාව සඳහා පිවිසුම සඳහා අළුත් ගේට්ටුවක් සවි කරන ලදී.

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය, හක්ගල

නව කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව වෙත ටෙන්ඩරයක් භාර දී ඇති අතර ඉදිකිරීම් කටයුතු 2014 වර්ෂයේ ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.

ස්ලැබ් ඇතිරීමෙන් රුක් උයනේ අභ්‍යන්තර මාර්ග සහ අඩිපාරවල් වැඩිදියුණු කර ඇති අතර ඉන්ටර්ලොක්ස් ඇතිරීමෙන් උද්‍යානයේ මාර්ගවල ව්‍යුහය වැඩි දියුණු කර ඇත. අක්‍රමවත් කානු පද්ධතිය අලුත්වැඩියා කිරීම, මීටර 1500 දිග කාපටි පාර දෙපස සැදීම , තෘණ බිම් අලුත්වැඩියා කිරීම, පැළ තවානවල ව්‍යුහය එලෙසම පවත්වා ගැනීම සඳහා භූමිය ඉදිකිරීම ද උද්‍යානය තුළ ක්‍රියාත්මක විය.

හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ සංවර්ධනය කරන ලද අභ්‍යන්තර මාර්ග

ශාකවල මනා පාලනය සඳහා පවත්නා ව්‍යුහයන් වන පොලිතින් ශාභ, පෝච්චි තබා ඇති ස්ථාන අලුත්වැඩියා කරන ලදී. උද්‍යානයේ ජල ටැංකිය අලුත්වැඩියා කළ අතර පැරණි වැසිකිලි අළුත්වැඩියා කළ අතර මහජන පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නව උපාංගවලින් වැඩි දියුණු කර ඇත.

මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව මගින් භූමිය ලකුණු කිරීම ආරම්භ කළ අතර උද්‍යානය සම්පයෙහි වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් භූමිවල සමහර ගැටළු නිසා මිණුම් කටයුතු ප්‍රමාද විය. වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අත්‍යවශ්‍ය අනුමැතිය ලැබුණු අතර මැනුම් කටයුතු ලබන වසරේදී ක්‍රියාත්මකවීමට නියමිතය.

හෙතරන්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය - ගම්පහ

සංරක්ෂනයක් සහ ප්‍රදර්ශන කුටියක් වශයෙන් ඕකිඩි කුටිය ස්ථාපනය කිරීමට රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව මගින් ටෙන්ඩර් කැඳවා ඇති අතර ඊලඟ වසරේදී ඉදිකිරීම් කටයුතු කිරීම සඳහා නියමිතය.

උද්‍යානයේ යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ගිම්හාන කුටියක්, පැළ තවාන් කාර්යාලයක් සහ පොලිතින් ශාභයක් ඉදිකිරීම ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

අධ්‍යාපන පුහුණු මධ්‍යස්ථානය, රථගාල සහ කාණු පද්ධතිය, පැඩල් බෝට්ටු සහ සෙසු ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා කර ඇත.

ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ සංවර්ධනය කරන ලද රථගාල

අලුත් මුහුණුවරක් ගෙන ඒම සඳහා ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්නා කේෂ්ත්‍ර කාර්යාලය අලුත්වැඩියා කර ඇත.

ගනේවත්ත මෘෂධ පැළෑටි උද්‍යානය

උද්‍යානයේ වඩා ඇති වටිනාකමක් ඇති ගස් ආරක්ෂාව කිරීම සඳහා උද්‍යානය වටා වේන් ලින්ක් වැට ස්ථාපිත කිරීම නිමා කර ඇත.

ශාකවල මනා කළමනාකරණය සඳහා පැළෑටි ශාභයක් ස්ථාපිත කරන ලදී. පවත්නා වඩා ඇති වෘක්ෂලතාදිය ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කරයි.

කාර්යාල නිල නිවාසයක් ඉදිකිරීම නිමාකර ඇති අතර ශාකාගාර ප්‍රදර්ශන ශාලාව සඳහා නව ශාභ භාණ්ඩ මිලදී ගෙන ඇත.

පොම්පාගාරයක් සහිත ලීදක් තැනීමට සහ නව නිල නිවාස සඳහා වැටක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා සැලැස්මවල් නිමා කර ඇති අතර ඇස්තමේන්තු සකසා ඇත.

ගනේවත්ත වන මෘෂධ උද්‍යානය වටා ස්ථාපිත කරන ලද වැට

6.1.2. නව උද්භිද උද්‍යාන ස්ථාපිත කිරීම

පවත්නා උද්භිද උද්‍යාන නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩිවීම සලකා බලමින් නව උද්භිද උද්‍යාන දෙකක් ඉදිකෙරෙමින් පවතී. විවිධ වූ කලාපවල ශාක සංරක්ෂණය අරමුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් රටෙහි සපුෂ්ප කලාප 15 ක් හඳුනාගෙන ඇත. එමෙන්ම උතුරු පළාතෙහි උද්භිද උද්‍යානයක් ස්ථාපනය කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

අ. මිරිප්පවිල වියළි කළාපීය උද්භිද උද්‍යානය, හම්බන්තොට

වියළි කළාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ අලුතින් සංවර්ධනය කරන ලද පිවිසුම් ප්‍රදේශය

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් වියළි කළාපීය උද්භිද උද්‍යානය නිල වශයෙන් විවෘත කල අවස්ථාව

දේශීය විශේෂඥයින් අවුරුදු 130 පුරා වර්ධනය කරමින් කැනු ප්‍රථම උද්භිද උද්‍යානය හම්බන්තොට මිරිජ්ජවිල වියළි කළාපීය උද්භිද උද්‍යානය වේ. එය නිල වශයෙන් මෙම වසරේ නොවැම්බර් 07 වන දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ ජනාධිපති අතිගරු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමන් විසින් විවෘත කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකයින්ගේ සමුළුව සැමරීම වස් පැමිණි රාජ්‍ය නායකයින්ගේ සහ අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් හම්බන්තොට මිරිජ්ජවිල වියළි කළාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ දී රුක් රෝපණ වැඩසටහනක් නොවැම්බර් 14 දින පස්වරු 4.30 ට පවත්වන ලදී.

වියළි කළාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ වැඩි දියුණු කරන ලද අභ්‍යන්තර මාර්ග

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකත්ව සමුළුවට සමාන්තරව විවෘත කරන ලද වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ පැවැති රෝපණ වැඩසටහන

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් ගසක් රෝපණය කිරීම

ගරු ඇමතිතුමා සහ ලේකම්තුමා විසින් වනුටු (Vanuatu) රාජ්‍යයේ ජනාධිපතිවරයා රුක් රෝපණ වැඩසටහන සඳහා කැඳවාගෙන යන අයුරු

පසුගිය වසරේදී උද්‍යානයේ ආරම්භ කරන ලද ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් එහි විවෘත කරනවාත් සමගම සම්පූර්ණ කරන ලදී. එනම් පිවිසුම් දොරටුව සහ රථගාල, වැසිකිලි සහිත ගිම්හාන කුටි තුනක් සහ අවිවාහකයන් සඳහා නේවාසිකාගාරය වේ. පානීය ජල පද්ධතියක් සවි කිරීම ස්ථාපනය කරන ලදී. අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. නව ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කළ අතර ප්‍රධාන උද්‍යානය, අඩිපාරවල් මංමාවත් , පඳුරු උයන් , කැක්ටස් එකතුව සඳහා නව භූමි අලංකරණ ලක්ෂණ සහ ආකෘති එකතු කරන ලදී.

ප්‍රදේශයේ වගාකරුවන් සඳහා පහසුකම් සැපයීම සඳහා උද්‍යානයේ මල්වගා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වැඩි දියුණු කරන ලදී. උද්‍යානයේ ශාක එකතුව වැඩි දියුණු කළ අතර මල්වගා ව්‍යාප්ති කාර්යාලයක් සහ සෞඛ්‍ය දැල් ගෘහ දෙකක් ස්ථාපිත කරන ලදී. (කරුණාකර වැඩි විස්තර සඳහා උද්‍යානයේ පවත්වාගෙන ගිය මල්වගා ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු පිටු 20-28 බලන්න).

ආ. නව තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය, අවිස්සාවේල්ල

උද්‍යානය විශාල කිරීම සඳහා අක්කර 25ක් උද්‍යානය වෙත ඇදා ගන්නා ලද අතර එහි ඉදි කිරීම් කටයුතු වලින් 90%

අවිස්සාවේල්ල තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ වැඩි දියුණු කරන ලද පිවිසුම් ප්‍රදේශය

ක් රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාව මගින් නිමා කර ඇත. ප්‍රදේශය අලංකාර කිරීම සඳහා පොකුණක් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

මෙම වසරේදී වැව විශාල කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් නිමා කල අතර කුඹුක් උයන විශාල කරන ලදී. උද්‍යානයේ පෙනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉන්ටර්ලොක් ඇනිරිමෙන් ආහ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය වැඩිදියුණු කර ඇති අතර මාර්ග වල තත්වය මාර්ගවල තත්වය වැඩිදියුණු කර ඇත. මෙම වසරේදී කිලෝමීටර හයක් වැඩි දියුණු කර ඇත.

උද්‍යානයේ ඉහළ අක්කර පහක ප්‍රමාණයක රෝස උද්‍යානය ස්ථාපිත කිරීම ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. ස්ථාපනය කරන අතරතුර භූමිය එළිපෙහෙලි කිරීම සහ පොළොව පිරවීමේ ක්‍රියාකාරකම් සම්පූර්ණ කරන ලදී.

අවිස්සාවේල්ල තෙත් කළාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ රෝස උයන සංවර්ධනය කරන ක්‍රියාකාරකම්

ප්‍රදේශයේ වගාකරුවන්හට පහසුකම් සැපයීම සඳහා උද්‍යානයේ මල්වගා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වැඩි දියුණු කරන ලද අතර රෝපණ වැඩසටහන මගින් උද්‍යානයේ ශාක එකතුව වැඩි දියුණු කරන ලදී. *Terminalia arjuna* වෘක්ෂ පහක් රූචි බෝල්ට් කළ අතර කුඹුක් උද්‍යානයේ නැවත රෝපණය කරන ලදී.

උද්‍යානයේ *Terminalia arjuna* වෘක්ෂ නැවත රෝපණය කිරීම 21.12.2013

උද්භිද උද්‍යාන සහ පොදු විනෝදාත්මක කටයුතු අමාත්‍ය ගරු ජයරත්න හේරත් ඇමතිතුමා සහ සිවිල් ගුවන් සේවා නියෝජ්‍ය ඇමති ගරු ශීතාංජන ගුණවර්ධන ඇමතිතුමා උද්‍යානයේ සංවර්ධනය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා පැමිණියහ.

ගරු අමාත්‍යවරුන් උද්‍යානය තරඹන අවස්ථාව

6.1.3. උද්‍යාන විද්‍යාව සංවර්ධනය

විශාල වශයෙන් ජනගහනය සහිත ප්‍රදේශවල වගා කිරීම, රැක බලා ගැනීම සහ පවත්වාගෙන යාම උද්‍යාන විද්‍යාව ලෙස හැඳින්විය හැක. මහජන ප්‍රදේශ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සමහර ක්‍රියාකාරකම් සහ උපදේශක වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය මගින් උද්‍යාන භූමි අලංකරණය පිළිබඳව උපදේශක සේවාවන් සැපයූ ආයතන සහ ප්‍රදේශ පහත සඳහන් පරිදි ලැයිස්තු ගත කර ඇත.

සිද්ධස්ථාන
 මදංවල රජමහා විහාරය
 මල්තු මහා විහාරය මහනුවර
 මල්වතු විහාරය
 තලියල්පිටිය පුරාණ විහාරය

සෙසු ආයතන
 ග්‍රහලෝකාගාරය කොළඹ
 “නෙළුම් පොකුණ” නාට්‍ය රහභල
 හන්තාන තේ කෞතුකාගාරය
 සංචාරක ප්‍රවර්ධන කාර්යාලය මාතලේ
 යුද හමුදා කඳවුර, ගන්නෝරුව
 විවර්සයිඩ් ඉංජිනේරු පුහුණු ආයතනය, කොත්මලේ
 ජාත්‍යන්තර පුහුණු ආයතනය, කොත්මලේ
 කුළුබඩු අරණ කුළුබඩු උද්‍යානය,
 අපනයන කෘෂිකර්ම දොපර්තමේන්තුව, මාතලේ

රෝහල්
 දික්ඔය නව රෝහල
 කැගල්ල මහ රෝහල

පාසැල්
ශාන්ත අන්තෝනි විද්‍යාලය, කටුගස්තොට
කොබ්බෑකඩුව විද්‍යාලය

ඉහත සඳහන් උපදේශන වැඩසටහන් වලට අමතරව උද්‍යාන භූමි අලංකරණ ක්‍රියාකාරකම් 2013 වර්ෂයේ අම්පාර ප්‍රදේශයේ “දැයට කිරුළ” භූමි කේෂ්ත්‍රයේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මන්නාරම් දූපතේ Baobab වෘක්ෂ සඳහා රූට බෝලින් වැඩසටහන පිළිබඳ උපදෙස් ලබාදෙන ලදී. හම්බන්තොට මිරිස්පවිල වියලි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය සංවර්ධනය කරන අතරතුර භූමි අලංකරණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ නිලධාරීන්ගේ විශේෂඥ දැනුම ද ලබාදෙන ලදහ.

මහජන ස්ථානවල භූමි සැකසීම සහ උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳව ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයෙන් පහත සඳහන් පරිදි උපදේශන සේවා සපයා ඇත.

“සුන්දර ගම්පහ” වැඩසටහන යටතේ නගරය අලංකාර කිරීම සඳහා උපදෙස් සපයමින් සහ ගම්පහ ප්‍රදේශයේ භූමි අලංකරණ ලක්ෂණ වැඩි දියුණු කරමින් සක්‍රීය දායකත්වයක් දරා ඇත.

නගර සභාව, ගම්පහ

හැමිල්ටන් ඇළ සංවර්ධනය

මිනුවන්ගොඩ නගරය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

රත්නාවලී බාලිකා විද්‍යාලය, ගම්පහ

මහේස්ත්‍රාත් උසාවිය, ගම්පහ

වෘත්තීය පුහුණු අධිකාරිය, ගම්පහ

දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, ගම්පහ

උසාවි සංකීර්ණය, ගම්පහ

හෙනරත්ගොඩ දුම්රිය ස්ථානය

මීට අමතරව ඉහත උපදේශන වැඩසටහන් යටතේ හක්ගල ප්‍රදේශයේ පාර දෙපස රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී;

ලිඳුල පොලිස් ස්ථානය

නුවරඑළිය නාගරික උද්‍යානයේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

අධ්‍යාපනය

අප අපේක්ෂා කරන්නේ

- පැළෑටි සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත් වීම වැඩි කිරීම සහ දිගුකාලීන සංවර්ධනය යටතේ පැළෑටි සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම ප්‍රවර්ධනය කිරීම. උද්භිද උද්‍යාන මහජනයා, පාසැල් ළමුන්, වැඩිහිටියන් සහ වෘත්තීය ශික්ෂකයන් වැනි පුළුල් පරාසයක උද්භිද උද්‍යාන විවිධත්ව වැඩසටහන් භාවිතයේ යෙදී ඇත.
- උසස් සුදුසුකම් සොයනා තරුණ මල් වගාකරුවන් සඳහා පුහුණු අවස්ථා සපයමින් වෙළඳ පොළ පරතරය පිරවීම හරහා රටෙහි විරැකියාවෙන් යුතු පුද්ගලයන් සඳහා ආමන්ත්‍රණය කිරීම සහ මල් වගාව සහ උද්‍යාන භූමි අලංකරණ පාඨමාලා පිළිබඳ ජාතික ඩිජිටල් පාඨමාලා ලබා ගනිමින් විදේශ රැකියා සොයන දේශීය උද්‍යානකරුවන් ආමන්ත්‍රණය කිරීම.

ඉස්මතු කරන ලද විෂයබද්ධ කරුණු

- කාලීන අවශ්‍යතා හා ගැලපීම සඳහා පුහුණු පාඨමාලා විවිධාංගීකරණය කිරීම
- දේශන, ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම සහ අධ්‍යාපනය සඳහා සෙසු මාධ්‍යය භාවිතා කිරීම
- මුද්‍රිත ලිපි ද්‍රව්‍යය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම
- නවීන සන්නිවේදන තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම

7.1. ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන්

7.1.1. කාලීන අවශ්‍යතා හා ගැලපීම සඳහා පුහුණු පාඨමාලා විවිධාංගීකරණය කිරීම

දෙපාර්තමේන්තුව අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී විවිධාංගීකරණය කරන ලද මල් වගාව සහ සෙසු ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ පිළිබඳ ජීවන නිපුණතා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අධ්‍යාපන වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යයි. තෘතීය අධ්‍යාපනයේ ජාතික සහතික පත්‍ර ක්‍රමෝපාය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ වෘත්තීය කොමිසම යටතේ ජාතික නිපුණතා තත්ත්ව ලබා ගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රියාකාරකම් අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලබයි.

එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මල්වගාව සහ උද්‍යාන භූමි අලංකරණය/ සැකසීම පිළිබඳ එක් අවුරුදු ජාතික ඩිජිටල් පාඨමාලාවක් සහ දැවුරුදු උසස් ජාතික ඩිජිටල් පාඨමාලාවක පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, රැකියා පදනම් කර ගත් පුහුණුව සමග උසස් සුදුසුකමක් ලබා ගැනීම සඳහා මල් වගා කේෂ්‍රයේ නියැලී සිටින තරුණයින් සහ රුචිකත්වයක් දක්වන පුද්ගලයින් සඳහා අවස්ථාව ලබාදෙයි.

7.1.2. දේශන, ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම සහ අධ්‍යාපනය සඳහා සෙසු මාධ්‍යය භාවිතා කිරීම

අධ්‍යාපන සහ පුහුණු වැඩසටහන්වලට අමතරව ජෛව විවිධත්වය, වර්ගීකරණය, මල් වගාව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර, උද්භිද උද්‍යානයේ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය නොකඩවා දේශන පවත්වාගෙන යනු ලබයි .

අ. දේශන

එක් දින කෙටි කාලීන පුහුණු පංති 366 ක් අධ්‍යාපන හා පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පැවැත්වූ අතර, එය පහත වගුවේ දැක්වේ;

පුහුණු කේෂ්ත්‍රය	පුහුණු වූ පුද්ගලයන්
පැළ තවාන් කළමනාකරණය	729
උද්‍යාන භූමි අලංකරණය ශාක හඳුනා ගැනීම	488
වෘක්ෂ රැක බලා ගැනීම සහ නඩත්තුව	161
භූමි අලංකරණය	2,037
පශ්චාත් අස්වනු ක්‍රමවේද	66
ශාක රූප විද්‍යාව	50
මල් සැරසිලි/සැකසීම	522
සෛසු ආශ්‍රිත කේෂ්ත්‍ර	1,302
එකතුව	5,085

ඉහත සඳහන් කෙටි කාලීන පුහුණු වැඩසටහන් වලට අමතරව ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේදී තරුණයින් 96 සඳහා නවීන මල්වගා ක්‍රමවේද සහ භූමි අලංකරණය පිළිබඳ ත්‍රෛමාසික පාඨමාලාවන් පවත්වන ලදී.

මල්වගා සහ භූමි අලංකරණය පිළිබඳ ත්‍රෛමාසික පාඨමාලාවේ සිසුන් පුහුණු සැසියක යෙදී සිටින අයුරු

ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ භූමි අලංකරණය සහ මල් වගාව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී;

විෂය	කාලය	පන්ති ප්‍රමාණය	සහභාගීවූවන් ප්‍රමාණය
පැළ තවාන් කළමනාකරණය	එක් දින පන්ති	01	03
භූමි අලංකරණය	එක් දින පන්ති	02	70
	දින 14 ප්‍රායෝගික පාඨමාලා	01	19
		01	04
භූමි අලංකරණය සහ මල්වගා	සයමාසික පාඨමාලා	01	12

ඉහත පුහුණුවීම් වලට අමතරව දෙමාසික භූමි අලංකරණ පාඨමාලාව දෙසැම්බර් මසදී යුද හමුදා පුද්ගලයින් සඳහා පවත්වන ලදී.

ආ. ප්‍රදර්ශන

ජාතික උද්භිද උද්‍යානයේ නිලධාරීන් ජනවාරි මස 9-13 දක්වා “සිතාවක අභිමන්” නමින් පාදුක්ක ප්‍රදේශයේ පැවති ප්‍රදර්ශනයකට සහභාගි වූ අතර අලෙවිකුටියක් ද සංවිධානය කරන ලදී.

“ දැයට කිරුළ ” ජාතික ප්‍රදර්ශනයේදී නිලධාරියෙකු මල් වගාව පිළිබඳව තොරතුරු පළකර හැරීම

විවිධ මල් වගා බෝග වගා කරන ආකාරය පිළිබඳව නිලධාරීහු අලෙවිකුටියක් සංවිධානය කිරීම මෙන්ම ජූලි 08 සිට 12 දක්වා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාරියපොළ “ගොවි සතිය” නම් ප්‍රදර්ශනයේදී මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කරන ලදහ.

65 වැනි නිදහස් දිනය සැමරීම වස් 2013 වර්ෂයේ මාර්තු 23-29 තෙක් අම්පාර ප්‍රදේශයේ පවත්වන ලද “දැයට කිරුළ ජාතික ප්‍රදර්ශනය සඳහා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගේ විශේෂඥ ඥානය ලබාදෙන ලදහ. ශාක සහ ශාක ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ප්‍රදර්ශනය සඳහා අලෙවිකුටියක් ස්ථාපනය කල අතර, තොරතුරු කේෂ්ත්‍රවල සිට මහජනයා වෙත ව්‍යාප්ත කරන ලදී.

ඇ. මාධ්‍ය වැඩසටහන්

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය සිරිල් විජේසුන්දර මහතා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගේ ද සහය ඇතිව රූපවාහිනියේ සහයෝගීත්වයෙන් ශාක පිළිබඳව වාර්තාමය චිත්‍රපටයක් සහිත රූපවාහිනී වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. වැඩසටහන හරහා මහජනයා සොබා දහමේ විවිධ ශාක වර්ග සහ එහි ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ දැනුවත් වූ අතර මහජනයා අතරේ ශාක පිළිබඳව රුචිකත්වයක් ඇති කරන ලදී.

බෝග වගාව සහ මල්වගා කේෂ්ත්‍රය පිළිබඳව මෙන්ම පලිබෝධ රෝග කළමනාකරණය ආශ්‍රිත ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් 08 ක් නිෂ්පාදනයෙහි සම්පත්දායක පුද්ගලයින් වශයෙන් නිලධාරීහු නිරත වූහ. ජර්බෙරා, බිගෝනියා, ඇලිකන් වයලට්, කැට්ලියා, මාරංනා සහ සයිප්‍රස් වගාව පිළිබඳව යූ.බී. පලිපාන මයා සහ එම්.එම්.කේ.පී. වැලිකුඹුර මයා යන නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවයේ විකාශනය වීමට නියමිත වැඩසටහන මෙම ඒකකයේදී වාර්තා ගත කරන ලදී.

ඩබ්.එම්.ඩී.ඊ.ආර්. අන්ද්‍රාදි මෙනවියගේ කතෘත්වයෙන් “ලක්බිම” පුවත්පතෙහි ඕකිඩි වගාව පිළිබඳව ලිපි හතරක් ප්‍රකාශයට පත් විය.

7.1.3. මූලික ලිපි ද්‍රව්‍ය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

මල්, උද්‍යාන භූමි අංකරණය මල් වගාව පිළිබඳ ප්‍රකාශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා සුදානම් කර ඇත.

අ.ප්‍රකාශන

“ශ්‍රී ලංකාවේ වන මල්” නම් ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කළ අතර, මුද්‍රණය වෙමින් පවතී. මෙම ග්‍රන්ථය ඡායාරූප සහිත විශේෂ 250 විද්‍යාත්මක/පොදු නාම, වාසස්ථාන තොරතුරු වලින් සමන්විතය.

“Common Wayside Trees of Sri Lanka” නම් ග්‍රන්ථය මෙම වසරේදී සම්පාදනය වෙමින්

පවතින අතර, එය විද්‍යාත්මක/පොදු නාම, ඡායාරූප සහිත විශේෂ 200 බෙදා හැරීම අන්තර්ගත වේ. මෙම පොත් දෙවර්ගයටම සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවෙන් යුක්ත අතර 2014 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශනයට පත්වීමට නියමිතය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම කඳුකරයේ පාසි ශාක නම් ග්‍රන්ථය ජාතික ශාකාගාරය මගින් සැකසීම සැකසෙමින් පවතී.

පහන් ශාක අත් පත්‍රිකා 03, සපුෂ්ප ඖෂධ ශාක සහ ආරෝහක ශාක පිළිබඳව අත් පත්‍රිකාවක්ද ශාකාගාර ආශ්‍රිත කාර්යය පිළිබඳ අත් පත්‍රිකා 05 ක් ශාකාගාරය මගින් පිලියෙලවෙමින් පවතී.

විදේශික ශාක 10 ක් ඇතුළත් අත් පත්‍රිකා 02 ක් සහ ආවේණික ශාක 10 පිළිබඳ අධ්‍යාපනික අත් පත්‍රිකා 02 ක් සැකසීම ජේරාදේණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ජේරාදේණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ සංරක්ෂණය කර ඇති දුර්ලභ ගණයේ විදේශීය ශාක
පත්‍රිකා අංක 01

උද්භිද විද්‍යාත්මක නම : Pimenta dioica
වනභාෂා නම : ඔ ඉරුඳු, Allspice
ශාක කුලය : Myrtaceae
සිරසීම : සැරියමන් දුරන්, මධ්‍යම ඇමරිකාව, උතුරු ඇමරිකාව

උද්භිද විද්‍යාත්මක නම : Cola acuminata
වනභාෂා නම : Kola-nut Tree
ශාක කුලය : Malvaceae (formerly Sterculiaceae)
සිරසීම : මංචීමං ජීවරංග අඟුණ

උද්භිද විද්‍යාත්මක නම : Pimenta dioica
වනභාෂා නම : ඔ ඉරුඳු, Allspice
ශාක කුලය : Myrtaceae
සිරසීම : සැරියමන් දුරන්, මධ්‍යම ඇමරිකාව, උතුරු ඇමරිකාව

උද්භිද විද්‍යාත්මක නම : Cola acuminata
වනභාෂා නම : Kola-nut Tree
ශාක කුලය : Malvaceae (formerly Sterculiaceae)
සිරසීම : මංචීමං ජීවරංග අඟුණ

Leaflet on Exotic Plants prepared by RBG
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය මගින් සකසන ලද විදේශීය ශාක පිළිබඳ අත් පත්‍රිකා

උද්භිද විද්‍යාත්මක නම : Canarium indicum
වනභාෂා නම : Java almond, ඔ සැකුක
ශාක කුලය : Burseraceae
සිරසීම : මැල්දිවය, ශ්‍රී ලංකාව, උතුරු ආසියාව, ආසියාවේ හා වතුපිටු දුරන්

උද්භිද විද්‍යාත්මක නම : Guaiacum officinale
වනභාෂා නම : Lignum vitae
ශාක කුලය : Zygophyllaceae
සිරසීම : ජීවරංග ඇමරිකාව, මෙක්සිකෝ

උද්භිද විද්‍යාත්මක නම : Ochroma pyramidale
වනභාෂා නම : Balsal Cork wood, කුඩුසා
ශාක කුලය : Malvaceae (Formerly Bombacaceae)
සිරසීම : ජීවරංග ඇමරිකාව, මධ්‍යම ඉන්දීය දුරන්

ආ. මල්වගා ආශ්‍රිත ප්‍රකාශන

“සුවහස් මල්” වැඩසටහනෙහි ක්‍රියාකාරකම් සහිත පුවත් ලිපි වෙළුම් 02 ක් යටතේ ප්‍රකාශයට පත් විය. බෙදාහැරීම් සඳහා මුද්‍රණය කරන ලද මුළු පුවත් ලිපි සංඛ්‍යාව 8,000 වේ.

අක් පත්‍රිකා වර්ග 15න් එකකින් කොපි 1000 බැගින් විවිධ මාතෘකා යටතේ නැවත මුද්‍රණය කරන ලදී. “තෝරා ගත් මල්වගා බෝග වගාව” යන මාතෘකාව යටතේ 30 කට වඩා අධික වූ ශාක වගාව සහ නඩත්තු කරගෙනයාම ඇතුළත් ග්‍රන්ථය සම්පාදනය සහ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

මල් වගා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ඒකකය මගින් සකසන ලද මල් වගාව පිළිබඳ අනුපත්‍රිකා

ඇ. සෙසු ප්‍රකාශන

රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය සහ භග්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ මාර්ගෝපදේශ සිතියම සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි යන ත්‍රෛභාෂාවෙන් සැකසීමට නියමිතය.

වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යාම

අප අපේක්ෂා කරන්නේ

- ප්‍රතිපත්ති සමාලෝචනය සහ අධීක්ෂණ වැඩි දියුණු වීම සඳහා ප්‍රායෝගිකව සෑම අවුරුද්දකම ප්‍රයත්නයක් දැරීමට සහ යාවත්කාලීන කිරීම සහ තනතුරු ප්‍රතිශෝධනය කිරීම, නිසි කාලයට පුරප්පාඩු පිරිවීම, කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ උද්‍යානයේ කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා පවත්නා ක්‍රියාදාමය සඳහා සනා පුහුණුවක් ඇදා ගන්නා ලදී.
- උද්භිද උද්‍යානය නැරඹීම සඳහා වෙබ් අඩවි හරහා හරපත් සහ ණයවර පත් මගින් ගෙවීම් කිරීම සඳහා විද්‍යුත් වාණිජමය ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

අරමුණු ඉස්මතු කිරීම

- කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතා සහ පහසුකම්
- තොරතුරු තාක්ෂණය ඇතුළත් කිරීම

8.1. අරමුණු ඉටු කර ගැනීම අරභයා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

8.1.1. කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතා සහ පහසුකම්

උද්‍යානවල කාර්යයන්හි කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මෙම වසරේදී කාර්ය මණ්ඩල අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කළ අතර පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

අ. කාර්ය මණ්ඩල පහසුකම්

සේවකයින්ගේ කාර්යය තත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ අංක 2 දරණ නිලධාරී නිල නිවාසය සහ රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ නිල නිවාස සමහරක් අළුත්වැඩියා කරන ලදී.

කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා කාර්යාලීය පරිසරයේ ඉඩ ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම සඳහා කාර්යාලීය භූමියේම පිහිටි හදබිම අධිකාරියට අයත් ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත ඇදා ගන්නා ලදී.

රැස්වීම් පැවැත්වීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තු පරිශ්‍රයේ පෙර නොතිබෙන ලද සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලයට එක් කරන ලද නව කාර්යාල පරිශ්‍රය

ආ. තනතුරු නාම හා පුරප්පාඩු පිරවීම

කළමනාකරන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් උපාධිධාරී සංවර්ධන නිලධාරීන් විසිදෙනෙකුගේ නව තනතුරු නාම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.

රාජ්‍ය සේවා කොමිසම මගින් ප්‍රාථමික තාක්ෂණ සේවය නොවන තනතුරු නාම (පී එල් - 2) සඳහා නව බඳවා ගැනීම/ උසස්වීම් පරිපාටියක්, විශේෂ රසායනාගාර කම්කරු තනතුරුනාම (පී එල් - 2) සහ ගාස්තු අයකිරීමේ සහකාර තනතුරු නාම (එම් එන් 1) (එම් එස් 1) සඳහා අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.

කළමනාකරණ සහකාර තාක්ෂණ iii (එම් ටී 1) සඳහා බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය සංශෝධක සහිතව අනුමත වූ අතර ප්‍රාථමික තාක්ෂණ නොවන (පී එල් 1) සහ විද්‍යාත්මක සේවයේ පටිපාටි අවසාන අනුමැතිය සඳහා රාජ්‍ය සේවා කොමිසමට යවන ලදී .

වර්තමානයේ දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම සේවය යටතේ සිටි නිලධාරීන් දහතුන් දෙනෙකු විද්‍යාත්මක සේවය සඳහා ඇතුළත් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

ඇ. ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීම

මාසික ප්‍රගති සාලොවන රැස්වීම් පවත්වමින් වසර සඳහා සැලසුම් කරන ලද ප්‍රගතියේ ක්‍රියාකාරකම් වසර පුරා අධීක්ෂණය කරන ලදී. රැස්වීමේදී සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම ආශ්‍රිත කරුණු, උද්‍යානයේ සහ ඒකකවල නිරතුරු ක්‍රියාකාරීත්වය අශ්‍රිත කරුණු සාකච්ඡා කරන ලදී .

8.1.2. තොරතුරු තාක්ෂණය ඇතුළත් කිරීම

දෙපාර්තමේන්තුවේ වැටුප් ගණනය කිරීමේ පද්ධතිය මෙම වසරේ සිට විද්‍යුත් මාධ්‍යය වෙත මාරු කරන අතර වර්තමානයේ ස්ථීර කාර්ය මණ්ඩලයේ වැටුප් ගණනය කිරීම නිරවද්‍යභාවය වැඩි කිරීම සහ කාලය අවම කිරීම සඳහා පරිගණක පද්ධතියක් මගින් ගණනය කිරීම සිදු කරයි.

පාරිභෝගිකයින් උද්භිද උද්‍යානයට පිවිසීමට පෙර ඕනෑම ස්ථානයක සිට ජංගම දුරකතන භාවිතයෙන් වටිනාකමින් යුතු ප්‍රවේශ පත්‍ර ලබා ගැනීමට සහ ගෙවීමට ජංගම ප්‍රවේශ පත්‍ර පද්ධතියක් රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ පිහිටුවන ලද අතර විද්‍යුත් වාණිජමය ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මුල පුරන ලදී.

දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ සෙසු ඒකකවල කළමනාකරනය

9.1. අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සහ ගරු අගමැතිතුමාගේ නිල නිවාස

අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ කොළඹ 01 පිහිටි අරලියගහ මන්දිරය, මහනුවර, නුවරඑළිය, අනුරාධපුරයේ සහ ගරු අගමැතිතුමාගේ කොළඹ සහ නුවරඑළියේ පිහිටි නිල නිවාසබද උද්‍යාන උසස් ලෙස නඩත්තු කරන ලදී.

අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සහ අතිගරු අගමැතිතුමාගේ නිල නිවාසබද උද්‍යානවල අලංකරය සහ සැලසුම් කල පරිදි තත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සංවර්ධන කටයුතු දියත් කර ඇත.

උද්‍යානයේ බාහිර පෙනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ නිල නිවාසයටද උද්‍යානයේ සියළුම අභ්‍යන්තර මාර්ග කාපටි කර පාර දෙපස වැඩි දියුණු කරන ලදී එළවළු වගා කිරීම සඳහා පොලිතින් ගෘහ දෙකක් ස්ථාපිත කරන ලදී. හමුදා පුද්ගලයින් විසින් මායිම් වැට ඉදිවෙමින් පවතී. අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ මහනුවර නිල නිවාසබද පිහිටි උද්‍යානයේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පැළ ගෘහය අසල නව එළවළු උද්‍යානයක් ස්ථාපිත කර ඇති අතර (*Agathis robusta*) නම් අනාරක්ෂිත ගසක් එම ප්‍රදේශයෙන් රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව මගින් ඉවත් කරන ලදී.

අරලියගහ ජනපති මැදුර උද්‍යානයේදී ඉන්දිය පූර්ව ජනාධිපති මහාචාර්ය ඒ.පී.එල්. අබ්දුල් කලාම් මහතා රතු හඳුන් පැළයක් රෝපණය කිරීම

කොළඹ අගමැති නිල නිවාසබද උද්‍යානයේ පිහිටි පැරණි අඹ ගස සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහයෝගීත්වයෙන් සංවාදාත්මක ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. පැළ ගෘහය නව මුහුණුවරකින් අලුත්වැඩියා කළ අතර වන බදුන්ගත ශාක නැවත ස්ථානගත කරමින් ස්ථානය අලංකාර සහ පිළිවෙළකට සකසන ලදී රෝපණද්‍රව්‍ය ගබඩා කර තැබීම සඳහා සිමෙන්ති බදුන් සකසන ලදී. උද්‍යානය අලංකාර කිරීම සඳහා තෘණ බිම් අලුත්වැඩියා කිරීමේ කටයුතු සිදු කරන ලදී.

9.2. පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සෞභාග්‍ය ඒකක

ලෝක සංග්‍රාම ද්විත්වයේදී පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රටවල මීය යන ලද හමුදා සාමාජිකයින් සමරනු වස් පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සෞභාග්‍ය ඒකක පවත්වාගෙන යනු ලබයි. මහනුවර, ජාවත්ත, බොරැල්ල සහ ත්‍රිකුණාමලය යන ස්ථාන හතරෙහි ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සෞභාග්‍ය ඒකක පවත්වාගෙන යනු ලබයි. .

පහත සඳහන් පරිදි මෙම වසරේදී යුද සෞභාග්‍ය ඒකකවල ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යනු ලබයි;

ජාවත්ත පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සොහොන් ඒකකයේ Zoya sia තැන සමග තැන බිම් අලුත්වැඩියාවෙහි අවසන් අදියර සම්පූර්ණ කළ අතර තැන අලුත්වැඩියාවේ දෙවන අදියර යටතේ බොරැල්ල පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සොහොන් ඒකකයේ දී සම්පූර්ණ කරන ලදී.

මහනුවර පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සොහොන් ඒකකය තැන බිම් අලුත්වැඩියාව සඳහා Axonopus තැන බිම් යොදා ගන්නා ලදී.

ත්‍රිකුණාමල යුධ සොහොන් ඒකකයේ තැන බිම් අලුත්වැඩියා කිරීමේ තෙවැනි අදියර යටතේ Santana තැන භාවිතයෙන් වර්ග මීටර 1000 සම්පූර්ණ කරන ලදී.

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සොහොන් කොමිසහ මගින් ඔවුන්ගේ ලාංඡනය සහිත නිළ ඇඳුමක් කාර්ය මණ්ඩලයට හඳුන්වා දෙන ලදී.

ජාවත්ත යුධ සොහොන් ඒකකය

ත්‍රිකුණාමල යුධ සොහොන් ඒකකය

මධ්‍යම පළාතේ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු අධීක්ෂණය කිරීමේ තරඟයෙන් 2013 වර්ෂයේ මනා ලෙස පවත්වාගෙන යන උද්‍යානය වශයෙන් මහනුවර යුධ සොහොන් ඒකකය දෙවන ස්ථානය දිනා

ජාවත්ත යුධ සොහොන් ඒකකය වෙත විදේශීය නියෝජිතයෙකු පැමිණි අවස්ථාව

මහනුවර යුධ සොහොන් ඒකකය

ගන්නා ලදී.

එක්සත් රාජධානියේ විදේශීය නියෝජිතයෙකු ජාවත්ත යුධ සොහොන් ඒකකයේ කළමනාකරනය නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

9.3 උද්භිද උද්‍යාන භාර අරමුදල

උද්භිද උද්‍යාන සංවර්ධනය සහ සුභසාධනය සඳහා වූ උද්භිද උද්‍යාන භාර අරමුදල 1996 පෙබරවාරි 07 දින කැබිනට් අනුමැතියෙන් ආරම්භ කරන ලද්දේ 1995 දෙසැම්බර් 15 වැනි දින කෘෂිකර්ම, ඉඩම් සහ වන සම්පත් ඇමති වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද කැබිනට් සටහන් පත්‍රිකාව සැලකිල්ලට ගනිමිනි.

උද්භිද උද්‍යානවල වාර්ෂික අදායමෙන් 25% උද්භිද උද්‍යානය වැඩිදියුණු කිරීම සහ එහි සුභසාධනය සඳහා උද්‍යාන භාරකාර අරමුදල වෙත වෙන් කිරීමක් වන අතර මෙය මෙම අරමුදලේ ප්‍රධාන අදායම් මාර්ගය වේ. උද්භිද උද්‍යානවල සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මූල්‍යමය අධාර සැපයීම මෙම අරමුදලේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

- උද්භිද උද්‍යාන ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන්ම විදේශ රටවල ද ප්‍රවර්ධනය
- වැදගත්කමින් යුත් අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සහ පැළෑටි සංරක්ෂණය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා මූල්‍යමය අධාර සැපයීම
- ශාක එකතුව පිළිබඳ ක්‍රමවත් දැන්වීම
- උද්භිද උද්‍යානවල සංවර්ධනය මෙන්ම තාක්ෂණික , අධ්‍යාපනික සහ පුහුණු ක්‍රියාදාමයන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මූල්‍යමය ආධාර සැපයීම
- උද්භිද උද්‍යානයට පැමිණෙන විද්‍යාඥයින් සහ විශේෂ නියෝජිතයින් සඳහා පහසුකම් සැපයීම සඳහා කඩිනම් ගොඩනැංවීම් භාර ගැනීම
- දෙන ලද විශේෂ වූ වැඩසටහනකට ප්‍රනාථවර්තන වැය ආවර්ණය කිරීම

9.3.1. සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් 2013

උද්‍යාන භාරකාර අරමුදලේ මූල්‍යමය සහයෙන් 2013 වර්ෂයේදී උද්‍යානවල ක්‍රියාත්මක කරන ලද සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

	ක්‍රියාකාරකම	ඒකකය
1.	උද්‍යානවල තත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා උද්භිද උද්‍යානවල සංවර්ධන පහසුකම් සහ අලංකාර කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය
2.	අභ්‍යන්තර මාර්ග පර්ධනියේ අලුත්වැඩියාව	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය
3.	ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ කාර්යාල පරිශ්‍රය වශයෙන් ආනශාලා ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කිරීම	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය
4.	කම්කරුවන්ගේ නව වැඩබිමෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු නිමා	-එම-

	ක්‍රියාකාරකම	ඒකකය
	කිරීම	
5.	කම්කරුවන්ගේ පවත්නා වැඩබිම් අලුත් මුහුණුවරක් සහිත අලුත්වැඩියා කිරීම	-එම-
6.	පැරණි වැසිකිලි නවීකරණය කිරීම	-එම-
7.	කැමරාවේරියා ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කිරීම	-එම-
8.	කැක්ටස් ගෘහය සහ මල්වගා අංශයේ පටක රෝපණ රසායනාගාරයේ කානු පද්ධතිය අලුත්වැඩියා කිරීම	-එම-
9.	ඇන්තුරියම් ගෘහය සඳහා බඳුන් ගෘහයක් ඉදි කිරීම	-එම-
10.	විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යාම	ජාතික ශාකාගාරය
11.	උද්‍යානයේ ජල වැංකිය අලුත්වැඩියා කිරීම	හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය
12.	රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය
13.	නව ග්‍රන්ථ මිලදී ගැනීම සහ තොරතුරු ද්‍රව්‍ය මුද්‍රණය කිරීම	ජාතික ශාකාගාරය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය
14.	අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය

උද්‍යානභාරකාර අරමුදලේ වාර්ෂික ප්‍රාග්ධන අයවැය රුපියල් මිලියන 115 සහ මෙම වසරේ දී උද්භිද උද්‍යාන සංවර්ධනය සඳහා රුපියල් මිලියන 68.5 (59.6%) භාවිත කර ඇත. මෙම වසර අග මාස දෙකේදී භාණ්ඩාගාරයෙන් අරමුදල් ලැබීම ප්‍රමාද විය. සමහර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ගෙවීම් ගෙවීම ප්‍රමාද විය.

9.4 මිගලුව හරිත පියස

ක්ෂේත්‍ර කාර්යාල ගොඩනැගිල්ලේ අලුත්වැඩියා වෙමින් පවත්න අතර රෝපණ වැඩසටහනක් සඳහා සැලසුම් සකසන ලදී. පරිශ්‍රය අලංකාර කිරීම සඳහා භූමි සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

අළුත්වැඩියා කරන ලද ක්ෂේත්‍ර කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල

ගරු අගමැතිතුමා උද්‍යාන පරිශ්‍රයේ සංචාරයක යෙදී සිටින අයුරු

9. 5. අනුරාධපුරය ශ්‍රී මහා බෝධිය

මෙම වසරේදී ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ සෞඛ්‍ය තත්වය සොයා බැලීමේ කටයුතු සඳහා පියවර ගැනීම මෙන්ම බෝධීන් වහන්සේගේ සෞඛ්‍ය තත්වය පවත්වාගෙන යාමේ කටයුතු සඳහා ද මෙම වසරේදී පියවර ගන්නා ලදී.

දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ සෞඛ්‍ය තත්වය පවත්වාගෙන යාමේ කටයුතුවල යෙදී සිටින අයුරු

උද්‍යානය වෙත විශේෂ නියෝජිතයින්ගේ පැමිණීම

විවිධ රටවලින් විවිධ කාණ්ඩවලට අයත් නියෝජිතයින් උද්‍යානය සහ භූමි අලංකාරණ නැරඹීමට උද්‍යානය වෙත පැමිණ ඇත.

උද්‍යානය	නියෝජිතවරු	දිනය	රට
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය	බ්‍රිගේඩියර් ජනරාල් සහ සෙසු නිලධාරීන් 27 දෙනෙකු	2013.01.10	නේපාලය
	විදේශ ඇමති සහ සෙසු නියෝජිතයින්	2013.02.10	එස්තෝනියා
	වියචනාමයේ පෙර සිටි අගමැති Van Dong මහතා විසින් රෝපණය කරන ලද Diopyros ebenum ශාකය සඳහා නියෝජ්‍ය කතෘතායක සහ තානාධිපති විසින් පවත්වන ලද ජලය වත් කිරීමේ උත්සවය	2013.02.10	වියචනාම
	පාසල් විදුහල්පතිවරු 20 දෙනෙකු	2013.02.20	මාලදිවයින
	චීන ජනතාවගේ දේශපාලන උපදේශක සමුළුවේ උප සභාපති HE Luo Fuhe මහතා සහ සෙසු නියෝජිතයින් 8	2013.03.10	චීනය
	නේපාල, ඉන්දියා සහ තායිලන්ත තානාපතිවරුන්ගේ භාර්යාවන් හා පැමිණි මැලේසියානු සාමාජිකයින්	2013.03.20	-
	තායිලන්ත බෞද්ධ සංගමයේ හික්ෂුන් හතරනමක් සහ තායිලන්ත හමුදාවේ හමුදා ජනරාල්වරු දෙදෙනෙකු	2013.03.22	තායිලන්තය
	හමුදා බුද්ධි අංශයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වන ලුතිනන් ජනරාල් ආර්.එන්.සී.	2013.03.20	ඉන්දියාව
	සවුදි අරාබි රාජකීය පවුලේ සාමාජිකයින්	2013.03.25	සවුදි අරාබිය
	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සහ විදේශ අමාත්‍යාංශයේ සෙසු සාමාජිකයින් තිදෙනෙකු	2013.06.10	වෙනිසියුලාව
	ඉන්දියානු වෙරළ ආරක්ෂක බලකායේ වයිස් අද්මිරාල් Anurag G.Thappiyal	2013.06.20	ඉන්දියාව
	හමුදා ජනරාල් Tahir Habeeb	2013.07.20	පාකිස්තානය
	තායිලන්ත හමුදාවේ මේජර් ජනරාල් Wasu Fungsumarut	2013.07.25	තායිලන්තය
	ජපානයේ රාජකීය රැජිණ Tsuguko Takamado <i>Diospyros ebenum</i> ශාකය සිටුවා ජලය වත් කිරීමේ උත්සවයකට සහභාගී වන ලදී.	2013.08.19	ජපානය
	තායිලන්ත රාජකීය රැජිණ Maha Chakri Sirindhorn <i>Cassia fistula</i> ශාකය සිටුවා ජලය වත් කිරීමේ උත්සවයට සහභාගී වන ලදී.	2013.08.22	තායිලන්තය
	නාවුක අද්මිරාල් I.U. Khan මහතා සහ සෙසු සාමාජිකයින් සයදෙනා	2013.09.06	ඉන්දියාව
	මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ සයිප්‍රස් මහ කොමසාරිස් Euripids Envyades සහ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකයින්ගේ සමුළුවට සහභාගී වූ සෙසු සයිප්‍රස් නියෝජිතයින්	2013.11.12	සයිප්‍රස්
	පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකයින්ගේ සමුළුවට සහභාගී වූ විදේශ ඇමතිවරුන්ගේ භාර්යාවන්	2013.11.14	-
	මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ රාජකීය වාල්ස් කුමාරයා	2013.11.17	එංගලන්තය
	සිෂෙල්ස් රාජ්‍යයේ විදේශ කටයුතු අමාත්‍යවරයා වන Jean Paul Adam මහතා සහ ඔහුගේ බිරිඳ	2013.11.18	සිෂෙල්ස්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අධ්‍යාපන නිලධාරීන් 14 සහ නිලධාරීන් දහදෙනෙකු	2013.12.12	මාලදිවයින	
හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	පාර්ලිමේන්තු උප ජනාධිපති Nayen Di Kin Gann	2013.02.28	වියචනාමය

වෙල්ස් රාජකීය කුමාරයාගේ පැමිණීම

2013 නොවැම්බර් 16 දින වෙල්ස්ගේ රාජකීය කුමාරයා ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයට පැමිණ පැයක පමණ කාලය සංචාරය කරන ලදී. ඔහු උද්‍යාන කළමනාකරණය පිළිබඳව ද තරඹන ලදී.

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකයින්ගේ සමුළුවේ නියෝජිතයින්ගේ පැමිණීම.

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකයින්ගේ සමුළුවේ නියෝජිතයින්ගේ භාර්යාවන්ගේ වැඩසටහන යටතේ නායකයින් හය දෙනෙකු සහ සෙසු නිලධාරීන් උද්‍යානය වෙත පැමිණි අතර දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීහු උද්‍යානයේ මහ පෙන්වීම සඳහා අලුතින් මිලදී ගත් බැටරි ක්‍රියාකාරී මෝටර් රථවලින් ඔවුන් කැඳවාගෙන යන ලදහ.

රාජකීය වෙල්සයේ කුමාරයා ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණි අවස්ථාව

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකයින්ගේ සමුළුවට සහභාගී වන නියෝජිතයින් රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණෙන අවස්ථාව

වියටනාම නියෝජ්‍ය කතෘනායකවරියගේ නිල පැමිණීම

පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය නායකයින්ගේ සමුළුවට සහභාගී වන විදේශ අමාත්‍යවරුන්ගේ භාර්යාවන්ගේ නිල සංචාරය

උද්භිද උද්‍යානයේ විශේෂ අවස්ථා

නව දෙමුහුන් වර්ග 2ක් කුමාරියන් දෙදෙනෙකු විසින් නම් කිරීම

මෙම ඒකකයේ නිෂ්පාදිත කැටලියා ශාකයක් [Cattleya Queen Sirikit X Cattleya Cey-roshel (C 1779) දම් රතු මිශ්‍ර වර්ණයක් සහ මිශ්‍ර ඔෂ්ඨයක් ඇති මල්] ජපාන රාජකීය කුමරිය වන ට්‍රිපුකෝ ටකමාඩො කැමරිය 2013 අගෝස්තු මස 20 දින රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණි අවස්ථාවේ නම් කරන ලදී.

ජපාන රැජිණ විසින් නව දෙමුහුන් ශාකයක් නම් කිරීම

මෙම ඒකකයේ නිෂ්පාදිත රෝස පැහැයට හුරු දම් පාට දෙමුහුන් ඇන්තුරියම් මල් Anthurium Aruly සහ සුදු පැහැ Lady Jane වර්ගය බද්ධ කරන ලද තායිලන්ත රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණි අවස්ථාවේදී නම් කරන ලදී.

තායිලන්ත රැජිණ විසින් නව දෙමුහුන් ශාකයක් නම් කිරීම

මල් වගා පර්යේෂණ පිළිබඳ ජාතික සමුළුව

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති කවුන්සිලයේ සහයෝගීත්වයෙන් 2013 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 19 දින මල් වගා පර්යේෂණ පිළිබඳ ජාතික සමුළුව ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී සංවිධානය කරන ලදී විවිධ දෙපාර්තමේන්තු සහ විශ්ව විද්‍යාල මගින් පර්යේෂණ පත්‍රිකා 13 සහ පොස්ටර් 02 සමුළුව සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

පර්යේෂකයන්ගේ සහ පුද්ගලික අංශයේ සේවාදායකයින්ගේ හමුවීමෙන් යුතු එය සාර්ථක සැසියක් විය.

2014 වර්ෂයේ මල් වගාව පිළිබඳව ජාතික සමුළුවේ සැසියක්

දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සපයන උපදේශන සේවාවන්

12.1.මල්වගා

ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ මල්වගා පර්යේෂණ නිලධාරීන්ගේ සහයෝගීත්වයෙන් “පැළෑටි සායනය”ක් ජා - ඇල, නිට්ටඹුව, ගනේමුල්ල සහ මිනුවන්ගොඩ යන ප්‍රදේශවල පවත්වන ලදී. වගාකරුවන් 65,80,35 සහ 60 දෙනෙකු වැඩසටහන සඳහා සහභාගී වන ලදී.

මෙම ඒකකයේ නිලධාරීහු අප්‍රේල් 17 සහ 18 දින නුවරඑළිය වසන්ත මල් දැකීම තරඟයේ විනිශ්චයකරුවන් වශයෙන් සහභාගී වන ලදහ. මෙම දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් සියළුම සේවකයින් සඳහා කාර්යක්ෂමතාවය සහ පලදායිතාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩමුළුවක් දෙසැම්බර් 06 වැනි දින පවත්වන ලදී. 2013 වර්ෂයේ දිවයින පුරා “දිවිනැගුම” වැඩසටහනේ සිව්වැනි අදියර යටතේ කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයේ අනාගත සැලසුම් සහ ක්‍රියාකාරකම් යටතේ නිලධාරීහු ගම්පහ, නුවර සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල 25 පවත්වන ලද පුහුණු පාඨමාලාවක් සඳහා සහභාගී වන ලදහ. මෙම ජ්‍යෙෂ්ඨ ලේකම් කොට්ඨාශවල හැටන්, නුවරඑළිය, වලපනේ, හගුරන්කෙත, කොත්මලේ, දොළුව, දෙල්තොට,අකුරන, හසලක, පූජාපිටිය, ගහවට කෝරලය, නාවලපිටිය, ජා - ඇල, මිනුවන්ගොඩ, කැළණිය, ගම්පහ, දොම්පෙ, මීගමුව, කටාන මහර, වත්තල , දිවුලපිටිය, මරදගහමුල, අන්තනගල්ල සහ මීරිගම යන දිස්ත්‍රික්ක අන්තර්ගත වේ.

ඉහත උපදේශන වැඩසටහනට අමරව වාණිජ මල්වගාව. තවත් ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය ආශ්‍රිත ගැටළු පිළිබඳ උපදේශක සේවාවන් මෙම ඒකකයට පැමිණ පුද්ගලයින්හට සහ තැපැල් මාර්ගයෙන් විමසීම් කරන ලද පුද්ගලයින්හට උපදේශ් ලබා දෙන ලදී.

	සම්බන්ධ වූ ආකාරය	උපදේශ් ලබා දෙන ලද පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රමාණය
1.	ඒකකයට පැමිණි පුද්ගලයන්	278
2.	දුරකතනයෙන් අමතන ලද පුද්ගලයින්	701
3.	තැපැල් මාර්ගයෙන් / ලිපි	46
4.	පාසල් ව්‍යාපෘති - පුද්ගල පැමිණීම්	
	ඕකිඩ්	38
	ඇන්තුරියම්	06
5.	ක්ෂේත්‍ර උපදේශ් - රටෙහි විවිධ ප්‍රදේශවල පැළ තවාන්වලට නිලධාරීන් පරීක්ෂාවට යාම	47
	මුළු එකතුව	1,116

12.2. උද්භිද තොරතුරු සත්‍යය බව සහතික කිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම

මහජනතාවට, සිසුන්හට, රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික ආයතනවලට අවශ්‍ය විටදී උද්භිද තොරතුරු ලබා දෙන ලදී.

අ. උද්භිද විද්‍යාත්මක තොරතුරු

ශාකාගාර ක්‍රමවේද සහ කළමනාකරණය සහ පර්යේෂණ අරමුණුවල දැනුම ලබා ගැනීම සඳහා පුද්ගලයින් 1,304 (පාසලක ළමුන්, විශ්ව විද්‍යාල සිසුන්,) සහ විදේශිකයන් දහදෙනෙකු ශාකාගාරය වෙත පැමිණ ඇත.

උද්භිද විද්‍යාත්මක තොරතුරු පිළිබඳ විමසන ලද මහජනයා වෙත ලිපි 111 ක් පිළිතුරු සපයා ඇත.

ආ. නිදර්ශක හඳුනා ගැනීම.

රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන සඳහා 979 සපුෂ්ප ශාක නිදර්ශක 979,76 මිලින ශාක නිදර්ශක සහ පාසි නිදර්ශක 15 හඳුන්වා දෙන ලදී.

හොරණ නේතර්ස් බියුටි ක්‍රියේෂන්ස් සමාගම පවත්වන ලද පර්යේෂණ නිදර්ශක 43, ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව පවත්වන ලද ඖෂධ ශාක පර්යේෂණ නිදර්ශක 12 සහ ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ වෛද්‍ය පීඨයේ ඖෂධ පැළෑටි පර්යේෂණයේ ඖෂධ ශාක නිර්දේශක 17 තහවුරු කිරීමෙන් ශාකාගාරයේ වවුචර් නිදර්ශක වශයෙන් තැන්පත් කරන ලදී.

කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ සිසුන් පවත්වන ලද පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණවල නිදර්ශක 14, ජේරාදේණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ කෘෂි විද්‍යා පශ්චාත් උපාධි ආයතනයේ සිසුන් විසින් පවත්වන ලද පර්යේෂණ නිදර්ශක 7 සහ කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ ජෛව රසායනා ආයතනය, අණුවක ජීව විද්‍යා සහ ජෛව රසායන ආයතනයේ සිසුන් තිදෙනෙකු විසින් පවත්වන ලද පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ නිදර්ශක 11 වවුචර් නිදර්ශක වශයෙන් තැන්පත් කරන ලදී.

විශ්ව විද්‍යාල උපාධි අපේක්ෂිත සිසුන් සමහර පර්යේෂණ යටතේ පවත්වන ලද වවුචර් නිදර්ශක සෙසු 10 ක් ශාකාගාරයේ වවුචර් නිදර්ශන වශයෙන් තැන්පත් කරන ලදී.

ජර්මනියේ විද්‍යාඥයෙකු විසින් විස්තරාත්මක කරන ලද නව ශ්‍රී ලාජකීය නිදර්ශක (ඉංගිරිය සහ යහලවත්ත වන රක්ෂිතයෙන් එකතු කරන ලද) ජර්මනියෙන් ලත් *Cryptocoryne waseri* වර්ගයේ නිදර්ශක 2ක් වවුචර් නිදර්ශක වශයෙන් තැන්පත් කරන ලදී.

ඇ. නෛතික අරමුණු

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලබා දෙන *Santalum album* දැව සාම්පල හඳුනා ගැනීම සඳහා කායවිච්චේද කාච 05 ක් සකස් කරන ලද අතර හැටක් පොලිස් ස්ථානය මගින් භාරදෙන ලද *Gyrinops walla* නිදර්ශක හඳුනා ගැනීම සඳහා දැව කායවිච්චේද කාච 10ක් නෛතික අරමුණු සඳහා සකසන ලදී.

හැටන් පොලිස් ස්ථානය සඳහා *gyrinops walla* සහ *santalum album* දැව කායවිච්චේද කාච 15 නිදර්ශක සහ පිළිවෙළින් පල්ලේගම, මාතලේ මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නෛතික අරමුණු සඳහා දැව කායවිච්චේද කාච සකසන ලදී.

2014 වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

මහින්ද වින්තන වැඩසටහන	සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්
<p>පාරසරික සංරක්ෂණ සහ පරිසර හිතකාමී සංචාරක ප්‍රවර්ධනය සඳහා දිගු කාලීන ප්‍රතිපත්තියක්</p>	<p>පහතරට වියළි කලාපීය ශාක සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ආරම්භ කරන ලද මිරිස්පවිල උද්භිද උද්‍යානයේ සංවර්ධන කටයුතු දිගටම පවත්වාගෙන යාම:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ශාක ගෘහයක් ස්ථාපනය කිරීම 2. මාර්ග පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම. 3. ප්‍රදේශය වටා සිටිනා වැවිලිකරුවන් හට පහසුකම් සැපයීම සඳහා මල්වගා පැළ තවත් සංවර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කළ අතර පාසැල් ළමුන් ඇතුළුව මහජනයා සඳහා මල්වගාව පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලා පවත්වන ලදී. 4. පැළ සිටුවීම සහ ශාක සංරක්ෂණ වැඩසටහන්. 5. භූමි අලංකාරණ සංවර්ධන වැඩසටහන්. <p>පහතරට තෙත් කලාපීය ශාක සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ආරම්භ කරන ලද අවිස්සාවේල්ල, ඉලුක්ඹිවිට උද්භිද උද්‍යානයේ සංවර්ධන කටයුතු දිගටම පවත්වාගෙන යාම:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. අමුත්තන් මධ්‍යස්ථගත කරමින් ප්‍රධාන පිවිසුම් සංකීර්ණය ඉදිකිරීම අවසන් කර ඇත. 2. අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතියේ සංවර්ධනය කිරීම. 3. උද්‍යානයේ මාර්ග පද්ධතිය සංවර්ධනය සඳහා භූමි සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගෙන ගොස් ඇත. 4. ශාක එකතු සමූහය වැඩි කිරීම සඳහා ශාක වැඩසටහන් පවත්වා ඇත. 5. ප්‍රදේශයේ වවන්තන්හට පහසුකම් සැපයීම සඳහා උද්‍යානයේ මල්වගා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සංවර්ධනය කර ඇත.
<p>ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය තහවුරු කිරීම</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ලයිකන්, බියෝශාකීය වැනි පහත් ශාක පිළිබඳ අධ්‍යයනය දිගටම පවත්වාගෙන යාම. 2. ශ්‍රී ලංකාවේ ශාක පිළිබඳ විතැනි සංරක්ෂණය.

මහින්ද චින්තන වැඩසටහන	සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්
	<ol style="list-style-type: none"> 3. ඉගුරු, අරත්ත..... වැනි ඖෂධ පැළටි වානිජමය නිෂ්පාදන සඳහා දියුණු කිරීම. 4. ගවේෂණය, ශාක නිදර්ශක එකතුව, වියළි සහ තෙත් කලාපීය ප්‍රධාන වශයෙන් තර්ජණයට පත් වූ ශාක සඳහා උද්භිද විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම. 5. ශාක වර්ගීකරණය, විවිධත්වය හා සෙසු ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය සහ පර්යේෂණ පවත්වාගෙන යාම. 6. ඓතිහාසික හෝ ආගමික වැදගත්කමකින් යුතු වෘක්ෂ සංරක්ෂණය කිරීම දිගටම පවත්වාගෙන යාම. 7. සෑම උද්භිද උද්‍යානයකින් අවම වශයෙන් ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණ 10ක් පවත්වාගෙන යාම. 8. ශාකාගාර නිදර්ශක පරිගණක ගත කිරීම. 9. ශ්‍රී ලංකාවේ ශාකවල ව්‍යුහාත්මක විමර්ශනය. 10. ශ්‍රී ලංකාවේ දුර්ලභ සහ තර්ජනයට ලක්ව ඇති ශාකවල ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය පිළිබඳව පර්යේෂණ ආරම්භ කිරීම.
<p>මල් වගාවේ යෙදෙන්නන්හට අත්‍යවශ්‍ය තාක්ෂණික සහ අනෙකුත් හැකියාවන්ගෙන් සන්නද්ධ කිරීම</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. මල්වගා සංවර්ධනය සඳහා අදාළ පර්යේෂණ වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යාම. 2. මල් වගාව සංවර්ධනය පිළිබඳ වවන්නන්ගේ හැකියාව වැඩි කිරීමට පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යාම. 3. මල් වගාව වවන්නන්ගේ අලෙවි හැකියාව වැඩි කිරීම සඳහා ප්‍රවර්ධන සංවිධාන කිරීම. 4. වචනනන්හට අලුත් වර්ගවල උසස් ගුණයෙන් යුත් මව් ශාක නිෂ්පාදනය කිරීම සහ වටිනාකමින් යුත් නිෂ්පාදන පිළිබඳව හඳුන්වා දීම. 5. “සුවහස් මල් වැඩසටහන” යටතේ වවන්නන්ගේ පැළ තවාන්වලට ගොස් මෙහෙයුම් සහ ක්ෂේත්‍රයේදී ඔවුන්ට පැන නඟිනා ගැටළුවලට ක්ෂේත්‍ර උපදෙස් ලබා දීම . 6. උද්භිද උද්‍යානවල බාහිරව ද මල් වගාව, පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම. 7. මල්වගාව හා උද්‍යාන භූමි අලංකාරණය පිළිබඳ අත් පත්‍රිකා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා රූපවාහිනී වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම. 8. මල් වගා වවන්නන් අතර මල්වගා ගොවි සමිති සංවිධානය කිරීම.

මහින්ද චින්තන වැඩසටහන	සැලසුම් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්
	<ol style="list-style-type: none"> 9. රටෙහි මල්වගා කර්මාන්තය නගා සිටුවාලීම සඳහා මග්ග ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පවත්වාගෙන යාම. 10. කොළඹ වැදගත් ස්ථානවල කැපු මල් අලෙවිය ස්ථාපිත කිරීම. 11. ශාක වර්ගීකරණය සහ සංරක්ෂණය, ජෛව විවිධත්වය සහ අනෙකුත් ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවල අධ්‍යාපන/ පුහුණු වැඩසටහන් හා වැඩමුළු ක්‍රියාත්මක කිරීම
<p>විභවයක් ඇති විසිතුරු ශාක පිළිබඳ දිගුකාලීන හා කෙටි කාලීන පර්යේෂණ වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. නව වර්ගවල ගවේෂණය මෙන්ම හඳුන්වාදීම සහ විභවයන් අති වන නිදර්ශක රටෙහි සහයෝගීත්වයෙන් ජාතික තලයට ගෙන ඒම. 2. ශිෂ්‍ය විද්‍යාවේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය සහ අනෙකුත් නව සොයා ගැනීම් සහිත ශාක මෙන්ම පොදුවේ අලංකාරවත් ලෙස වැවෙනා ශාක වර්ගවල අනෙකුත් අගයන් ජෛව විද්‍යාත්මක පොහොරවල මල් වගා බෝග සඳහා අනුමැතිය. 3. මල්වගා බෝගවල පූර්ව සහ පශ්චාත් අස්වනු කළමනාකරණය පිළිබඳ පර්යේෂණ. 4. ජෛව තාක්ෂණය සහ පටක රෝපණය පිළිබඳ පර්යේෂණ පවත්වාගෙන යාම. 5. මල්වගාමය විභවයක් ඇති ජලජ ශාකවප පර්යේෂණ පැවැත්වීම 6. පළිබෝධ සහ රෝග පිළිබඳ පර්යේෂණ 7. මල් ප්‍රේරණ ක්‍රමවේද පිළිබඳ පර්යේෂණ
<p>ජීවනෝපාය නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. මල් වගාව සහ භූමි අලංකරණය පිළිබඳ තරුණ තරුණියන් සඳහා ත්‍රෛමාසික, එක් අවුරුදු, දැවුරුදු ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවන් ලබා දීම. 2. මල්වගාව, උද්‍යාන බෝග වගාව සහ ශාක සංරක්ෂණය පිළිබඳ උපදේශක සේවාවන් සැපයීම.

උපග්‍රන්ථ

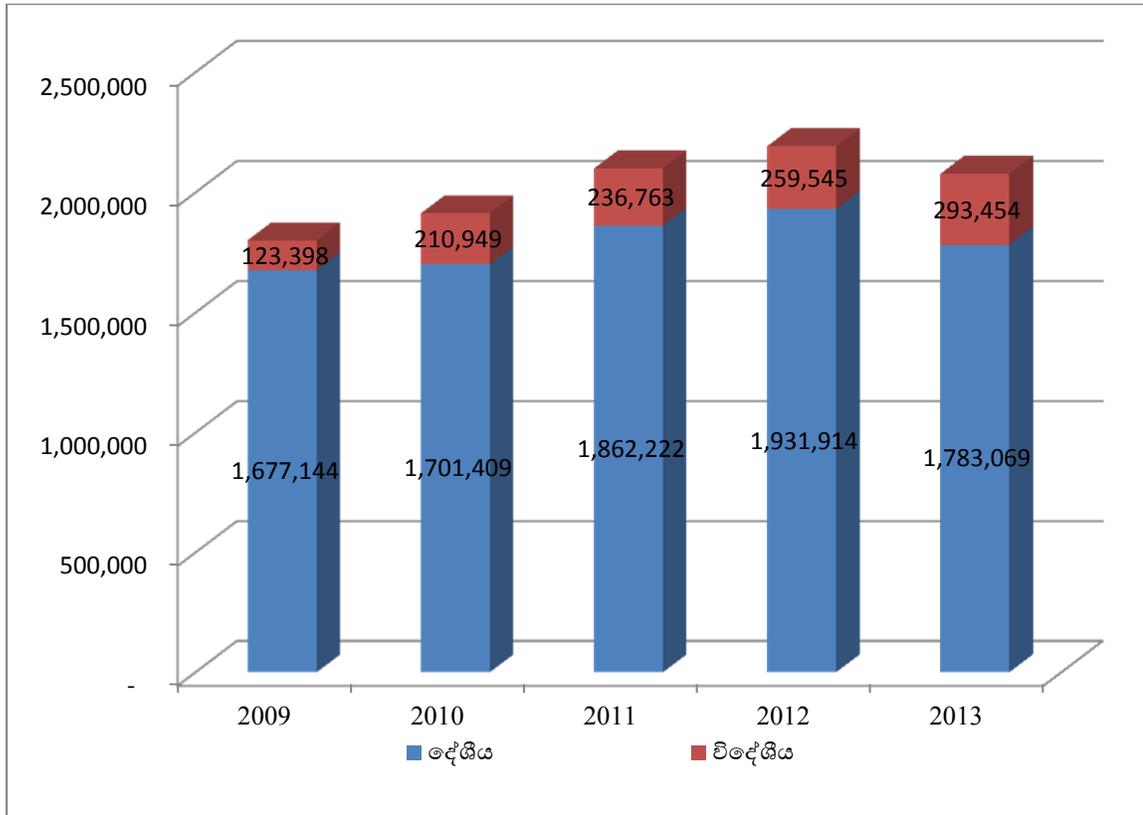

උප ග්‍රන්ථය : 2 2013 වර්ෂයේ නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව

1. ප්‍රධාන උද්‍යාන ත්‍රිත්වයේ නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව

නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව	පේරාදෙණිය	හක්ගල	ගම්පහ	මිරිස්පවිල	එකතුව
දේශීය වැඩිහිටි	809,916	374,939	188,054	7,170	1,380,079
දේශීය ළමුන්	237,123	127,737	16,978	2,738	384,576
ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි	7,177	9,197	1,204	836	18,414
දේශීය නරඹන්නන්ගේ එකතුව	1,054,216	511,873	206,236	10,744	1,783,069
විදේශීය වැඩිහිටි	263,670	13,292	213	6	277,181
විදේශීය ළමුන්	11,578	969	9	0	12,556
විදේශීය සිසුන්	3,251	452	14	0	3,717
විදේශීය නරඹන්නන්ගේ එකතුව	278,499	14,713	236	6	293,454
නරඹන්නන්ගේ මුළු එකතුව	1,332,715	526,586	206,472	10,750	2,076,523

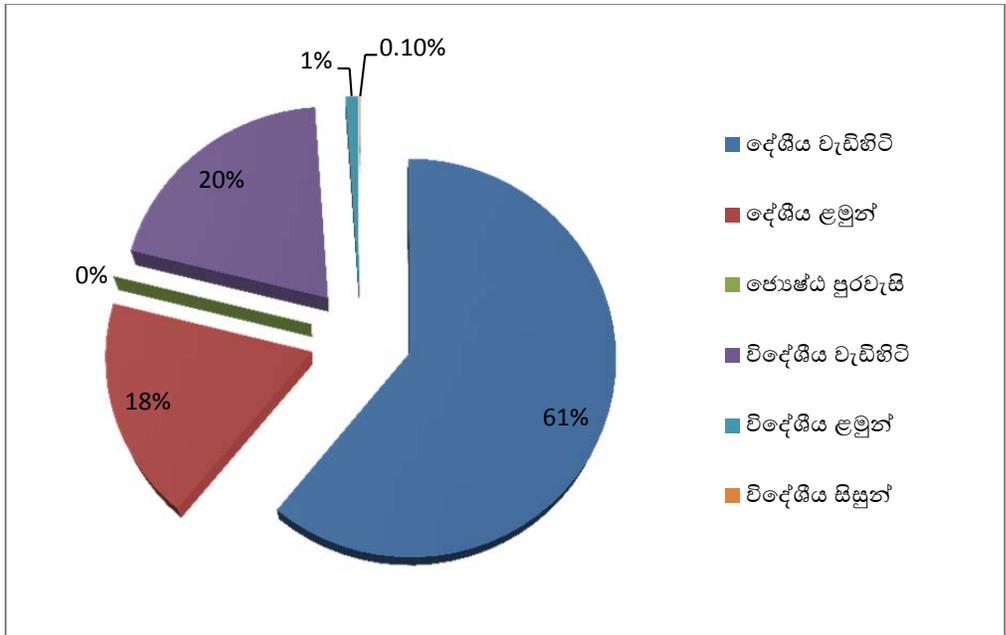
2. උද්‍යානය වෙත පැමිණි විදේශීය සහ දේශීය නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව

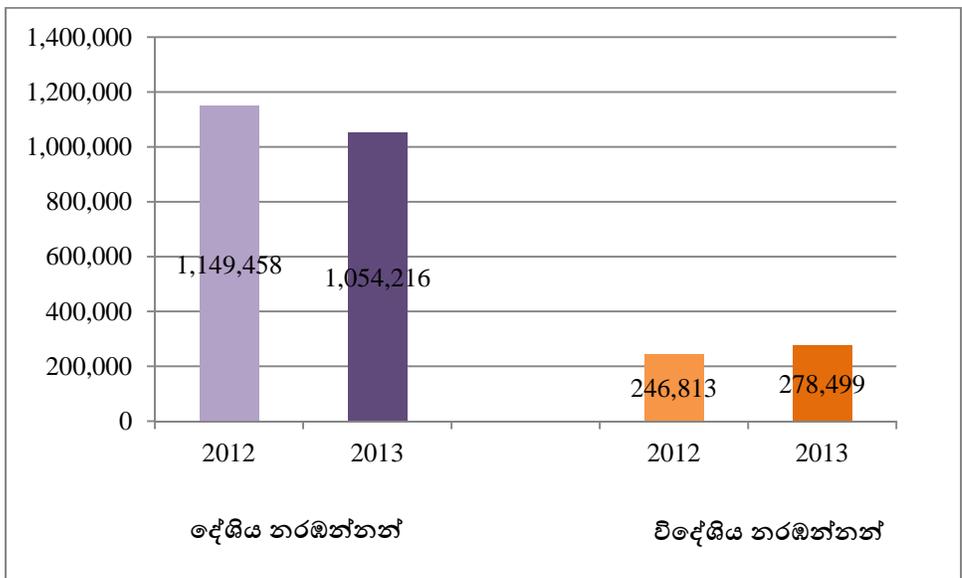
3. උද්‍යානවල නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාවල ව්‍යාප්තිය

3.1. රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය

3.1.1. රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණීම: 2013 වසරේ නරඹන්නන්ගේ කාණ්ඩයෙහි ව්‍යාප්තිය

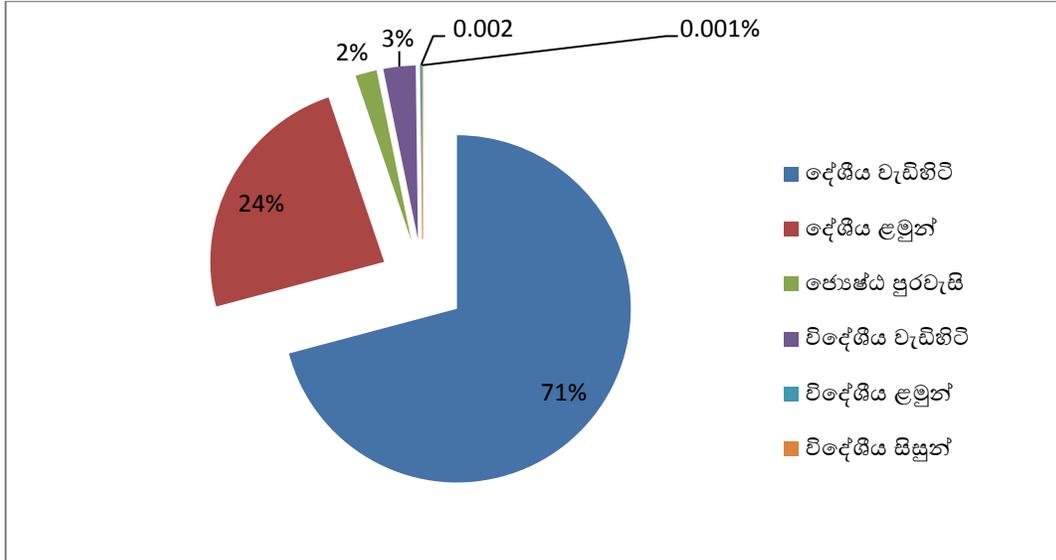

3.1.2. රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණීම - නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව
(නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව පසුගිය වසර හා සැසඳීමේදී)

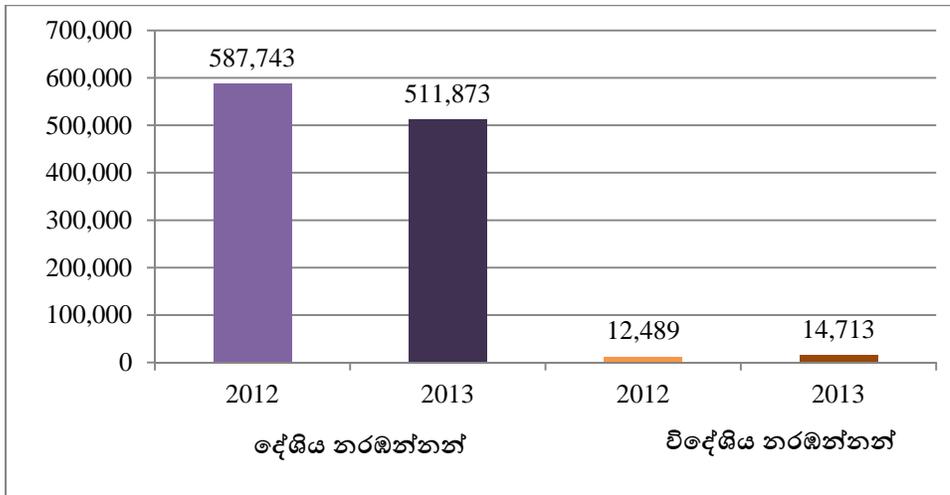

3.2. හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය, හක්ගල

3.2.1. හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණීම : 2013 වසරේ නරඹන්නන්ගේ කාණ්ඩයෙහි ව්‍යාප්තිය

3.2.2. හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණීම : නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව පසුගිය වසර හා සැසඳීමේදී

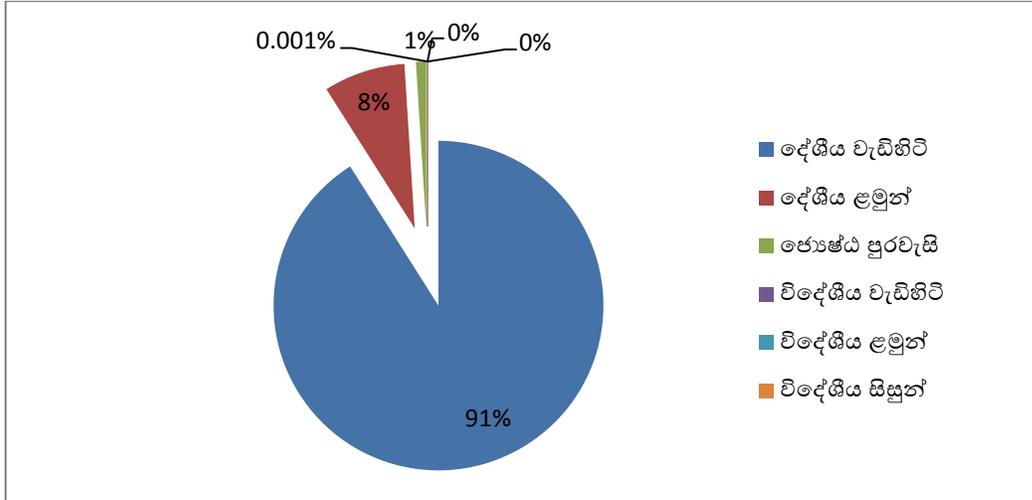

3.2.3. හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ වාහන ප්‍රවේශය

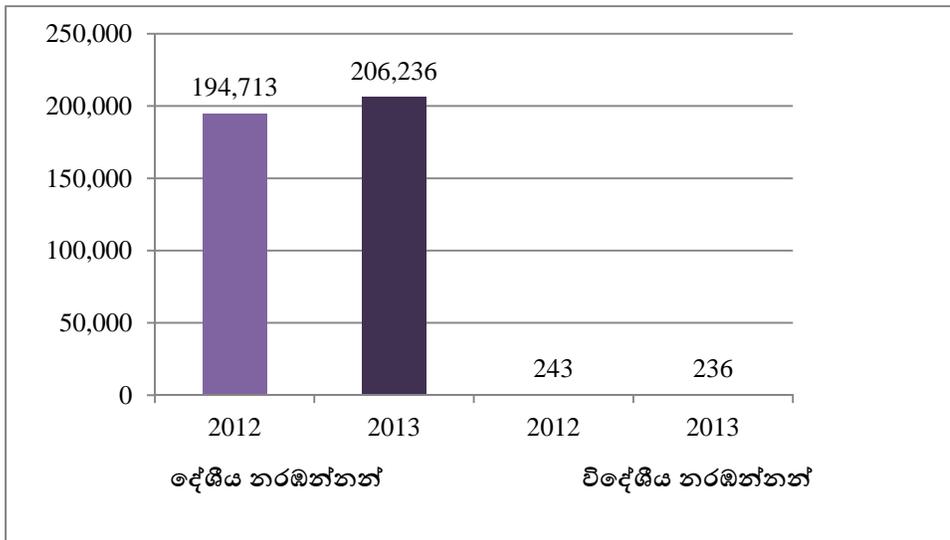
උද්‍යානය තුළ විමෝචනය අඩු කිරීම, ශාක ආරක්ෂාව සහ නරඹන්නන්ගේ වාර්ෂික වැඩිවීම සැලකිල්ලට ගනිමින් 2013 ජුනි මස සිට උද්‍යානයට වාහන ඇතුල් වීම සීමා කර ඇත. සේවා සහ රාජකාරි වාහන සඳහා පමණක් අවසර ලබා දී ඇත. මෙම වසරේ ජුනි මස වන විට මෝටර් කාර් 2,471, මෝටර් බයිසිකල් 492 සහ පාපැදි 06 උද්‍යානය වෙත ඇතුල් වී ඇත.

3.3 . හෙතරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය, ගම්පහ

3.3.1. හෙතරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණීම : 2013 වර්ෂයේ නරඹන්නන් කාණ්ඩයෙහි ව්‍යාප්තිය

3.3.2. හෙතරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණීම: නරඹන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව (පසුගිය වසර හා සැසඳීමේදී)

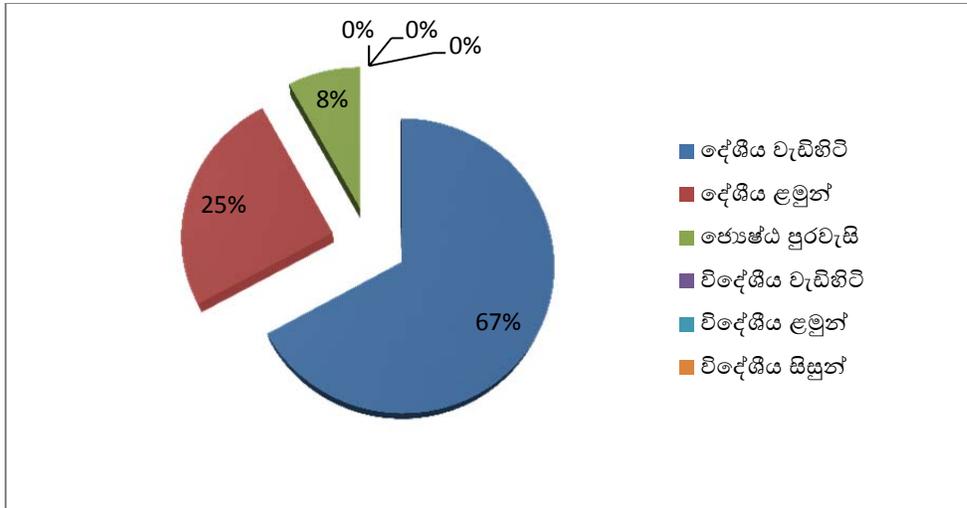

3.3.3. හෙතරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානයේ වාහන ප්‍රවේශය

2013 වර්ෂයේදී උද්‍යානය වෙත මෝටර් කාර් 13,612 මෝටර් බයිසිකල් 14,957, සහ යතුරු පැදි 71 ක් පැමිණ ඇත.

3.4. මරිජ්ජවල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය, හම්බන්තොට

3.4.1 මරිජ්ජවල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණීම : නරඹන්නන් කාණ්ඩවල ව්‍යාප්තිය - 2013

2013 නොවැම්බර් 15 වැනි දින උද්‍යානය මහජනයා වෙත විවෘත කිරීමෙන් පසු 10,750 නරඹන්නන් ප්‍රමාණයක් උද්‍යානය වෙත පැමිණ ඇත.

3.5. ගනේවත්ත ඖෂධ ශාක උද්‍යානය

3.5.1. ගනේවත්ත ඖෂධ ශාක උද්‍යානය වෙත පැමිණීම : නරඹන්නන්

ඖෂධ ශාක වල තොරතුරු ලබා ගැනීම සහ ඖෂධ ශාක වල සංරක්ෂණ භාවිතය ඉගෙන ගැනීමට මෙන්ම ඔවුන්ගේ අවධානය සඳහා ඖෂධ ශාක මිලදී ගැනීම සඳහා පුද්ගලයින් 1,058 උද්‍යානය වෙත පැමිණ ඇත. පැමිණි පුද්ගලයින්ගෙන් බහුතරයක් ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් හෝ ආයුර්වේද විද්‍යාල වල ශිෂ්‍යයින් වෙති.

උප ග්‍රන්ථය 03 : මූල්‍ය තොරතුරු

1. රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් ගිණුම් විස්තර

අයිතම් අංකය :

	වැය උපරිම සීමාව (රු.)	ලැබීමෙහි අවම සීමාව (රු.)	හර ශේෂයෙහි උපරිම සීමාව (රු.)
අය-වැය ඇස්තමේන්තුව	17,000,000.00	8,000,000.00	66,000,000.00
2013			

ප්‍රතිශෝධන සීමාව	-	-	-
සත්‍ය දත්ත	18,542,602.13	13,637,514.46	52,596,679.34

2. වැය

2.1. ප්‍රාග්ධන වැය

උප ව්‍යාපෘති	විෂය මූලික කේතය	විෂය මූලික විස්තර	2013 වර්ෂයේ අය - වැයෙහි ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනය රු.	මුළු වැය රු.	ඉතිරි ප්‍රතිපාදන රු.	%
		ගොඩනැගිලි සහ නිර්මාණ නිසංස්කරණය කිරීම				
0	2001	ගොඩනැගිලි සහ නිර්මාණ	2,000,000.00	1,962,284.90	37,715.10	98.1%
0	2002	පැළැටි යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	500,000.00	285,529.19	214,470.81	57.1%
0	2003	වාහන	500,000.00	211,220.00	288,780.00	42.2%
		ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්කර ගැනීම				
0	2101	වාහන	10,000,000.00	4,440,956.22	5,559,043.78	44.4%
0	2102	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ	550,000.00	508,790.00	41,210.00	92.5%
0	2103	පැළැටි යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	400,000.00	390,075.00	9,925.00	97.5%
0	2104	ගොඩනැගිලි සහ නිර්මාණ	5,000,000.00	802,586.00	4,197,414.00	16.1%
0	2105	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩි දියුණු කිරීම	2,000,000.00	1,968,245.24	31,754.76	98.4%
		ප්‍රාග්ධන පැවරීම්				
0	2201	උද්භිද උද්‍යාන භාරකාර අරමුදල	115,000,000.00	86,335,273.76	28,664,726.24	75.1%
0	2401	පුහුණුව සහ ගොඩනැගීමේ ධර්තාවය	200,000.00	179,974.00	20,026.00	90.0%
		විශේෂ ව්‍යාපෘති				
1	2105	ගනුම්පත් වන ඖෂධ උද්‍යානය සහ ගම්පහ උද්‍යානය සංවර්ධනය	30,000,000.00	20,436,310.72	9,563,689.28	68.1%

ලප ව්‍යාපෘති	විෂය මූලික කේතය	විෂය මූලික විස්තර	2013 වර්ෂයේ අය - වැයෙහි ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනය රු.	මුළු වැය රු.	ඉතිරි ප්‍රතිපාදන රු.	%
2	2105	මල්වගා සංවර්ධන වැඩසටහන	39,000,000.00	37,181,530.97	1,818,469.03	95.3%
3	2105	වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය, හම්බන්තොට	175,000,000.00	107,437,769.43	67,562,230.57	61.4%
4	2105	තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය, අවිස්සාවේල්ල	50,000,000.00	45,710,409.54	4,289,590.46	91.4%
6	2105	මල්වගා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්	5,000,000.00	3,744,652.84	1,255,347.16	74.9%
7	2105	මීගලෑව හරිත පියස T.C.	5,000,000.00	4,015,681.38	984,318.62	80.3%
8	2105	උද්භිද විද්‍යාත්මක සංගණනය	1,000,000.00	174,470.50	825,529.50	17.4%
9	2105	උතුරේ නව උද්භිද උද්‍යානයක් විවෘත කිරීම	2,000,000.00	0.00	2,000,000.00	0.0%
10	2105	මල්වගා සංවර්ධන සහ දැයට කිරුළ ඇතුලත් වූ ප්‍රදර්ශන ක්‍රියා කාරකම්	5,000,000.00	4,984,890.54	15,109.46	99.7%
		එකතුව	448,150,000.00	320,770,650.23	127,379,349.77	71.6%

2. 2. පුනරාවර්තන වැය

විෂය මූලික කේතය	විෂය මූලික විස්තර	2013 වර්ෂයේ අය - වැයෙහි ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනය (මු.රෙ.66 පැවරීම) රු.	මුළු වැය රු.	ඉතිරි ප්‍රතිපාදන රු.	%
	<u>සුද්ගල සංවේනන</u>				
1001	වැටුප් සහ වේතන	110,000,000.00	97,406,021.04	12,593,978.96	88.6%
2002	අතිකාල සහ නිවාඩු සඳහා ගෙවීම්	5,000,000.00	4,456,747.68	543,252.32	89.1%
1003	අනෙක් ජිම්නා	68,000,000.00	65,475,120.37	2,524,879.63	96.3%
	<u>ප්‍රවාහන වියදම්</u>				
1101	දේශීය	1,450,000.00	1,220,612.84	229,387.16	84.2%

විෂය මූලික කේතය	විෂය මූලික විස්තර	2013 වර්ෂයේ අය - වැයෙහි ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනය (මු.රෙ.66 පැවරීම) රු.	මුළු වැය රු.	ඉතිරි ප්‍රතිපාදන රු.	%
1102	විදේශීය	50,000.00	0.00	50,000.00	0.0%
	සැපයුම්				
1201	ලිපි ද්‍රව්‍ය සහ කාර්යාල අවශ්‍යතා	700,000.00	589,353.53	110,646.47	84.2%
1202	ඉන්ධන	3,250,000.00	2,959,644.10	290,355.90	91.1%
1203	ආහාර සහ නිල ඇඳුම්	200,000.00	198,552.05	1,447.95	99.3%
1205	අනෙකුත් දෑ	3,200,000.00	3,133,450.16	66,549.84	97.9%
	නඩත්තු වැය				
1301	වාහන	1,250,000.00	1,245,493.64	4,506.36	99.6%
1302	පැළෑටි , යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ	500,000.00	498,566.48	1,433.52	99.7%
1303	ගොඩනැගිලි සහ නිර්මාණ	500,000.00	492,624.93	7,375.07	98.5%
	සේවාවන්				
1401	ප්‍රවාහන	750,000.00	723,759.00	26,241.00	96.5%
1402	තැපැල් සහ විදුලි සංදේශ	1,500,000.00	1,171,025.53	328,974.47	78.1%
1403	විදුලිය සහ ජලය	4,000,000.00	2,978,126.22	1,021,873.78	74.5%
1404	කුලී සහ දේශීය බදු	600,000.00	444,211.13	155,788.87	74.0%
1405	අනෙකුත් සේවාවන්	24,900,000.00	24,256,731.37	643,268.63	97.4%
	සංක්‍රාම				
1506	දේපළ ණය පොළිය	1,100,000.00	1,041,850.42	58,149.58	94.7%
	එකතුව	226,950,000.00	208,291,890.49	18,658,109.51	91.8%

3. ආදායම

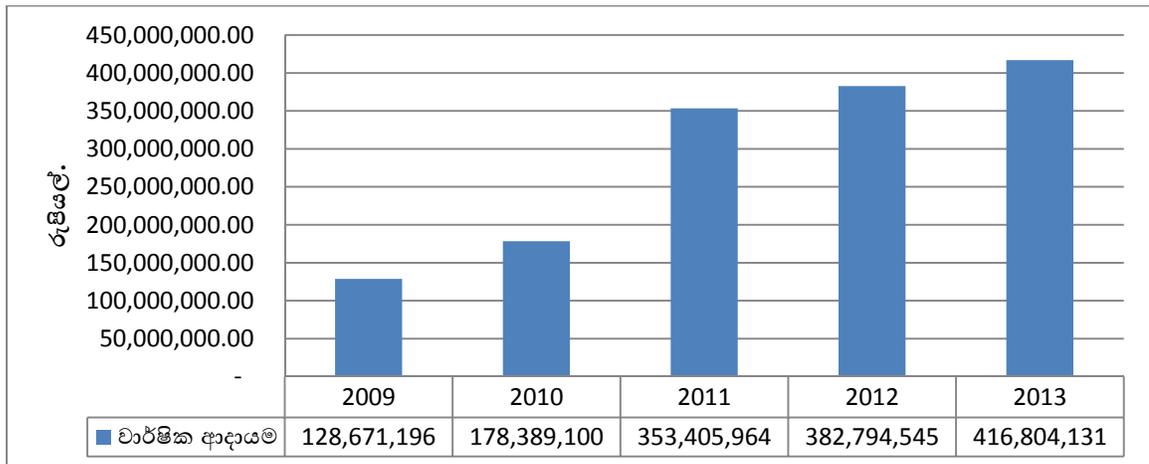
3.1 දෙපාර්තමේන්තුවේ මුළු ආදායම

ඇතුල්වීමේ ගාස්තු, පැළ අලෙවිය සහ කුලියට දීම මගින් ඉපයූ මුළු ආදායම රුපියල් 416.8 කි. උද්‍යානය නැරඹීමට පැමිණි නරඹන්නන්ගෙන් ඉපයූ ආදායම රුපියල් මිලියන 387.9 ක් සහ සෙසු මාර්ග වලින් ඉපයූ ආදායම (පැළ අලෙවිය, කුලියට දීම...) රුපියල් මිලියන 28.9 කි.

ඒකක	මුළු ආදායම (රු)
රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය, ජේරාදෙණිය	358,984,033.81
හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය	40,059,395.50
ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය	15,747,001.00

ගනේවත්ත ඖෂධ උද්‍යානය	588,221.00
වියළි කලාපීය උද්‍යානය , හම්බන්තොට	674,800.00
“සුවහස් මල් සෙවණ” පැළ තවාන, බත්තරමුල්ල	83,760.00
තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානය, අවිස්සාවේල්ල	666,920.00
ප්‍රධාන එකතුව	416,804,131.31

3.2. පසු ගිය පස් වසර තුළ දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ෂික ආදායම

3.3. පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ ආදායම

කාණ්ඩය	ආදායම (රු.)
ඇතුල්වීමේ ගාස්තු	342,025,775.00
පැළෑටි සහ පැළෑටි ආශ්‍රිත අලෙවිය	6,586,180.00
ප්‍රකාශන අලෙවිය	352,025.00
ගොඩනැගිලි කුලියට දීම සහ සෙසු බිල් පත්	9,274,445.31
වීඩියෝ සහ ඡායා රූප ගාස්තු	280,640.00
සංචාරක බංගලාව වෙන්කිරීම	239,320.00
සෙසු ආදායම (දැව, අලෙවිය, සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි වීම,.....)	115,648.50
පුහුණුව	110,000.00
එකතුව	358,984,033.81

3.4. හක්ගල උද්‍යානයේ ආදායම

කාණ්ඩය	ආදායම (රු.)
ඇතුල්වීමේ ගාස්තු	35,643,340.00

වාහන ප්‍රවේශ වීමේ ගාස්තු	407,700.00
පැළෑටි අලෙවිය සහ සෙසු ආශ්‍රිත අලෙවිය	3,529,604.00
ප්‍රකාශන අලෙවිය	6,970.00
සංචාරක බංගලාව වෙන්කිරීම	351,498.00
විඩියෝ සහ ඡායා රූප ගාස්තු	56,000
සෙසු ආදායම (දැව, අලෙවිය, සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි වීම,.....)	64,283.50
එකතුව	40,059,395.5

3.5. ගම්පහ හෙතරත්ගොඩ උද්භිද උද්‍යානයේ ආදායම

කාණ්ඩය	ආදායම (රු.)
ඇතුල්වීමේ ගාස්තු	9,835,320.00
වාහන ප්‍රවේශ වීමේ ගාස්තු	3,418,100.00
පැළෑටි අලෙවිය සහ සෙසු ආශ්‍රිත අලෙවිය	691,890.00
ප්‍රකාශන අලෙවිය	64,316.00
පිට්ටෙනිය කුලියට දීම	663,500.00
විඩියෝ සහ ඡායා රූප ගාස්තු	423,380.00
බෝට්ටු සවාරිය	606,400.00
සෙසු ආදායම (දැව, අලෙවිය, සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි වීම,.....)	44,095.00
එකතුව	15,747,001.00

3.6. ගනේවත්ත ඖෂධ ශාක උද්‍යානයේ ආදායම

කාණ්ඩය	ආදායම (රු.)
පැළෑටි අලෙවිය සහ සෙසු ආශ්‍රිත අලෙවිය	505,120.00
පොල් අලෙවිය	54,456.00
සෙසු ආදායම (දැව, අලෙවිය, සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි වීම,.....)	28,645.00
එකතුව	588,221.00

3.7. හම්බන්තොට මිරිප්පවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ ආදායම

කාණ්ඩය	ආදායම (රු.)
ඇතුල්වීමේ ගාස්තු	400,840.00
පැළෑටි අලෙවිය සහ සෙසු ආශ්‍රිත අලෙවිය	99,650.00
ශයනාගාර වෙන්කිරීම	57,010.00
විඩියෝ	80,000.00
සෙසු ආදායම (දැව, අලෙවිය, සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි වීම,.....)	37,300.00
එකතුව	674,800.00

3.8. අවිස්සාවේලේ ඉලුක්ඕවිට තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ ආදායම

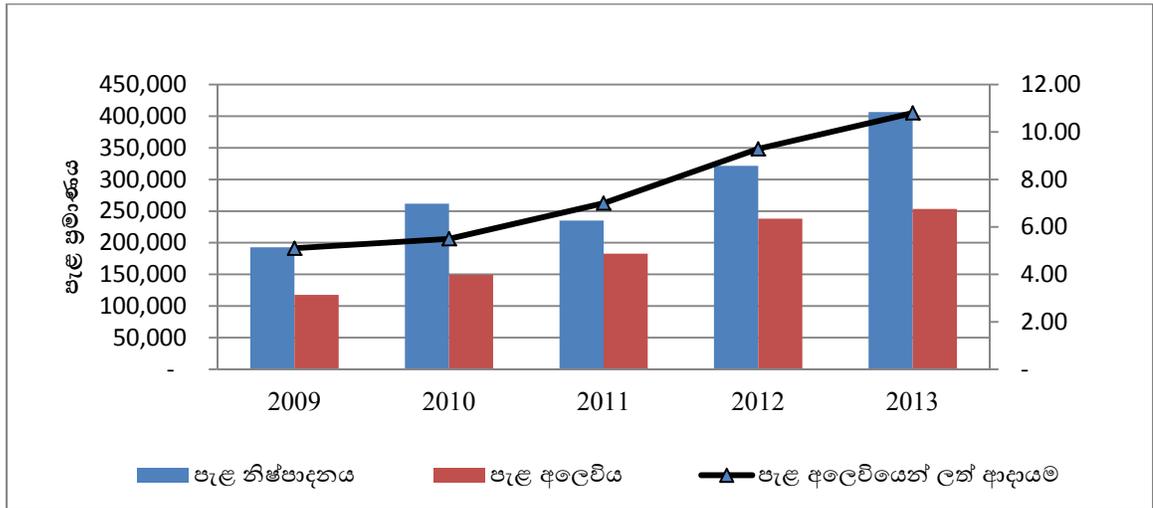
කාණ්ඩය	ආදායම (රු.)
තේ වත්ත කුලියට දීම	664,000.00
සෙසු ආදායම (දැව, අලෙවිය, සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි වීම,.....)	2,920.00
එකතුව	666,920

3.9 “සුවහස් මල් සෙවණ” පැළ තවානෙහි ආදායම

කාණ්ඩය	ආදායම (රු.)
පැළෑටි අලෙවිය සහ සෙසු ආශ්‍රිත අලෙවිය	10,050.00
ප්‍රකාශන අලෙවිය	2,435.00
සෙසු ආදායම (දැව, අලෙවිය, සැපයුම් කරුවන් ලියාපදිංචි වීම,.....)	71,275.00
එකතුව	83,760.00

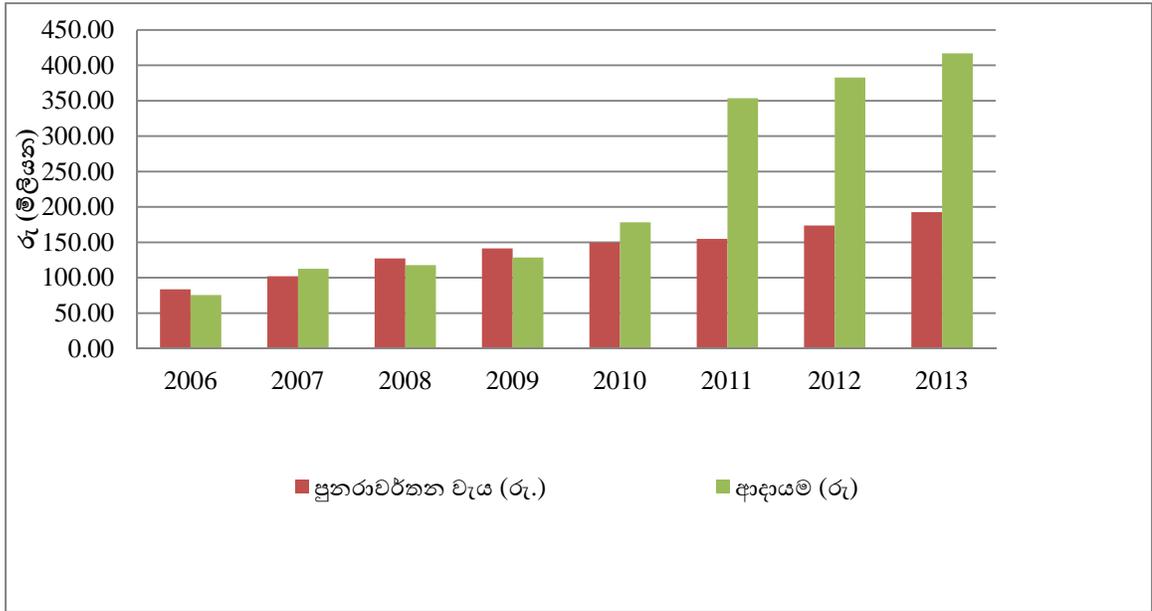
3.10. පැළ අලෙවියෙහි ආදායම

පහත ප්‍රස්තාරයෙන් දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ඇති සියලුම උද්භිද උද්‍යාන වල වාර්ෂික පැළ අලෙවිය, විකුණන ලද පැළ සහ ඉපැයූ ආදායම පෙන්වයි. ප්‍රස්තාරයේ පෙන්වන පරිදි පැළ නිෂ්පාදනය, පැළ අලෙවිය සහ පැළ අලෙවියෙන් ලැබූ ආදායම ඉහළ ගොස් ඇත.

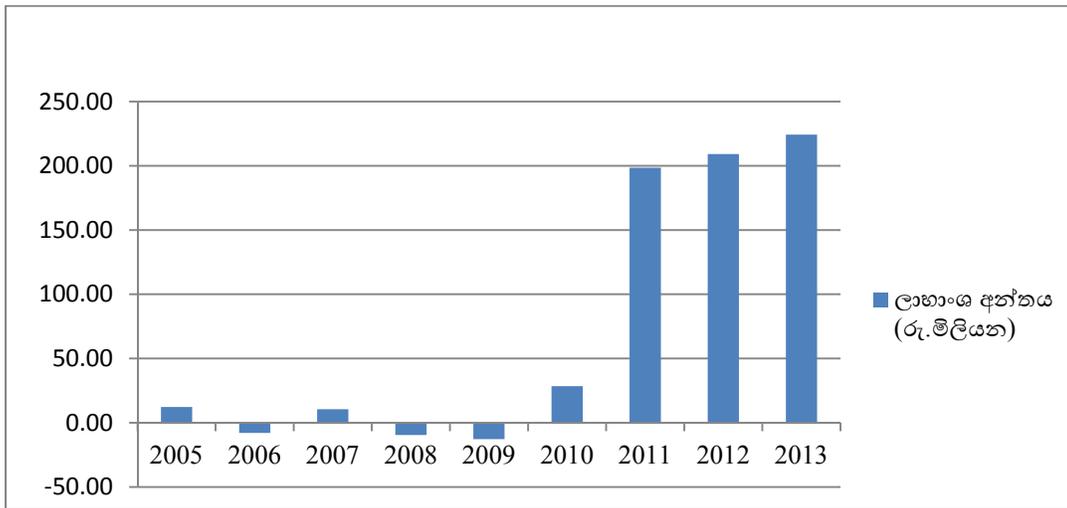
3.11. පුනරාවර්තන වැය ඵද්ඊව ආදායම

පහත ප්‍රස්තාරයේ පෙන්වන පරිදි දෙපාර්තමේන්තුවේ මුළු ආදායම 2010 වර්ෂයේ සිට වාර්ෂිකව වැඩි වී ඇත. ඉපැයූ ආදායම පුනරාවර්තන වැය අඛිභවමින් යන බව පෙන්වයි.

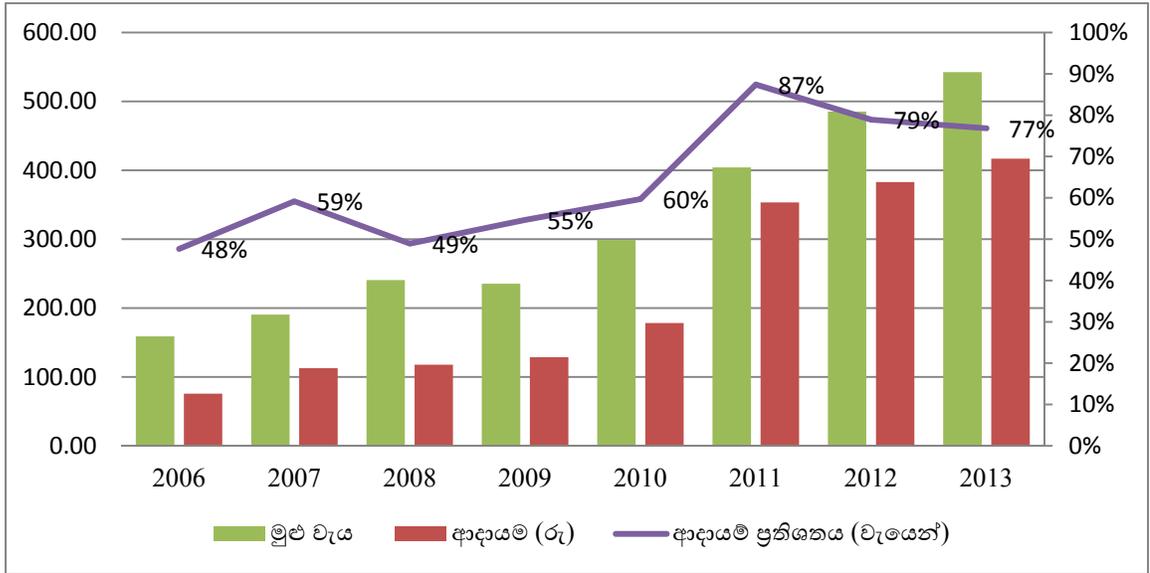
3.12. දෙපාර්තමේන්තුවේ ලාභාංශ අන්තය (ප්‍රාග්ධන වැය ඇතුළත් නොවන - 2005 – 2013 දක්වා)

පහත සඳහන් ප්‍රස්තාරය 2005 වර්ෂයේ සිට ප්‍රාග්ධන වැය ඇතුළත් නොවූ දෙපාර්තමේන්තුව ලද ලාභාංශ අන්තය (මුළු ආදායම- මුළු පුනරාවර්තන වැය) පෙන්වයි. ප්‍රස්තාරයේ පෙන්වන පරිදි 2010 වර්ෂයේ සිට ලංභය වැඩිවීමක් පෙන්වයි.

3.13 ආදායම් ප්‍රතිශතය (%) මුළු වැය සමඟ සංසන්දනය (පුනරාවර්තන + ප්‍රධාන)

පහත සඳහන් ප්‍රස්තාරය දෙපාර්තමේන්තුව ඉපැයූ මුළු ආදායම මුළු වැය සමඟ සංසන්දනය පෙන්වයි. එය 2013 වර්ෂයේ මුළු වැයෙන් 77% ප්‍රතිශතයක් දෙපාර්තමේන්තුව ඉපැයූ බව පෙන්වයි.

උපග්‍රන්ථය 3: කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 700 ක් වන අතර අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 700න් 661 දෙනෙකු දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය කරයි. වත්මන් සේවක සංඛ්‍යාව 661 න්, 545 ස්ථිර වන අතර මාණ්ඩලික නිලධාරීන් 21, ශ්‍රී ලංකා තාක්ෂණ සේවයේ නිලධාරීන් 34, කෘෂි මෙහෙයුම් උපාධිධාරී නිලධාරීන් 03, උපාධි වැඩසටහන් සහකාර නිලධාරීන් 22 සහ කළමනාකාර සහකාර සේවයේ නිලධාරීන් 42 සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවාගත් උද්‍යාන සහායකයින් 105 දෙනෙකු අයත් වේ 2007 වර්ෂයේදී කැබිනට් තීරණයකට අනුගාමීව නිලධාරීන් 11ක් සමෘද්ධි අධිකාරියෙන් ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත මාරු කරන ලදී.

1. දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවක අකෘතිය

කාණ්ඩය	අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය	නිත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය
ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටම	33	16
තෘතීය මට්ටම	6	5
ද්විතීය මට්ටම	165	96
ප්‍රාථමික මට්ටම	516	412
සමෘද්ධි නිලධාරීන්	-	11
කොන්ත්‍රාත් පදනම මත	-	105
එකතුව	720	645

2. දෙපාර්තමේන්තු ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	නිලධාරියාගේ නම
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	ආචාර්ය ඩී.එස්.ඒ.විජේසුන්දර
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	ආචාර්ය ඩී.එච්.පී. පෙරමුණුගම
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ හා තාක්ෂණ ප්‍රවරණ)	කේ.එන්. යාපා මයා
අධ්‍යක්ෂ (පාලන)	අයි.එච්.එම්.සී.කේ. ඉංගකෝන් මිය
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	ඊ.එල්. ජයවර්ධන මයා
සිවිල් ඉංජිනේරු(උපදේශක)	පී.කේ.ආර්.වත්තලදෙණිය මයා
අභ්‍යන්තර විගණක	ඩබ්.ටී.යූ. ද. මැල්

3. දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සෞභූ කාර්ය මණ්ඩලය

තනතුර	නිලධාරියාගේ නම
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)	එන්.ටී. ලියනගේ මිය
සහකාර අධ්‍යක්ෂ	අවන්ති ඒකනායක මිය
පරිපාලන නිලධාරී	එන්.ඩබ්.යූ.ආර්. ජයලත්

4. 2013 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 තෙක් රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

ඉහත සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව කළමනාකරණ සහකාර නිලධාරීන් පස් දෙනෙකු , බංගලා භාරකරුවෙකු , උද්‍යාන සුපර්වයිසර්වරු තිදෙනෙකු , රසායනාගාර සහායකවරයෙකු, ගාස්තු අය කිරීමේ සහකාරවරුන් හය දෙනෙකු, රියදුරෙකු, බද්ධ කරුවෙකු, ලේඛල්කරුවන් දෙදෙනෙකු, තෘණ කපන යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන් හය දෙනෙකු, ගබඩාකරුවෙකු, මුරකරුවන් දහසය දෙනෙකු, තවාන්කරුවකුද, ට්‍රැක්ටර් ක්‍රියාකරුවන් දෙදෙනෙකු,

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	කේෂ්ත්‍රය
ආචාර්ය.ඒ.එම්.ඒ.එස්. අත්තනායක මිය	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	බී.එස්.සී. (උද්භිද විද්‍යාව) එම්.එස්.සී. පී.එච්.ඩී. (දර්ශන සූරි)	ශාක විද්‍යාව සහ ශාක වර්ගීකරණය විද්‍යාව
පී. ඩී. එස්. විජේරත්න මයා	උද්‍යාන සංරක්ෂක	බී.එස්.සී	කෘෂි විද්‍යාව
පී.කේ. මහන්තේගම මයා	විදුහල්පති	බී.එස්.සී	කෘෂි විද්‍යාව
ඒ.ජී. සුනිල් මයා	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී එම්.ලීල් (දර්ශනපති)	ශාක විද්‍යාව
එන්.ඒ.එස්. ජේ.සෙනෙවිරත්න මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී	ජීව විද්‍යාව සහ පරිසර විද්‍යාව
පී.ආර්.සී.රත්නායක මයා	කෘෂිකර්ම උපදේශක	කෘෂි විද්‍යාව පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව	භූමි අලංකරණය
එච්.ආර්.එස්.එම්.හේරත් මයා	කෘෂිකර්ම උපදේශක	කෘෂි විද්‍යාව පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව	පැළ තවාන් කළමනාකරණය සහ පැළ නිෂ්පාදනය
එස්.එස්.එම්.සමරකෝන් මයා	උද්‍යාන සහායක	භූමි හා උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳව එක් අවුරුදු පාඨමාලාව	පැළ රැකවරණය සහ නඩත්තුව
ඩී.එම්.එස්.ධනසේකර මයා	උද්‍යාන සහායක	භූමි හා උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳව එක් අවුරුදු පාඨමාලාව	සේවා නඩත්තුව
ටී.ආර්.බී.වීරකෝන් මයා	උද්‍යාන සහායක	භූමි හා උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳව එක් අවුරුදු පාඨමාලාව	භූමි අලංකරණය
ටී. ප්‍රේමසිරි මයා	උද්‍යාන සහායක	භූමි හා උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳව එක් අවුරුදු පාඨමාලාව	කම්කරුවන් බෙදා හැරීම හා අධීක්ෂණය
ඒ.ජී.තිලකරත්න මයා	උද්‍යාන සහායක	භූමි හා උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳව එක් අවුරුදු පාඨමාලාව	ආරක්ෂක සේවාවන්හි අධීක්ෂණය
ඒ.ජී.අබේසිංහ මයා	උද්‍යාන සහකාර	භූමි හා උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳව එක් අවුරුදු පාඨමාලාව	භූමි අලංකරණය

වඩු වැඩකරුවෙකු, පෙදරේරුවන් දෙදෙනෙකු, වැද්දුම්කරුවෙකු, කම්මල්කරුවෙකු, ගස් කපන්නන් දෙදෙනෙකු, ගස් හෙලන්නෙකු, ලොරි පවිත්‍රකරුවෙකුද, බද්ද කරුවන් දෙදෙනෙකුද, ස්ථීර කම්කරුවන් අසූනව දෙනෙකු සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බදවා ගත් එක් කම්කරුවෙකුද ඔවුන්ගේ සේවාවන් උද්‍යානය වෙත ලබා දෙයි.

6. 2013 දෙසැම්බර් 31 වන තෙක් ජාතික ශාකාගාරයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ තොරතුරු

නම	තනතුර	සුදුසුකම්	කේෂ්ත්‍රය
ආර්.ඒ.එස්.ඩබ්.රණසිංහ මිය	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (වැඩබලන)	බී.එස්.සී.(උද්භිද විද්‍යා), එම්.එස්.සී.	ශාක වර්ගීකරණ විද්‍යාව සහ බීජ ශාක වර්ගීකරණය සහ ඒකකයේ කළමනාකරණය
එන්.පී.ටී. ගුණවර්ධන මිය	කෘෂි මෙහෙයුම් නිලධාරී	බී.එස්.සී.(උද්භිද විද්‍යා), එම්.එස්.සී.	ත්‍රියෝශාකීය වර්ගීකරණ විද්‍යාව
ජී. ෆොන්සේකා මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී.(උද්භිද විද්‍යා), එම්.එස්.සී.	ශාක වර්ගීකරණ විද්‍යාව සහ බීජ ශාක වර්ගීකරණය

ඉහත වගුවෙහි සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව කළමනාකරණ සහකාරවරයෙකු සහ ස්ථිර කම්කරුවන් නිදෙනෙකුගේ සේවය ඒකකය වෙත ලබා දෙයි.

7. ජේරාදේණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයට අනුයුක්ත 2012 දෙසැම්බර් 31 තෙක් මල් වගා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අංශයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

6.1. ජේරාදේණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ මල් වගා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	කේෂ්ත්‍රය
ආචාර්ය ශෙලෝමී ඒ.ක්‍රිෂ්ණරාජා මෙනවිය	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (මල් වගා පර්යේෂණ)	බී.එස්.සී.(උද්භිද විද්‍යා) එම්.එස්.සී.පී.එච්.ඩී (දර්ශනසූරී)	ජෛව තාක්ෂණය සහ ඒකකය කළමනාකරණය කිරීම
ඒ.යෝගරාජා මයා	පර්යේෂණ සහකාර	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
ආර්.එම්.කමලා මැණිකේ මිය	කෘෂි උපදේශක	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	ඇන්කුරියම් වගාව
යූ.බී.පලපාන මයා	කෘෂි මෙහෙයුම් නිලධාරී	බී.එස්.සී, එම්.එස්.සී	ජලජ ශාක සහ ජර්බෙරා වගාව
කේ.ඒ.සී.එන්.සෙනෙවිරත්න මිය	කෘෂි මෙහෙයුම් නිලධාරී	බී.එස්.සී, එම්.එස්.සී	පශ්චාත් අස්වනු කළමනාකරණය. ජෛව පොහොර
එම්.එම්.කේ.පී.වැලිකුඹුරු මයා	කෘෂි උපදේශක	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	විසිතුරු පත්‍රිකා ශාක
ඩබ්.එම්.ඩී.ඊ.ආර්.අන්ද්‍රාදි මිය	කෘෂි උපදේශක	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	ඕකිඩි වගාව
අයි.එච්.සී.එන්.සමන්තිකා මිය	කෘෂි උපදේශක	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	විදේශගත වී සිටි (වැටුප් රහිත නිවාඩු ලබා ඇත.)
ආචාර්ය එච්.එම්.ආර්.චේරන් මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී. එම්.එස්.සී. පී.එච්.ඩී (දර්ශනසූරී)	ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
එම්.කේ.රුබසිංහ මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී. එම්.එස්.සී.	ශාක අභිජනනය
ආර්.එස්.පෙරේරා මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී. එම්.එස්.සී.	මල්වගා ව්‍යාප්තිය - මාතලේ ප්‍රදේශය
ඒ.එන්.අබේකෝන් මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී. එම්.එස්.සී.	ශාක ව්‍යාධි විද්‍යාව
එල්.ඒ.පී.පෙරේරා මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී. එම්.එස්.සී.	ශිෂ්‍ය විද්‍යාව, පශ්චාත් අස්වනු කළමනාකරණය
එම්.උත්පලවර්ණා මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී.	මල්වගා ව්‍යාප්තිය - කෑගල්ල

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
			ප්‍රදේශය
කේ.ඒ.එස්.නිලකරන්ත මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී.	මල්වගා ව්‍යාප්තිය - කැගල්ල ප්‍රදේශය

ඉහත සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව භාෂා පරිවර්තක නිලධාරීහු දෙදෙනෙකුද, ප්‍රධාන කළමනාකරණ සහකාර නිලධාරියෙකු සහ කම්කරුවන් නිදෙනෙකුද මෙම ඒකකයේ සේවය කරති.

6.2 මල් වගා පර්යේෂණ සහ ව්‍යාප්ති ඒකකය සඳහා අනුයුක්ත වී ඇති නිලධාරීන්

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
එම්.සී.වික්‍රමසිංහ මිය	පර්යේෂණ නිලධාරී	බී.එස්.සී.,එම්.එස් සී	මල්වගා බොගවල ශිෂ්‍ය විද්‍යාච
අනෝමා බොවත්ත මිය	පර්යේෂණ සහකාර	කෘෂි විද්‍යා ඩිප්ලෝමා	ශාක නිෂ්පාදනය
එම්.ඒ.එන්.ජයවර්ධන මිය	කෘෂිකර්ම උපදේශක	කෘෂි විද්‍යා ඩිප්ලෝමා	මල්වගා ව්‍යාප්තිය
ඩී.වී.ආර්.ඒ.පෙරේරා මයා	කෘෂිකර්ම උපදේශක	කෘෂි විද්‍යා ඩිප්ලෝමා	මල් වගා ව්‍යාප්තිය
ඒ.පී.සිරිවර්ධන මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී.,එම් එස් සී	මල්වගා ව්‍යාප්තිය/ වගා කිරීම සහ ඇත්තුරියම් ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
එන්.ඒ.නානායක්කාර මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී., එම්.එස්.සී	මල්වගා ව්‍යාප්තිය / වගා කිරීම සහ ඕනිඩ් ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය
බී.යූ.පී.රණසිංහ මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී එස් සී	වැටුප් රහිත විදේශ නිවාඩු ලබා ඇත.
ආර්.ඒ.එම්.අයි.රත්නායක මයා	වැඩසටහන් සහකාර	බී එස් සී	පටක රෝපණය, ජලජ ශාක සහ ජර්බෙරා වගාව
එස්.ඒ.ඒ.යූ.සුභසිංහ මයා	වැඩසටහන් සහකාර	බී එස් සී	පටක රෝපණය, ජලජ ශාක සහ ජර්බෙරා වගාව
කේ.එල්.කේ.ධර්මදාස මයා	වැඩසටහන් සහකාර	බී එස් සී	මල් වගා ව්‍යාප්තිය
නිමල් පෙරේරා මහතා	වැඩසටහන් සහකාර	බී එස් සී	මල් වගා ව්‍යාප්තිය - කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය

7. 2012 දෙසැම්බර් 31 තෙක් නාරාහේන්පිට සුවහස් මල් ඒකකයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
ආර්.එස්.ඩබ්. ගෝමස් මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	බී.එස්.සී	කාර්ය භාර නිලධාරී

ඉහත වගුවේ කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව නිලධාරීන් එකලොස් දෙනෙකු සමාද්ධි අධිකාරියෙන් සුවහස් මල් ඒකකයට ඔවුන්ගේ සේවය ලබාදීමට ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත මාරු කර ඇත.

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
----------------	-------	-----------	-----------

එම්.එම්.ඩී.ජේ සේනාරත්න මයා	උද්‍යාන පාලක	බී.එස්.සී.(උද්භිද විද්‍යාව), එම්.එස්.සී.(වන විද්‍යාව)	ශාක විද්‍යාව
ආර්.පී.එස්.පියසේන මයා	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී	මල්වගා
ඒ.බී.මැද්දේගොඩ මයා	උද්‍යාන සහකාර	එක් අවුරුදු උද්‍යාන සහ භූමි අලංකරණ පාඨමාලාව	උද්‍යාන සහ භූමි අලංකරණය

2012 දෙසැම්බර් 31 තෙක් හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

8. 2013 දෙසැම්බර් 31 වන තෙක් හග්ගල උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

ඉහත වගුවේ සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව කළමනාකරණ සහකාර නිලධාරීන් සිව් දෙනෙකු ද, බංගලා භාරකරු දෙදෙනෙකු ද, උද්‍යාන පරීක්ෂකවරයෙකුද රසායනාගාර සහායෙකු ද, ගාස්තු අය කිරීමේ සහකාරවරයෙකු, රියදුරෙකු ද, බද්ධකරුවෙකු ද, ලේබල් ලියන්නෙකු ද, තෘණ කපන යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන් දෙදෙනෙකු ද, ගබඩාභාරකුවෙකු ද මුරකරුවෙකු ද, පැළ තවාන්කරුවෙකු ද , ස්ථීර කම්කරුවන් හතළිස් පස් දෙනෙකු සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගත් කම්කරුවකුද ඔවුන්ගේ සේවය උද්‍යානය වෙත ලබාදෙයි

9. 2012 දෙසැම්බර් 31 තෙක් ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

නිලධාරියාගේ නම	තනතුරු	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
වන්දිකා ජයවීර මිය	උද්‍යාන පාලක	බී.එස්.සී.(විශේෂ) කෘෂි විද්‍යාව, එම්.එස්.සී.(Horti.)	ශාක විද්‍යාව
ජේ.කේ.ඒ.තමරා කුමාරි මිය	කෘෂි උපදේශක	එන්.ඩී.ටී (කෘෂි විද්‍යාව)	තවාන් කළමනාකරණය සහ ශාක නිෂ්පාදනය
එම්.ඩී.ඩී.එස්.මහයාගොඩ මිය	කෘෂි උපදේශක	එන්.ඩී.ටී (කෘෂි විද්‍යාව)	භූමි අලංකරණය
ඒ.ඒ.ටී.මාලනි මිය	කෘෂි උපදේශක	කෘෂි විද්‍යාව පිළිබඳ එක් අවුරුදු ප්‍රායෝගික පාඨමාලාව	භූමි අලංකරණය
එස්.ඩී.රමානාකාන්ති මිය	කෘෂි උපදේශක	කෘෂි විද්‍යාව පිළිබඳ එක් අවුරුදු ප්‍රායෝගික පාඨමාලාව	අධ්‍යාපන පුහුණු
ආර්.එම්.ටී.ලක්මාලි මිය	වැඩසටහන් සහකාර	බී.ඒ(විශේෂ) (ජනසන්නිවේදනය)	ප්‍රගති මෙහෙයුම්

ඉහත වගුවේ සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව කළමනාකරණ සහකාරවරු පස්දෙනෙකුද ගාස්තු අය කිරීමේ සහකාරවරයෙකුද රියදුරෙකුද කාර්යාල සහායකයෙකුද යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන්නෙකුද බද්ධකරුවෙකුද තෘණ යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරුවන්නෙකුද තවාන් කරුවන් දෙදෙනෙකුද,ගස් හෙලන්නෙකුද, ස්ථීර කම්කරුවන් තිස් හතර දෙනෙකුද සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගත් කම්කරුවන් තිදෙනෙකුද ඔවුන්ගේ සේවය උද්‍යානය වෙත ලබා දෙති.

10. 2012 දෙසැම්බර් 31 තෙක් වන ඖෂධ උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍ර
ඊ.පී.එස්.ඉලන්ගරත්න මිය	කෘෂි උපදේශක	කෘෂි විද්‍යා ඩිප්ලෝමා	ඒකක කළමනාකරණය
ඒ.තල්ගහගොඩපිටිය මයා	කෘෂි පරීක්ෂක	කෘෂි විද්‍යා ඩිප්ලෝමා	ශාක නිෂ්පාදනය

ඉහත සඳහන් වගුවේ කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව ගබඩාභාරකරුවකු ද ස්ථීර කම්කරුවන් හත්දෙනෙකු සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගත් කම්කරුවන් තිදෙනෙකු ද ඔවුන් ගේ සේවය උද්‍යානය වෙත ලබා දෙති.

11. 2012 දෙසැම්බර් 31 තෙක් මිරිප්පවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
ඊ.එම්.එස්.ඒකනායක මයා	කාර්යභාර නිලධාරී	බී.එස්.සී	ඒකක කළමනාකරණය
මධුරි පිරිස් මිය	මල්වගා ඒකකයේ ප්‍රධානි	බී.එස්.සී	මල්වගා ව්‍යාප්තිය සහ සංවර්ධනය
එම්.පී.එස්.කුමාර මයා	වැඩසටහන් සහකාර	බී.එස්.සී	වෘක්ෂ පාලනය සහ ඖෂධ පැළෑටි නඩත්තුව

ඉහත වගුවේ සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව කළමනාකරණ සහකාර තිදෙනෙකු ද රියදුරන් තිදෙනෙකු ද ස්ථීර කම්කරුවන් විසිහත්දෙනෙකු ද කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගත් කම්කරුවන් විසි අට දෙනෙකු ඔවුන්ගේ සේවය උද්‍යානය වෙත ලබා දෙති.

12. 2012 දෙසැම්බර් 31 තෙක් ඉලුක්ඕවිට තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
ආර්.ඩී.ඩී.කුලරත්න මයා	කාර්යභාර නිලධාරී	බී.එස්.සී	ඒකක කළමනාකරණය
එස්.එස්.ඔත්තාපිටිය මයා	කෘෂි උපදේශක	කෘෂි විද්‍යා ඩිප්ලෝමාව	උද්‍යාන භූමි අලංකරණය

ඉහත වගුවේ සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව ස්ථීර කම්කරුවන් පස්දෙනෙකු සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවා ගත් කම්කරුවන් සිව්දෙනෙකු ඔවුන්ගේ සේවය උද්‍යානය වෙත ලබා දෙති.

13. 2013 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට මීගලෑව හරිත පියස පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	සුදුසුකම්	විෂය ක්ෂේත්‍රය
එස්.සී.බී.විජේසේකර	කාර්ය නිලධාරී	බී.එස්.සී	ඒකක කළමනාකරණය

14. අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ සහ අතිගරු අගමැතිතුමාගේ නිල නිවාස උද්‍යානවල කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු.

නම	තනතුර	වැඩ කරන ස්ථානය	පලපුරුද්ද	ක්ෂේත්‍රය
----	-------	----------------	-----------	-----------

නම	තනතුර	වැඩ කරන ස්ථානය	පලපුරුද්ද	ක්ෂේත්‍රය
ඒ.බී.කල්ගොඩපිටිය මයා	උද්‍යාන පාලක	ජනාධිපති නිල නිවාස උද්‍යානය, කොළඹ 01	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	උද්‍යාන කළමනාකරණය, භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන හෝඟ වගාව
ආර්.ඒ.ජයසේකර මයා	උද්‍යාන පාලක	ජනාධිපති නිල නිවාස උද්‍යානය, මහනුවර	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	උද්‍යාන කළමනාකරණය, භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන හෝඟ වගාව
ඒ.ඩී.කුලසිංහ මයා	උද්‍යාන පාලක	ජනාධිපති නිල නිවාස උද්‍යානය, නුවරඑළිය	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	උද්‍යාන කළමනාකරණය, භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන හෝඟ වගාව
මනෝජ් දිසානායක මයා	උද්‍යාන පාලක	ජනාධිපති නිල නිවාස උද්‍යානය, අනුරාධපුර	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	උද්‍යාන කළමනාකරණය, භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන හෝඟ වගාව
එච්.ඒ.ආර්.ආර්.රණසිංහ මයා	උද්‍යාන පාලක	අරලියගහ මැදුර උද්‍යානය, කොළඹ 03	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	උද්‍යාන කළමනාකරණය, භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන හෝඟ වගාව
එම්.බී.ආර්.පෙරේරා මයා	උද්‍යාන පාලක	අගමැති කාර්යාලය, කොළඹ 07	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	උද්‍යාන කළමනාකරණය, භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන හෝඟ වගාව
ආර්.එම්.ජයසුන්දර මයා	උද්‍යාන පාලක	අගමැති බංගලාව, නුවරඑළිය	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	උද්‍යාන කළමනාකරණය, භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන හෝඟ වගාව

ඉහත සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව කම්කරුවන් .... ඔවුන්ගේ සේවය උද්‍යානය වෙත ලබා දෙති.

2013 වර්ෂයේ පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සොහොන් ඒකකයට අනුයුක්ත කරන ලද කාර්යය මණ්ඩලය

නම	තනතුර	සේවා ස්ථානය	සුදුසුකම්	ක්ෂේත්‍රය
එම්.ඒ.එස්.සල්ගාදු මයා	කාර්යභාර නිලධාරී	උද්‍යාන සභායක කාර්යාලය, නාරාහේන්පිට	කෘෂිකර්ම ඩිප්ලෝමා	භූමි අංලකරණය සහ උද්‍යාන බෝග වගාව

ඉහත සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලයට අමතරව ස්ථීර කම්කරුවන් 16 කු සහ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත යොදා ගත් කම්කරුවන් පස්දෙනෙකු උද්‍යානය වෙත ඔවුන්ගේ ඔවුන්ගේ සේවය ලබා දෙති.

උපග්‍රන්ථය 05 : කාර්ය මණ්ඩල ස්ථාන මාරුවීම, විශ්‍රාම ගැනීම, උසස්වීම්

1. ප්‍රධාන කාර්යාලය, පේරාදෙණිය.

1.1. ස්ථාන මාරුවීම්

1. විශ්‍රාම ගැනීමෙන් හිස් වූ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (මුදල්) ධුරය සඳහා එස්.ටී.ලියනගේ මිය 2013 අප්‍රේල් 16 දින දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවයට වාර්තා කරන ලදී.
2. වාර්ෂික ස්ථාන මාරුවීම් යටතේ 2013 ජනවාරි 01 දින කළමනාකරණ සහකාර ඩබ්.එච්.අනුරුද්ධිකා මිය ගිණුම් අංශයේ සේවයට වාර්තා කරන ලදී.
3. 2013 මැයි 23 දින දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නික්ම ගිය ඩබ්.එම්.ඒ.නිලකරන්න මියගේ පදවිය සඳහා මධුල්ල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයෙන් ස්ථාන මාරුවීමක් ලබා ගත් කළමනාකරණ සහකාර එන්.එම්.කේ.සමරතුංග මිය ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පරිපාලන අංශයේ 2013 ජූනි 03 දින සේවයට වාර්තා කරන ලදී.

4. වාර්ෂික ස්ථාන මාරුවීම් යටතේ කළමනාකරණ සහකාර ඩබ්.පී.එල්.ජයවර්ධන මෙනවිය 2013 දෙසැම්බර් 31 දින.

1.2. විශ්‍රාම ගැනීම

1. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (මුදල්) ජී.ආර්.ජයසුන්දර බණ්ඩා මයා තම ධුරයෙන් 2013 මාර්තු 15 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
2. කළමනාකරණ සහකාර එච්.එච්.එස්.රත්නායක මයා 2013 මාර්තු 05 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.

1.3. මරණ

1. ඉංජිනේරු ඩී.ඒ.බංඩාර මයා 2013 ඔක්තෝබර් 07 දින හදිසියේ අභවප්‍රාප්ත වූ නිසා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නික්ම යන ලදී.

1.4. බඳවා ගැනීම්

1. 2013.11.19 දින දෙපාර්තමේන්තුවට ඉංජිනේරු උපදේශක වශයෙන් ජී.කේ.ආර්. වත්තලදේණිය මහතා තෝරා ගන්නා ලදී.

2. රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය , පේරාදෙණිය.

2.1 ස්ථානමාරුවීම්

1. වාර්ෂික ස්ථාන මාරුවීම් යටතේ කළමනාකරණ සහකාර මංජුලා පියසේන මිය 2013 ජනවාරි 01 දින පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ සිට පේරාදෙණිය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත මාරුවීමක් ලබන ලදී.
2. කළමනාකරණ සහකාර ආර්.පී.ඒ.රූපසිංහ මයා 2013 ජනවාරි 07 දින කාර්මික විද්‍යාලය පානදුම්බර, නවයාලතැන්න, කටුගස්තොට සිට පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත පැමිණෙන ලදී.
3. සේවා ප්‍රමුඛතාවය සලකා බලමින් 2013 නොවැම්බර් 01 දින කළමනාකරණ සහකාර ශ්‍රීමති මධ්‍වල මිය අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සිට පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත මාරු කරන ලදී
4. කළමනාකරණ සහකාර සී.වික්‍රමසිංහ මිය 2013 නොවැම්බර් 01 දින රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ සිට අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය වෙත මාරු කරන ලදී.
5. උද්‍යාන සහකාර ඒ.පී.අබේසිංහ මයා ගනේවත්ත ඖෂධ උද්‍යානයේ සිට පේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානය වෙත මාරුවීමක් ලැබූ අතර 2013 නොවැම්බර් 07 දින වැඩ භාර ගන්නා ලදී.

2.2. විශ්‍රාම ගැනීම.

1. පිළිවෙලින් ඒ.පී.විජේරත්න මයා සහ ඒ.පී.හේමලතා මිය යන කම්කරුවන් 2013 ජනවාරි 17, 2013 මැයි 03 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
2. ගාස්තු අයකිරීමේ සහකාර ටී.පී.කරුණාවතී මිය 2013 මාර්තු 14 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
3. පිළිවෙලින් ජී.පී.විමලරත්න සහ සුනිල් මැක්සන් යන මුරකරුවන් 2013 මැයි 22 සහ 2013 ඔක්තෝබර් 14 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
4. ප්‍රධාන කළමනාකරණ සහකාර ජේ.එල්.කුසුමලතා මිය 2013 නොවැම්බර් 06 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.

3. මල්වගා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අංශය

3.1. ස්ථානමාරු

1. ඒ.එන්.අබේකෝන් මිය සහ එල්.ඒ.පී.පෙරේරා මිය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට ස්ථාන මාරුවීම් ලැබ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නික්ම යන ලදී.
2. රජයේ භාෂා පරිවර්තක ඩී.පී.වලසිංහ මෙනවිය (සිංහල-ඉංග්‍රීසි) සහ ඩී.තාරික් අලි මයා (ඉංග්‍රීසි-දෙමළ) මෙම අංශයේදී වැඩ භාර ගන්නා ලදී.

3.2. උසස්වීම්

1. එම්.කේ.රුබසිංහ මිය, කේ.ඒ.එස්.නිලකවර්ධන මිය සහ ඒ.පී.සිරිවර්ධන මිය කෘෂිකර්ම සේවා විභාගය සමත්වීමෙන් පසුව කෘෂිකර්ම නිලධාරීන් වශයෙන් උසස්වීම් ලැබ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් නික්ම ගොස් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට සම්බන්ධ විය.

4. ජාතික ශාකාගාරය

1. පර්යේෂණ නිලධාරී/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සුභානි රණසිංහ මිය එඩිංබර්ග් විශ්ව විද්‍යාලයෙන් දර්ශනසාස්ත්‍ර විභාගය සඳහා අධ්‍යාපනය ලැබීමට 01.09.2013 සිට සිව් වසරක් සඳහා ඒකකයෙන් නික්ම යන ලදී.
2. ආචාර්ය අචලා අත්තනායක මිය ජාතික ශාකාගාරයේ සුභානි රණසිංහ මියගේ රාජකාරි ආවරණය සඳහා 01.09.2013 දින භාර ගන්නා ලදී.
3. කාර්යාල කාර්ය සහයක එල්.ආර්.පී.අනෝමා කේ.රත්නායක මිය ඒකකයේ නව පත්වීමක් වශයෙන් වැඩ භාර ගන්නා ලදී.
4. රියදුරු ඩබ්.ඒ.සී.ගුණරත්න මයා දෙපාර්තමේන්තුවට ස්ථාන මාරුවීමක් හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය.

5. හක්ගල උද්භිද උද්‍යානය

5.1. විශ්‍රාම ගැනීම

1. එම්.බී.එම්.අබේරත්න බංඩාර 2013 ඔක්තෝබර් 04 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
2. කම්කරු ඒ.ඒ.මෙමුත්තපාල මයා 2013 ජනවාරි 30 විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
3. කම්කරුවන් වන එච්.එම්.ප්‍රේමාවතී, එස්.සිවපාක්කියම් සහ ටී.වෙල්ලම්මා 2013.06.30 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.

5.2. මරණ

1. කම්කරුවකු වූ ආර්.නන්දකුමාර් 2013.02.18 දින මිය යන ලදී.

6. ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය

6.1 ස්ථාන මාරුවීම්

1. වාර්ෂික ස්ථාන මාරුවීම් යටතේ පිළිවෙලින් කළමණාකරණ සහකාර එච්.පී.ඩී.එස්.ජයසේකර මිය සහ කේ.ඩී.ඩී.එස්.ජයසේකර මයා 2013 ජනවාරි 19 සහ 2013 පෙබරවාරි 19 දින උද්‍යානයේ සේවය සඳහා වාර්තා කරන ලදී.
2. වාර්ෂික ස්ථාන මාරුවීම් යටතේ 2013 දෙසැම්බර් 31 දින කළමණාකරණ සහකාර ආර්.එම්.ආර්.ඩී. රත්නායක මිය නික්ම යන ලදී.
3. කෘෂිකර්ම උපදේශක ඩී.බී.ආර්.ඒ. පෙරේරා මයා දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර මාරුවීම් යටතේ කොළඹ ජනාධිපති නිල නිවස උද්‍යානයේ කාර්යභාර නිලධාරී වශයෙන් 2013 ඔක්තෝබර් 27 දින මාරුවීමක් ලබන ලදී.

6.2 විශ්‍රාම ගැනීම

1. කළමනාකරණ සහකාර එල්.එස්.එච්.බී සිලිවා මිය සහ පී.එස්. දැඩිගම මිය පිළිවෙලින් 2013 වර්ෂයේ පෙබරවාරි 19 වැනි දින සහ මාර්තු 01 වැනි දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
2. කෘෂිකර්ම උපදේශක ඒ.ඒ.තිලකා මාලනී මිය සහ එස්.ඩී රමාකාන්ති මිය පිළිවෙලින් 2013 වර්ෂයේ පෙබරවාරි 11 සහ මාර්තු 10 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
3. කම්කරු එම්.පී.පී මාලිකා මිය 2013 මැයි මස 19 වැනි දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
4. තෘණ කපන යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු එච්.ඩී.එස්.රණවීර මයා 2013 සැප්තැම්බර් මස 19 වැනි දින වසර 36 ක උද්‍යාන සේවයෙහි පසු විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.

6. වන ඖෂධ උද්‍යානය - ගනේවත්ත

1. කම්කරුවන් වන ඩී.එම්.ගුණරත්න මයා සහ ආර්.එම්.දයාවතී මිය පිළිවෙලින් 2013 අප්‍රේල් 16 සහ 23 දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
2. කෘෂිකර්ම උපදේශක වන ඒ.බී.තල්ගහගොඩපිටිය මයා අභ්‍යන්තර මාරුවීම යටතේ කොළඹ 01, ජනාධිපති මැදුර උද්‍යානයේ 2013 ඔක්තෝබර් 27 දින වැඩ භාර ගන්නා ලදී.

8. පුහුණු මධ්‍යස්ථානය

1. කාර්ය භාර නිලධාරී ඒච්.එම්. ආර්.බී.කිරිබමුණා මයා .....දින විශ්‍රාම ගන්නා ලදී.
2. ....2013.05.20 දින සිට එස්.සී.ඩී. විජේසේකර මයා කාර්යභාර නිලධාරී වශයෙන් වැඩ භාර ගන්නා ලදී.

3. උපග්‍රන්ථය 6 : පුහුණුව සහ කාර්ය මණ්ඩලයේ හැකියාව ගොඩනැංවීම

විස්තරය	පුහුණු ආයතනය	රට	හැකියාව ගොඩ නැංවීම	
1	සංරක්ෂණය සහ ලේඛණ සංරක්ෂණාගාර ආරක්ෂණ ද්‍රව්‍ය, පොත් බැඳීම, ලේඛණයක කුඩා කළ ඡායා රූප සේයා පට කිරීම, පරිලෝකනය	ජාතික ලේඛණාගාර දෙපාර්තමේන්තුව	ශ්‍රී ලංකාව	ජාතික ශාඛාගාරයේ කෘෂි මෙහෙයුම් නිලධාරී සහ කම්කරුවකු (iii වන ශ්‍රේණිය)
2	ගෘහ පාලනය, ආහාර සහ පානීය වර්ග	ශ්‍රී ලංකා සංචාරක හෝටල් පාසැල, මහනුවර	ශ්‍රී ලංකාව	සංචාරක බංගලා භාරකරුවන් 02 සහ කම්කරුවන් 04
3	විනය	ජාතික සම්ප්‍රදාය සංවර්ධන ආයතනය, පොල්ගොල්ල	ශ්‍රී ලංකාව	උද්‍යාන සංරක්ෂක 02 කළමනාකරණ 02 කෘෂිකර්ම උපදේශක 02
		නිපුණතා සංවර්ධන පදනම	ශ්‍රී ලංකාව	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, විදුහල්පති, සහකාර අධ්‍යක්ෂ, කාර්ය භාර නිලධාරී 03
4	කාර්යාල කළමනාකරණය සහ පටිපාටිය	නිපුණතා සංවර්ධන පදනම	ශ්‍රී ලංකාව	01 Management Assistant
5	ලංසු ඇගයීමේ ප්‍රායෝගික ආකාරය	නිපුණතා සංවර්ධන පදනම	ශ්‍රී ලංකාව	සහකාර අධ්‍යක්ෂ, විදුහල්පති, උද්‍යාන සංරක්ෂක
6	ලේඛණාගාර කළමනාකරණ පුහුණුව	පුග්‍රහ සේවා (පුද්ගලික) සමාගම	ශ්‍රී ලංකාව	උද්‍යාන කම්කරු 01
7	අලුතින් බදවා ගත් කළමනාකරණ සහකාර වරුන් සඳහා පුහුණුව	රාජ්‍ය සේවා පුහුණු ආයතනය	ශ්‍රී ලංකාව	කළමනාකරණ සහකාර 04
8	නිවැරදි ආකල්ප පිළිබඳ වැඩමුළුව	නිපුණතා සංවර්ධන පදනම	ශ්‍රී ලංකාව	කම්කරුවන් 110

- දෙපාර්තමේන්තුවේ විවිධ ඒකක වලට අනුයුක්ත කම්කරුවන් 129 දෙනෙකු ආකල්ප සංවර්ධනය පිළිබඳ අධ්‍යාපන සහ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පැවති එක් දින වැඩමුළුවකට සහභාගී වෙත ලදහ.

- භක්තල උද්භිද උද්‍යානයේ කැපු මල් නිෂ්පාදන පහසුකම සහ පිරික්සීම, දඹවිත්ත සහ බණ්ඩාරවෙල “ සුවහස් මල් ” සංගම්වල සාමාජිකයන්ගේ කේෂ්ත්‍ර දෙකක සංචාරය ඇතුලුව ඒකකයේ සියලුම නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් කේෂ්ත්‍ර දිනයක් සංවිධානය කරන ලදී.

උප ග්‍රන්ථය : 06 ප්‍රකාශයට පත් වූ පර්යේෂණ

1. Lamahewa, H. M. P., **H. M. I. Herath** and D. L. C. K. Fonseka (2013); Effect of media additives on micropagation of Gerbera (*Gerbera jamesonii* var. Kilmanjaro); Tenth Academic Sessions, University of Ruhuna. Pp. 84-85.
2. Sumanasiria H., **Krishnarajah S.A**, Eeswaraa J. P. 2013 Effect of gibberellic acid on growth and flowering of *Henckelia humboldtianus* Gardner (Ceylon Rock Primrose) *Scientia Horticulturae* 159 : 29-32
3. Herath H.E., **S. A. Krishnarajah** and J. W. Dumunupola (2013), Effect of two plant growth hormones and potting media on an ornamental foliage plant *Ophiopogon* sp. *Int. Res. J. Biological Sci.*, 2(12), 11-17.
4. Perera W. P. N. N., S. E. Peiris, **R. A. S. Perera**, K.O.Gaminia and J. S. Peramuna (2013); Identification of nutrient imbalance to overcome tip burn in *Dracaena sanderiana* L. Presented at the National Symposium on Floriculture Research and accepted for publication.
5. Dias S. N. K. M., B. C. N. Peiris, S. E. Peiris and **R. A. S. Perera** (2013); Investigation of a suitable method to produce “Spiral Lucky Bamboo” using *Dracaena sanderiana* Var. “Gold” by manipulating physical applications. Presented at the National Symposium on Floriculture Research and accepted for publication.
6. M. S. H. Pandithege, S. E. Peiris and **S. A. Krishnarajah**(2013); Investigation of the effect of gibberellic acid concentration and media composition on increasing the leaf length of Chinese grass (leaf length of Chinese grass L.) Presented at the National Symposium on Floriculture Research and accepted for publication.
7. **K.A.C.N.Seneviratna**, W.A.M. Daundasekera, S.A. Kulasoorya and **D.S.A. Wijesundara**(2013); Development of Rapid Propagation Methods and a Miniature Plant for Export-oriented Foliage, *Zamioculcas zamifolia*; *Ceylon Journal of Science (Bio. Sci.)* 42(1): 55-62.
8. S. Vijayakumar, B. C. N. Perera, S. E. Peiris, **K. A. C. N. Seneviratna** and **S.A. Krishnarajah**(2013); Effect of some selected wash solutions and packaging materials on improving the shelf life of *Cordyline fruticosa* Var. ‘Green Ti’ cut foliage. Presented at the National Symposium on Floriculture Research and accepted for publication.
9. K.S.P. Amarathunga S.E. Peris, and **S.A. Krishnarajah**(2013); Selection of the best drying methods and suitable drying periods for Hibiscus, Zinnia, Wild Sun Flower and Gerbera flowers. Presented at the National Symposium on Floriculture Research and accepted for publication.
10. K.L.K. Dharmadasa and **M.C. Wickramasingha**(2013); Integrated Pest Management of *Gerbera jamesonii* cultivars under plant house conditions in Gampaha. Presented at the National Symposium on Floriculture Research and accepted for publication.
11. K.L.K. Dharmadasa and **M.C. Wickramasingha**(2013); New Record of Occasional Pest Symphytan (Arthropoda: Myriopoda: Symphyla) in Orchid cultivations in Meerigama Sri Lanka. Presented at the National Symposium on Floriculture Research as a poster.
12. Weerasinghe Aruna, Shanmugam Puvendram, Anura Wickramasinghe, D. Needra Karunaratne, **Siril Wijesundara** and Veranja Karunaratne. 2013. Potent bioactivities of the endemic Annonaceae heighten its dire conservation status. *Journal of national Science Foundation of Sri Lanka*. 41 (4): 345-351.

13. **Ekanayake E.M.S., D.S.A. Wijesundara** and G.A.D. Perera. 2013. Floristic Richness and Conservation Value of Tropical Montane Cloud Forest of Dothalugala Man and Biosphere Reserve, Sri Lanka. Ceylon Journal of Science (Bio. Sci.) 42 (2): 55-70

උප ග්‍රන්ථය 7: පුස්තකාල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම

පුස්තකාලයේ විමර්ශන කටයුතු වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විද්‍යාත්මක ග්‍රන්ථ අලුතින් මිලදී ගෙන පුස්තකාල එකතුව සඳහා එක් කරන ලදී.

1. Eddy, A. (1988). A Hand book of Malesian Mosses. British Museum (Natural History Museum), London: Vol.1-2